Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ

दुर्गासप्तशती

प्रारभ्यते

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

घण्टाशूलहलानि शंखमुसले चक्रं धनुः सायकं
हस्ताब्जैर्दधतीं घनान्तविलसच्छीतांशुतुल्यप्रभाम् ॥
गौरीदेहसमुद्भवां त्रिजगतामाधारभूतां महा-
पूर्वामत्र सरस्वतीमनुभजे शुम्भादिदैत्यार्दिनीम् ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सप्तशतीविषयानुक्रमः ।

विषय	पृष्ठ
१ प्रयोगविधिः	१
२ देव्यपराधक्षमापनस्तोत्रम्	२६
३ शापोद्धारः	३३
४ संकल्पः	३३
५ देवीकवचम्	३५
६ अर्गलास्तोत्रम्	५१
७ कीलकं स्तोत्रम्	५८
८ नवार्णमंत्रजपविधिः	६३
९ ऋग्वेदोक्तं रात्रिसूक्तम्	७०
१० तन्त्रोक्तं रात्रिसूक्तम्....	७२
११ सप्तशतीन्यासः	७७
१२ सप्तशतीप्रथमचरितम्	८१
१३ सप्तशतीमध्यमचरितम्	१०७
१४ सप्तशतीउत्तमचरितम्	१६१
१५ ऋग्वेदोक्तं देवीसूक्तम्	२८७
१६ तंत्रोक्तं देवीसूक्तम्	२८९
१७ प्राधानिकरहस्यम्	२९४
१८ वैकृतिकरहस्यम्	३००
१९ मूर्तिरहस्यम्	३०७
२० नवचंडीशतचंडीसहस्रचंडीप्रयोगः	३१२

इत्यनुक्रमणिका समाप्ता ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

❀ ॐ नमश्चण्डिकायै ❀

❀ दुर्गासप्तशती ❀

अथ प्रयोगविधिः ।

ॐ गणाधिपतये नमः ॥ अथ प्रयोगान्त राणि कात्यायनीतन्त्रोक्तानि प्रतिश्लोक माद्यन्तयोः प्रणवं जपेन्मन्त्रसिद्धिः ॥ १ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अग्रे सर्वत्र श्लोकपदं मन्त्रोपलक्षणाम् । सप्र
णावमनुलोमव्याहृतित्रयमादौ अन्ते तु विलो
मं तादित्येवं प्रतिश्लोकं कृत्वा शतावृत्तिपाठे
ऽतिशीघ्रं सिद्धिः ॥ २ ॥ प्रतिश्लोकमादौ जात
वेदस इत्यृचं पठेत्सर्वकार्यसिद्धिः ॥ ३ ॥ अप
मृत्युवारणाय त्र्यम्बकमन्त्रम्पठेत् ॥ आदा
वन्ते च शतामित्यर्थः प्रतिश्लोकं तन्मन्त्रजप

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

इत्यन्यत्र ॥ ४ ॥ प्रतिश्लोकं शूलेन पाहि नो देवीति पाठादपमृत्युनाशः अस्य केवलस्यापि श्लोकस्य लक्षमयुतं सहस्रं सशतं वा जपे अपमृत्युवारणम् ॥ ५ ॥ प्रतिश्लोकं शरणागतदीनार्तेति श्लोकं पठेत्सर्वकार्यसिद्धिः ॥ ६ ॥ प्रतिश्लोकं करोतु सा नः शुभेत्यर्द्धं पठेत्सर्वकार्यसिद्धिः ॥ ७ ॥ स्वाभीष्टवरप्राप्तये एवं देव्या

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

वरं लब्ध्वेति श्लोकं पठेत् ॥ ८॥ सर्वापत्तिवारणाय प्रतिश्लोकं दुर्गे स्मृतेति पठेत् अस्य केवलस्यापि श्लोकस्य कार्यानुसारेण लक्षमयुतं सहस्रं शतं वा जपः ॥ ९ ॥ सर्वाबाधेत्यस्य लक्षजपे प्रतिश्लोकपाठे वा श्लोकोक्तम्फलम् ॥ १० ॥ इत्थं यदा यदा बाधेति श्लोकजपे महामारीशान्तिः ॥ ११ ॥ ततो वव्रे नृपो

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

राज्यमिति मन्त्रत्रयजपे पुनः स्वराज्य
लाभः ॥ १२ ॥ हिनस्ति दैत्यतेजांसीत्यनेन
सदीपबलिदाने घराटाबन्धने च बालग्रह
शान्तिः ॥ १३ ॥ आद्यावृत्तिमनुलोमेन
पठित्वा ततो विपरीतक्रमेण द्वितीयामनुलो
मेन तृतीयामित्येवमावृत्तित्रयेण शीघ्रकार्य
सिद्धिः ॥ १४ ॥ सर्वापत्तिवारणाय दुर्गे

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

स्मृतेत्यर्द्धं ततो यदान्ति यच्च दूरके इत्यृचं तदन्ते दारिद्र्यदुःखेत्यर्द्धमेव कार्यानुसारेण लक्षमयुतं सहस्रं शतं वा जपः ॥ १५ ॥ कांसो स्मीत्यृचं प्रतिश्लोकं पठेल्लक्ष्मीप्राप्तिः॥ १६ ॥ प्रतिश्लोकमनृणा अस्मिन्नित्यृचं पठेदृण परिहारः ॥ १७ ॥ मारणार्थमेवमुक्त्वा समु त्पत्येति श्लोकं प्रतिश्लोकं पठेन्मारणोक्ता

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

वृत्तिभिः फलसिद्धिः ॥ १८ ॥ ज्ञानिनामपि चेतांसि इति श्लोकजपमात्रेण सद्योमोहनमित्यनुभवसिद्धम् प्रतिश्लोकं तच्छ्लोकपाठे ॥ १९ ॥ त्ववश्यं रोगानशेषानिति श्लोकस्य प्रतिश्लोकं पाठे सकलरोगनाशः तन्मात्रजपेऽपि सः ॥ २० ॥ इत्युक्ता सा तदा देवी गम्भीरेति श्लोकस्य प्रतिश्लोकं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

पाठे पृथग्जपे वा विद्याप्राप्तिर्वाग्वैकृतनाशश्च ॥ २१ ॥ भगवत्या कृतं सर्वमित्यादि द्वादशोत्तरशताक्षरो मन्त्रः सर्वकामदः सर्वापत्तिवारणाश्च ॥ २२ ॥ देवि प्रपन्नार्तिहरे इति श्लोकस्य यथाकार्यं लक्षायुतसहस्रशतान्यतमसंख्यया जपे प्रतिश्लोकपाठे वा सर्वापन्निवृत्तिः सर्वकामाप्तिश्च एषु प्रयोगेषु प्रति

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

श्लोकं दीपाग्रे केवलमेव नमस्करणोऽतिशीघ्रं सिद्धिः प्रतिश्लोकं कामबीजसम्पुटितस्य एकचत्वारिंशद्दिनंत्रिरावृत्तौसर्वकार्यंसिद्धिः॥२३॥ एकविंशतिदिनपर्यन्तमुक्तरीत्या प्रत्यहं द्वादशावृत्तौ वशीकरणम्॥ २४ ॥मायाबीजसम्पुटितस्य फट्पल्लवसहितस्य सप्तदिनपर्यन्तं त्रयोदशावृत्तावुच्चाटनासिद्धिः॥ २५॥ तादृश्या

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मेव दिनचतुष्टयमेकादशावृत्तौ सर्वोपद्रव नाशः ॥ २६ ॥ एकोनपञ्चाशद्दिनपर्यन्तं प्रति श्लोकं श्रीबीजसम्पुटितस्य पञ्चदशावृत्तौ लक्ष्मीप्राप्तिः ॥ २७ ॥ प्रतिश्लोकं वाग्बीज सम्पुटितस्य शतावृत्त्या विद्याप्राप्तिः ॥ २८ ॥

अथ शतचण्डीविधिः ॥ शङ्करस्य भवान्या वा प्रासादानिकटे शुभम् । मण्डपं द्वारवेदाढ्यं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कुर्यात्सध्वजतोरणाम् ॥ १ ॥ तत्र कुण्डं प्रकुर्वीत प्रतीच्यां मध्यतोऽपि वा । स्नात्वा नित्यक्रियां कृत्वा वृणुयाद्दशवाडवान् ॥ २ ॥ जितेन्द्रियान्सदाचारान् कुलीनान्सत्यवादिनः । वाडवा ब्राह्मणाः व्युत्पन्नाँश्चण्डिकापाठरताँल्लज्जादयावतः ॥ ३ ॥ मधुपर्कविधानेन स्वर्णं वस्त्रादिदानतः । जपार्थमासनं मालां दद्यात्ते

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

भ्योऽपि भोजनम् ॥ ४ ॥ ते हविष्यान्नमश्नन्तो मन्त्रार्थगतमानसाः । भूमौ शयानाः प्रत्येकं जपेयुश्चण्डिकास्तवम् ॥ ५ ॥ मार्कण्डेयपुराणोक्तं दशकृत्वः सचेतसः । नवार्णं चण्डिकामन्त्रंजपेयुश्चायुतं पृथक् ॥ ६ ॥ पृथक्सम्पुटीकरणादिति शेषः । प्रत्येकम्ब्राह्मणैरयुतजपः कार्यः । अष्टमीनवमीचतुर्दशीपौर्णं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मासीषु यथा शतावृत्तिसमाप्तिर्भवति तथा
रम्भः कर्तव्य इति सांप्रदायिकाः । यजमानः
पूजयेच्च कन्याया नवकं शुभम् । द्विवर्षाद्या
दशाब्दान्ताः कुमारीः परिपूजयेत् ॥ १ ॥
तासां क्रमेण नामानि--कुमारी १ त्रिमूर्तिः २
कल्याणी ३ रोहिणी ४ कालिका ५ शाम्भवी
६ दुर्गा ७ चण्डिका ८ सुभद्रा ९ इति नाम

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मन्त्रैस्तासां पूजा। तत्रहीनाधिकाङ्गी कुष्ठव्रणायुता अन्धा काणा कुरूपा केकरा कुब्री लोमयुग्देहा दासीजा रोगिणीत्येवमाद्या वर्ज्याः॥ विप्रां सर्वेष्टसंसिद्ध्यै यशसे क्षत्रियोद्भवाम्। वैश्यजां धनलाभाय पुत्राप्त्यै शूद्रजां यजेत्॥ गन्धपुष्पधूपदीपभक्ष्यभोज्यैर्यथाशक्ति वस्त्राभरणैश्च पूजयेत्॥ द्विवर्षासा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कुमार्युक्ता त्रिमूर्तिर्हायनात्रिका । चतुरब्दा तु कल्याणी पञ्चवर्षा तु रोहिणी ॥ १ ॥ षडब्दा कालिका प्रोक्ता चण्डिका सप्तहायना । अष्टवर्षा शाम्भवी स्याद् दुर्गा तु नवहायना ॥ सुभद्रा दशवर्षोक्ता नाममन्त्रैः प्रपूजयेत् । तासामावाहने मन्त्रः प्रोच्यते शङ्करोदितः । मन्त्राक्षरमयीं लक्ष्मीं मातृणां रूपधारिणीम् । नवदुर्गात्मिकां

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

साक्षात्कन्यामावाहयाम्यहम् ॥ कुमारिकादि
कन्यानां पूजामन्त्रान्ब्रुवेऽधुना । जगत्पूज्ये
जगद्वन्द्ये सर्वशक्तिस्वरूपिणि । पूजां गृहाण
कौमारि जगन्मातर्नमोऽस्तुते । त्रिपुरां त्रिपुरा
धारां त्रिवर्षां ज्ञानरूपिणीम् । त्रैलोक्यवन्दितां
देवीं त्रिमूर्तिं पूजयाम्यहम् । कालात्मिकां क
लातीतां कारुण्यहृदयां शिवाम् । कल्याण

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

जननीं देवीं कल्याणीं पूजयाम्यहम् ॥ अणि
मादि गुणाधारामकाराद्यक्षरात्मिकाम् । अनंत
शक्तिकां लक्ष्मीं रोहिणीं पूजयाम्यहम् ॥ काम
चारीं शुभां कान्तां कालचक्रस्वरूपिणीम् ।
कामदां करुणोदारां कालिकां पूजयाम्यहम् ॥
चण्डवीरां चण्डमायां चण्डमुण्डप्रभञ्जनीम् ।
पूजयामि सदा देवीं चण्डिकां चण्डविक्रमाम् ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सदानन्दकरीं शान्तां सर्वदेवनमस्कृताम् । सर्वभूतात्मिकां लक्ष्मीं शाम्भवीं पूजयाम्यहम्॥ दुर्गमे दुस्तरे कार्यें भवदुःखविनाशिनीम् । पूजयामि सदा भक्त्या दुर्गां दुर्गार्तिनाशिनीम् ॥ सुन्दरीं स्वर्णवर्णाभां सुखसौभाग्यदायिनीम् । सुभद्रजननीं देवीं सुभद्रां पूजयाम्यहम् ॥ एतैर्मन्त्रैः पुराणोक्तैस्तां तां कन्यां

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

समर्चयेत् (इति पूजनं कुमारिकाणाम्)
वेद्यां विरचिते रम्ये सर्वतोभद्रमण्डले। घटं
संस्थाप्य विधिना तत्रावाह्यार्चयेच्छिवाम्॥
तदग्रे कन्यकाश्चापि पूजयेद् ब्राह्मणानपि।
उपचारैस्तु विविधैर्नवाणीवरणान्यपि॥ ॐ
कारः प्रथमं पीठं पूर्णपीठमतः परम्। तृतीयं
कामपीठं च पूजयेत्सम्प्रदायतः॥ पूर्वादि

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

दिक्षु पीठस्य गणेशादिचतुष्टयम् । गणेशाक्षेत्रपालौ च पादुके वटुकास्त्रयः ॥ आग्नेय्यादिचतुर्दिक्षु पूज्यं देवीचतुष्टयम् । जया च विजया चैव जयन्ती चापराजिता ॥ पूर्वोक्त यन्त्रे पूर्वकोणे सरस्वतीसहितो ब्रह्मा श्रीसहितो विष्णुर्नैर्ऋत्यामुमया शिवो वायव्यां षट्कोणे चक्रमध्यस्थमध्यबीजे श्रीमहा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

लक्ष्मी ह्रीं महाकाली ऐं महासरस्वतीदक्षिणा वामयोः उदक् सिंहो दक्षिणे माहिषः षट्कोणेषु नन्दजारक्तदन्तिकाशाकम्भरी दुर्गाभीमाभ्रा मर्यः सबिन्दुनामाद्यवर्णतारावाद्याश्चासां नाम मन्त्रः पूजादौ तारः प्रणवः अष्टत्रयेषु ब्रह्मा णीमाहेश्वरीकौमारी वैष्णवीवाराहीनारसिंह्य थैन्द्रीचामुण्डा उक्तरीत्या नाममन्त्रैः पूज्याः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

ततो विष्णुमायादिचतुर्विंशतिदेवताः प्रागादि
क्रमेण केसरेषु पूज्याः प्रतिपत्रञ्च केसरत्रयम्
ताश्च विष्णुमाया १ चेतना २ बुद्धि ३ निद्रा ४
क्षुधा ५ छाया ६ शक्ति ७ तृष्णा ८ क्षान्ति ९
जाति १० लज्जा ११ शान्ति १२ श्रद्धा १३
कान्ति १४ लक्ष्मी १५ धृति १६ वृत्ति १७
स्मृति १८ दया १९ तुष्टि २० पुष्टि २१ मातृ

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

२२ भ्रान्ति २३ चिति २४ रूपा एतावत्यः सप्तशतीस्तवे पञ्चमेऽध्याये आसां चतुर्विंशतीनां न पाठ इतिन भ्रमितव्यम् कात्यायनीतन्त्राविरोधात् ॥ नालमूले तु सम्पूज्य माधवादिचतुष्टयम् । आधारः कूर्मशेषौ च चतुर्थी पृथिवी नृप ॥ गृहकोणेषु गणेशः क्षेत्रपालो वटुको योगिन्यः प्रागादिदिक्षु इन्द्राद्याश्चेति

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

एवं चतुर्दिनं कुर्यात्तत्र प्रथमेऽह्नि एकावृत्ति
र्द्वितीये द्वे तृतीये तिस्रश्चतुर्थे चतस्र इति
पञ्चमे होमः होमद्रव्याणि पायसान्नैस्त्रिमध्व
क्तैर्द्राक्षारम्भाफलादिभिः । मातुलुङ्गैरिक्षुख
ण्डैर्नालिकेरयुतैस्तिलैः॥ जातीफलैराम्रफलैर
न्यैर्मधुरवस्तुभिरिति सप्तशत्यादशावृत्त्या प्र
तिमन्त्रं हुतञ्चरेत् । अयुतञ्च नवार्णेन स्थापिते

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

ऽग्नौ विधानतः ॥ कृत्वा वरणादेवानांहोमंतन्ना
ममन्त्रतः। कृत्वा पूर्णाहुतिं सम्यग्देवमग्निनावि
सृज्य च ॥ अभिषिञ्चेच्च यष्टारं विप्रौघः कलशो
दकैः। निष्कं सुवर्णमथवा प्रत्येकं दक्षिणां दिशे
त्॥भोजयेच्च शतांविप्रान्भक्ष्यभोज्यैः पृथग्विधैः
तेभ्योऽपि दक्षिणांदत्त्वागृह्णीयादाशिषस्तथा॥
एवं कृते जगद्दृश्यं सर्वे नश्यन्त्युपद्रवाः।इति।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

* देव्यपराधक्षमापनस्तोत्रम् *

न मन्त्रं नो यन्त्रं तदपि च न जाने स्तुति
महो न चाह्वानं ध्यानं तदपि च न जाने स्तु
तिकथाः ॥ न जाने मुद्रास्ते तदपि च न जाने
विलपनं परं जाने मातस्त्वदनुसरणं क्लेश
हरणम् ॥ १ ॥ विधेरज्ञानेन द्रविणविरहेणा
लसतया विधेया शक्यत्वात्तव चरणयोर्या

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

च्युतिरभूत् ॥ तदेतत्क्षन्तव्यं जननि सकलो
द्धारिणि शिवे कुपुत्रो जायेत क्वचिदपि कुमा
ता न भवति ॥ २ ॥ पृथिव्यां पुत्रास्ते जननि
बहवः सन्ति सरलाः परं तेषां मध्ये विरलतर
लोऽहं तव सुतः॥मदीयोऽयं त्यागः समुचित
मिदं नो तव शिवे कुपुत्रो जायेत क्वचिदपि
कुमाता न भवति ॥ ३ ॥ जगन्मातर्मातस्तव

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

चरणसेवा न रचिता न वा दत्तं देवि द्रविणमपि भूयस्तव मया ॥ तथापि त्वं स्नेहं मयि निरुपमं यत्प्रकुरुषे कुपुत्रो जायेत क्वचिदपि कुमाता न भवति ॥ ४ ॥ परित्यक्ता देवाः कठिनतरसेवावशतया मया पञ्चाशीतेरधिकमपनीते तु वयसि ॥ इदानीमप्यन्तस्तव यदि न मातः सकरुणां निरालम्बो लम्बोदरजननि

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कं यामि शरणम् ॥ ५ ॥ श्वपाको जल्पाको
भवति मधुपाकोपमगिरा निरातंको रङ्को विह
रति चिरं कोटिकनकैः ॥ तवापर्णौ कर्णौ विशति
मनु वर्णौ फलमिदं जनः को जानीते जननि
जपनीयं जपविधौ ॥ ६ ॥ चिताभस्मालेपो
गरलमशनं दिक्पटधरो जटाधारी कण्ठे भुजग
पतिहारी पशुपतिः ॥ कपाली भूतेशो भजति

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

जगदीशैकपदवीं भवानि त्वत्पाणिग्रहण
परिपाटीफलमिदम् ॥ ७ ॥ न मोक्षस्याकांक्षा
भवविभववाञ्छापि न च मे न विज्ञानापेक्षा
शशिमुखि सुखेच्छापि न दिवः ॥ अतस्त्वां
संयाचे जननि जननं यातु मम वै मृडानी
रुद्राणी शिवशिव भवानीति जपतः ॥ ८ ॥
नाराधितासि विधिना विविधोपचारैः किं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

रूक्षचिन्तनपरैर्न कृतं वचोभिः ॥ श्यामे त्वमेव यदि किञ्चन मय्यनाथे धत्से कृपामुचितमम्ब परं तथैव॥ ९॥ आपत्सु मग्नः स्मरणं त्वदीयं करोमि दुर्गे करुणार्णवे शिवे॥ नैतच्छठत्वं मम भावयेथाः क्षुधातृषार्ता जननीं स्मरन्ति॥१०॥ जगदम्ब विचित्रमत्र किं परिपूर्णा करुणाऽस्ति चेन्मयि ॥ अपराधपरम्परावृतं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

न हि माता समुपेक्षते सुतम् ॥ ११ ॥ मत्समः
पातकी नास्ति पापघ्नी त्वत्समा नहि ॥
एवं ज्ञात्वा महादेवि यथा युक्तं तथा
कुरु ॥ १२ ॥

इति देव्याः अपराधक्षमापनस्तोत्रं
संपूर्णम् ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ शापोद्धारः ॥

ओं ह्रीं श्रीं ओं क्रीं चण्डिके देवि शापानुग्रहं कुरु कुरु स्वाहा ॥ इति सप्तवारं जपेत् ॥ उत्कीलनमन्त्रः ॥ ॐ क्लीं ह्रीं सप्तशाति चण्डिके उत्कीलनं कुरु कुरु स्वाहा ॥

अथ संकल्पः

अद्येहेत्यादितिथौ मम (यजमानस्य वा)

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सर्वाभीष्टसिद्ध्यर्थमायुरारोग्यैश्वर्याभिवृद्ध्य
र्थं सर्वदाहर्षविजयकामनासिद्ध्यर्थं श्रीमहा
कालीमहालक्ष्मी महासरस्वतीदेवताप्रीत्यर्थं
सर्वापन्निवारणार्थं (कवचार्गलकीलकादिस
हितम्) मार्कण्डेयपुराणोक्तं मार्कण्डेय
उवाच इतिपूर्वकं सावर्णिस्सूर्यतनय इत्या
रभ्य सावर्णिर्भविता मनुरित्यन्तं रात्रिसूक्त

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

दिदेवीसूक्तान्तमादावन्तेऽष्टोत्तरशतनवार्णमन्त्रसम्पुटितम् (अमुकमन्त्रेण सम्पुटितं वा) सप्तशतीस्तवपाठमहं करिष्ये।

अथ देवीकवचम्

ॐ नमश्चण्डिकायै। मार्कण्डेय उवाच।

ॐ यद्गुह्यं परमं लोके सर्वरक्षाकरं नृणाम्।
यन्न कस्यचिदाख्यातं तन्मे ब्रूहि पितामह॥ १॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

ब्रह्मोवाच

अस्ति गुह्यतमं विप्र सर्वभूतोपकारकम्।
देव्यास्तु कवचं पुण्यं तच्छृणुष्व महामुने॥ २॥
प्रथमं शैलपुत्री च द्वितीयं ब्रह्मचारिणी।
तृतीयं चन्द्रघण्टेति कूष्माण्डेति चतुर्थकम्॥ ३॥ पञ्चमं स्कन्दमातेति षष्ठं कात्यायनीति च। सप्तमं कालरात्रीति महागौरीति

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

चाष्टमम् ॥ ४ ॥ नवमं सिद्धिदा प्रोक्ता नव
दुर्गाः प्रकीर्तिताः । उक्तान्येतानि नामानि ब्रह्म
णैव महात्मना ॥ ५ ॥ अग्निना दह्यमानस्तु
शत्रुमध्ये गतो रणे । विषमे दुर्गमे चैव भयार्ताः
शरणं गताः ॥ ६ ॥ न तेषां जायते किञ्चिदशुभं
रणसङ्कटे । नापदं तस्य पश्यन्ति सर्वदुःखक्ष
यङ्करी ॥ ७ ॥ यैस्तु भक्त्या स्मृता नूनं तेषां

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मृद्धिः प्रजायते। प्रेतसंस्था तु चामुण्डा वाराही महिषासना॥ ८॥ ऐन्द्री गजसमारूढा वैष्णवी गरुडासना। माहेश्वरी वृषारूढा कौमारी शिखिवाहना॥ ९॥ ब्राह्मी हंससमारूढा सर्वाभरणभूषिता। नानाभरणशोभाढ्या नानारत्नोपशोभिताः॥ १०॥ दृश्यन्ते रथमारूढा देव्यः क्रोधसमाकुलाः। शङ्खं चक्रं गदां शक्तिं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

हलं च मुसलायुधम् ॥ ११ ॥ खेटकं तोमरं
चैव परशुं पाशमेव च। कुन्तायुधं त्रिशूलं च
शार्ङ्गायुधमनुत्तमम् ॥ १२ ॥ दैत्यानां देहना
शाय भक्तानामभयाय च। धारयन्त्यायुधा
नीत्थं देवानां च हिताय वै ॥ १३ ॥ महाबले
महोत्साहे महाभयविनाशिनि। त्राहि मां
देवि दुष्प्रेक्ष्ये शत्रूणां भयवर्धिनि ॥ १४ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

प्राच्यां रक्षतु मामैन्द्री आग्नेय्यामग्निदेवता।
दक्षिणे रक्ष वाराहि नैर्ऋत्यां खड्गधारि
णी ॥ १५ ॥ प्रतीच्यां वारुणी रक्षेद्वायव्यां
मृगवाहिनी । रक्षेदुदीच्यां कौमारी ईशान्यां
शूलधारिणी ॥ १६ ॥ ऊर्ध्वं ब्रह्माणि मे रक्षेद
धस्ताद्वैष्णवी तथा । एवं दश दिशो रक्षेच्चा
मुण्डा शववाहना ॥ १७ ॥ जया मे चाग्रतः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

स्थातु विजया स्थातु पृष्ठतः। अजिता वाम
पार्श्वे तु दक्षिणे चापराजिता ॥ १८ ॥ शिखा
मुद्योतिनी रक्षेदुमा मूर्ध्नि व्यवस्थिता।
मालाधरी ललाटे च भ्रुवौरक्षेद्यशास्विनी॥ १९॥
त्रिनेत्रा च भ्रुवोर्मध्ये यमघण्टा च नासिके।
शाङ्खिनीचक्षुषोर्मध्येश्रोत्रयोर्द्वारवासिनी २०॥
कपोलौ कालिका रक्षेत्कर्णमूले तु शाङ्करी।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नासिकायांसुगन्धा च उत्तरोष्ठे च चर्च्चिका २१॥
अधरे चामृतकला जिह्वायां च सरस्वती ।
दन्तान्‌रक्षतु कौमारी कण्ठमध्ये च चण्डिका ॥ २२ ॥ घण्टिकां चित्रघण्टा च महामाया च तालुके । कामाक्षी चिबुकं रक्षेद्वाचं मे सर्वमङ्गला ॥ २३ ॥ ग्रीवायां भद्रकाली च पृष्ठवंशे धनुर्धरी । नीलग्रीवाबहिःकण्ठेनालिकां

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नलकूबरी ॥ २४ ॥ खड्गधारिण्युभौ स्कन्धौ
बाहू मे वज्रधारिणी । हस्तयोर्दण्डिनी रक्षे
दम्बिका चांगुलीषु च ॥ २५ ॥ नखाञ्छूले
श्वरी रक्षेत् कुक्षौ रक्षेन्नलेश्वरी । स्तनौ
रक्षेन्महादेवी मनःशोकविनाशिनी ॥ २६ ॥
हृदयं ललिता देवी ह्युदरे शूलधारिणी ।
नाभिं च कामिनी रक्षेद्गुह्यं गुह्येश्वरी

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तथा ॥ २७ ॥ भूतनाथा च मेढ्रं च गुदं महिषवाहिनी। कट्यां भगवती रक्षेज्जानुनी विन्ध्यवासिनी ॥ २८ ॥ जङ्घे महाबला रक्षेज्जानुमध्ये विनायकी । गुल्फयोर्नारसिंही च पादपृष्ठे मितौजसी ॥ २९ ॥ पादाङ्गुलीः श्रीधरी च पादाधस्तलवासिनी । नखान्दंष्ट्राकराली च केशांश्चैवोर्ध्वकेशिनी ॥ ३० ॥ रोमकूपेषु

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कौबेरी त्वचं वागीश्वरी तथा । रक्तमज्जावसा
मांसान्यस्थिमेदांसि पार्वती ॥ ३१ ॥ अन्त्राणि
कालरात्रिश्च पित्तं च मुकुटेश्वरी । पद्मावती
पद्मकोशे कफे चूडामणिस्तथा ॥ ३२ ॥ ज्वा
लामुखी नखज्वालामभेद्या सर्वसन्धिषु । शुक्रं
ब्रह्माणि मे रक्षेच्छायां छत्रेश्वरी तथा ॥ ३३ ॥
अहङ्कारं मनो बुद्धिं रक्ष मे धर्मचारिणि ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

प्राणापानौ तथा व्यानसमानोदानमेव च॥३४॥
यशः कीर्तिं च लक्ष्मीं च सदा रक्षतु चक्रिणी।
गोत्रमिन्द्राणि मे रक्षेत्पशून्मे रक्ष चण्डिके॥ ३५ ॥ पुत्रान्रक्षेन्महालक्ष्मीर्भार्यां रक्षतु भैरवी। मार्गं क्षेमंकरी रक्षेद्विजया सर्वतः स्थिता॥ ३६ ॥ रक्षाहीनं तु यत्स्थानं वर्जितं कवचेन तु। तत्सर्वं रक्ष मे देवि जयन्ती पाप

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नाशिनी ॥ ३७ ॥ पदमेकं न गच्छेत्तु यदी
च्छेच्छुभमात्मनः । कवचेनावृतो नित्यं यत्र
यत्रैव गच्छति ॥ ३८ ॥ तत्र तत्रार्थलाभश्च
विजयः सर्वकामिकः । यं यं चिन्तयते कामं
तं तं प्राप्नोति निश्चितम् ॥ ३९ ॥ परमैश्वर्य
मतुलं प्राप्स्यते भूतले पुमान् । निर्भयो जायते
मर्त्यः संग्रामेष्वपराजितः ॥ ४० ॥ त्रैलोक्ये

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तु भवेत्पूज्यः कवचेनावृतः पुमान्। इदं तु
देव्याः कवचं देवानामपि दुर्लभम्॥ ४१॥
यः पठेत्प्रयतो नित्यं त्रिसन्ध्यं श्रद्धया
न्वितः। दैवी कला भवेत्तस्य त्रैलोक्ये चापरा
जितः॥ ४२॥ जीवेद्वर्षशतं साग्रमपमृत्युविव
र्जितः। नश्यन्ति व्याधयः सर्वे लूताविस्फोट
कादयः॥ ४३॥ स्थावरं जङ्गमं चापि कृत्रिमं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

चापि यद्विषम् । आभिचाराणि सर्वाणि
मन्त्रयन्त्राणि भूतले ॥ ४४ ॥ भूचराः खेच
राश्चैव जलजाश्चोपदेशिकाः । सहजाः कुल
जा माला डाकिनी शाकिनी तथा ॥ ४५ ॥
अन्तरिक्षचरा घोरा डाकिन्यश्च महाबलाः ।
ग्रहभूतपिशाचाश्च यक्षगन्धर्वराक्षसाः॥४६॥
ब्रह्मराक्षसवेतालाः कूष्माण्डा भैरवादयः । न

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

श्यन्ति दर्शनात्तस्य कवचे हृदि संस्थिते॥४७॥
मानोन्नतिर्भवेद्राज्ञस्तेजोवृद्धिकरं परम्। यशसा
वर्धते सोऽपि कीर्तिमण्डितभूतले ॥ ४८ ॥
जपेत्सप्तशतीं चण्डीं कृत्वा तु कवचं पुरा।
यावद्भूमण्डलं धत्ते सशैलवनकाननम्॥४९॥
तावत्तिष्ठति मेदिन्यां सन्ततिः पुत्रपौत्रकी।
देहान्ते परमं स्थानं यत्सुरैरपि दुर्लभम्॥५०॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

प्राप्नोति पुरुषो नित्यं महामायाप्रसादतः ।

इति देव्याः कवचं समाप्तम्

अथ अर्गलास्तोत्रम्

ॐ नमश्चण्डिकायै

जयन्ती मंगला काली भद्रकाली कपालिनी । दुर्गा क्षमा शिवा धात्री स्वाहा स्वधा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नमोऽस्तु ते ॥ १ ॥ मधुकैटभविद्रावि विधातृ
वरदे नमः । रूपं देहि जयं देहि यशो देहि
द्विषो जहि ॥ २ ॥ महिषासुरनिर्नाशविधात्रि
वरदे नमः । रूपं देहि जयं देहि यशो देहि
द्विषो जहि ॥ ३ ॥ वन्दिताङ्घ्रियुगे देवि देव
सौभाग्यदायिनि । रूपं देहि जयं देहि यशो
देहि द्विषो जहि ॥४॥ रक्तबीजवधे देवि चण्ड

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मरडविनाशिनि । रूपं देहि जयं देहि यशो
देहि द्विषो जहि ॥ ५ ॥ अचिन्त्यरूपचरिते सर्व
शत्रुविनाशिनि । रूपं देहि जयं देहि यशो
देहि द्विषो जहि ॥ ६ ॥ न तेभ्यः सर्वदा भक्त्या
चण्डिके प्रणताय मे । रूपं देहि जयं देहि यशो
देहि द्विषो जहि ॥ ७ ॥ स्तुवद्भ्यो भक्तिपूर्वं
त्वां चण्डिके व्याधिनाशिनि । रूपं देहि जयं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ ८ ॥ चण्डिके
सततं ये त्वामर्चयन्तीह भक्तितः । रूपं देहि
जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ ९ ॥ देहि
सौभाग्यमारोग्यं देहि देवि परं सुखम् ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १० ॥
विधेहि द्विषतां नाशं विधेहि बलमुच्चकैः । रूपं
देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ ११ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

विधेहि देवि कल्याणं विधेहि विपुलां श्रियम् ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १२ ॥
विद्यावन्तं यशस्वन्तं लक्ष्मीवन्तं जनं कुरु ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १३ ॥
प्रचण्डदैत्यदर्पघ्ने चण्डिके प्रणताय मे । रूपं
देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १४ ॥
चतुर्भुजे चतुर्वक्त्रसंस्तुते परमेश्वरि । रूपं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १५ ॥
कृष्णेन संस्तुते देवि शश्वद्भक्त्या तथाम्बिके।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १६ ॥
हिमाचलसुतानाथपूजिते परमेश्वरि । रूपं
देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १७ ॥
सुरासुरशिरोरत्ननिघृष्टचरणेऽम्बिके। रूपं देहि
जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १८ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE.

इन्द्राणी पतिसद्भावपूजिते परमेश्वरि । रूपं
देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १९ ॥
देवि प्रचण्डदोर्दण्डदैत्यदर्पविनाशिनि । रूपं
देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ २० ॥
देवि भक्तजनोद्दामदत्तानन्दोदयेऽम्बिके । रूपं
देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ २१ ॥
पत्नीं मनोरमां देहि मनोवृत्तानुसारिणीम् ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तारिणीं दुर्गसंसारसागरस्य कुलोद्भवाम् २२॥
इदं स्तोत्रं पठित्वा तु महास्तोत्रं पठेन्नरः। स
तु सप्तशतीसंख्यावरमाप्नोति सम्पदः ॥ २३ ॥

इति अर्गलास्तोत्रं समाप्तम्

अथ कीलकस्तोत्रम्

ॐ नमश्चण्डिकायै। मार्कण्डेय उवाच।
विशुद्धज्ञानदेहाय त्रिवेदीदिव्यचक्षुषे। श्रेयः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

प्राप्तिनिमित्ताय नमः सोमार्द्धधारिणे ॥ १ ॥ सर्व
मेतद्विजानीयान्मन्त्राणामभिकीलकम् । सो
ऽपि क्षेममवाप्नोति सततं जाप्यतत्परः ॥ २ ॥
सिद्धयन्त्युच्चाटनादीनि वस्तूनि सकलान्यपि ।
एतेन स्तुवतां देवी स्तोत्रमात्रेण सिद्धयति ॥ ३ ॥
न मन्त्रो नौषधं तत्र न किञ्चिदपि विद्यते ।
विना जाप्येन सिद्धयेत सर्वमुच्चाटनादिकम् ॥ ४ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

समग्राण्यपि सेत्स्यन्ति लोकशङ्कामिमां हरः।
कृत्वा निमन्त्रयामास सर्वमेवमिदं शुभम् ॥५॥
स्तोत्रं वै चण्डिकायास्तु तच्च गुह्यं चकार सः।
समाप्तिर्न च पुण्यस्य तां यथावन्नियन्त्र
णाम् ॥ ६ ॥ सोऽपि क्षेममवाप्नोति सर्वमेव न
संशयः । कृष्णायां वा चतुर्दश्यामष्टम्यां वा
समाहितः ॥७॥ ददाति प्रतिगृह्णाति नान्यथैषा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

प्रसीदति । इत्थंरूपेण कीलेन महादेवेन कीलितम् ॥ ८ ॥ यो निष्कीलां विधायैनां नित्यं जपति संस्फुटम् । स सिद्धः स गणः सोऽपि गन्धर्वो जायतेऽवने ॥ ९ ॥ न चैवाप्यटतस्तस्य भयं क्वापीह जायते । नाल्पमृत्युवशं याति मृतो मोक्षमवाप्नुयात् ॥ १० ॥ ज्ञात्वा प्रारभ्य कुर्वीत ह्यकुर्वाणो विनश्यति । ततो ज्ञात्वैव सम्पन्न

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मिदं प्रारभ्यते बुधैः ॥ ११ ॥ सौभाग्यादि च
यत्किञ्चिद्दृश्यते ललनाजने। तत्सर्वं तत्प्रसा
देन तेन जाप्यमिदं शुभम् ॥ १२ ॥ शनैस्तु
जाप्यमानेऽस्मिन्स्तोत्रे संपत्तिरुच्चकैः । भव
त्येव समग्रापि ततः प्रारभ्यमेव तत् ॥ १३ ॥
ऐश्वर्यं यत्प्रसादेन सौभाग्यारोग्यसम्पदः।शत्रु
हानिः परो मोक्षः स्तूयते सा न किं जनैः॥ १४॥

इति भगवत्याः कीलकस्तोत्रं समाप्तम्

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ नवार्णमन्त्रजपविधिः

ॐ अस्य श्रीनवार्णमन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा ऋषयः गायत्र्युष्णिगनुष्टुप्छन्दांसि श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वत्यो देवताः नन्दाशाकम्भरीभीमाः शक्तयः रक्तदन्तिकादुर्गाभ्रामर्यो बीजानि अग्निर्वायुः सूर्यस्तत्त्वानि महाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वती

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

प्रीत्यर्थं जपे विनियोगः । अथ ऋष्यादिन्यासः । ॐ ब्रह्मविष्णुमहेश्वरऋषिभ्यो नमः शिरसि । ॐ गायत्र्युष्णिगनुष्टुप्छन्दोभ्यो नमः मुखे । महाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वतीदेवताभ्यो नमः हृदि । ऐं बीजाय नमो गुह्ये । ह्रीं शक्तये नमः पादयोः । क्लीं कीलकाय नमः नाभौ । ततः ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

इति मूलेन करौ संशोध्य। ॐ ऐं अंगुष्ठाभ्यां नमः। ॐ ह्रीं तर्जनीभ्यां नमः। ॐ क्लीं मध्यमाभ्यां नमः। ॐ चामुण्डायै अनामिकाभ्यां नमः। ॐ विच्चे कनिष्ठिकाभ्यां नमः। ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः॥ अथ हृदयादिषडङ्गन्यासः। ॐ ऐं हृदयाय नमः। ॐ ह्रीं शिरसे स्वाहा। ॐ क्लीं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

शिखायै वषट्। ॐ चामुण्डायै कवचाय हुं। ॐ विच्चे नेत्रत्रयाय वौषट्। ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे अस्त्राय फट्॥ अथ बीजन्यासः। ॐ ऐं नमः शिखायाम्। ॐ ह्रीं नमः दक्षिणनेत्रे। ॐ क्लीं नमः वामनेत्रे। ॐ चां नमः दक्षिणकर्णे। ॐ मुं नमः वामकर्णे। ॐ डां नमः दक्षिणनासारन्ध्रे। ॐ यैं नमः वामना

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सारन्ध्रे। ॐ विं नमः मुखे। ॐ च्चें नमः गुह्ये॥
अथ व्यापकन्यासः। ॐ ऐं प्राच्यै नमः। ॐ
ऐं आग्नेय्यै नमः। ह्रीं दक्षिणायै नमः। ॐ
ह्रीं नैर्ऋत्यै नमः। ॐ क्लीं प्रतीच्यै नमः। ॐ
क्लीं वायव्यै नमः। ॐ चामुण्डायै उदीच्यै
नमः। ॐ विच्चे ईशान्यै नमः। ॐ ऐं ह्रीं क्लीं
चामुण्डायै विच्चे ऊर्ध्वायै नमः। ॐ ऐं ह्रीं क्लीं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

चामुण्डायै विच्चे भूम्यै नमः ॥ अथ ध्यानम् ॥
ॐ शङ्खं चक्रं गदां बाणान् चापं परिघशूलके।
भुशुण्डीं च शिरः खड्गं दधतीं दशवक्त्रकाम्॥ १॥
तामसीं श्यामलां नौमि महाकालीं दशां
घ्रिकाम्। मालां च परशुं बाणान् गदां कुलिश
मेव च॥ २॥ पद्मं धनुः कुण्डिकां च दण्डं
शक्तिमसिं तथा। खेटकं जलजं घण्टां सुरा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

पात्रं च शूलकम् ॥ ३ ॥ पाशं सुदर्शनं चैव दधतीं लोहितप्रभाम्। पद्मे स्थितां महालक्ष्मीं भजे महिषमर्दिनीम् ॥ ४ ॥ घण्टां शूलं हलं शंखं मुशलारिधनुःशरान् । दधतीमुज्ज्वलां नौमि देवीं गौरीसमुद्भवाम् ॥ ५ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ ऋग्वेदोक्तं रात्रिसूक्तम्

तत्रादौ ऋग्वेदोक्तं रात्रिसूक्तम्। ॐ रात्री व्यख्यदायती पुरुत्रा देव्यक्षभिः। विश्वा अधि श्रियोऽधित॥ १॥ ओर्वप्रा अमर्त्या निवतो देव्युद्वतः। ज्योतिषा बाधते तमः॥ २॥ निरु स्वसारमस्कृतोषसं देव्यायती। अपेदु हासते तमः॥ ३॥ सा नो अद्य यस्या वयं नि ते यामन्न

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

विक्ष्महि। वृक्षे न वसतिं वयः॥ ४ ॥ निग्रामा सो
अविक्षत निपद्वंतो निपाक्षिणः। निश्येना सश्चि
दर्थिनः ॥५॥ यावया वृक्यं १ वृकं यव यस्तेन
मू र्म्यें । अथानः सुतरा भव॥ ६॥ उपमापेपि श
त्तमकृष्णां व्यक्तमास्थित। उषऋणोव यातय ७॥
उप ते गा इवाकरं वृणीष्व दुहितर्दिवः रात्रि
स्तोमं नु जिग्युषे॥ ८॥ इति ऋग्वे० रात्रिसू क्तम्

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तन्त्रोक्तं रात्रिसूक्तम्

विश्वेश्वरीं जगद्धात्रीं स्थितिसंहारकारि
णीम् । निद्रां भगवतीं विष्णोरतुलां तेजसः
प्रभुः ॥ १ ॥ ब्रह्मोवाच ॥ त्वं स्वाहा त्वं स्वधा
त्वं हि वषट्कारः स्वरात्मिका । सुधा त्वमक्षरे
नित्ये त्रिधा मात्रात्मिका स्थिता ॥ २ ॥ अर्ध
मात्रा स्थिता नित्या याऽनुच्चार्या विशेषतः ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

त्वमेव सा त्वं सावित्री त्वं देवि जननी परा ॥ ३ ॥
त्वयैव धार्यते विश्वं त्वयैतत्सृज्यते जगत् ।
त्वयैतत्पाल्यते देवि त्वमत्स्यन्ते च सर्वदा ॥ ४ ॥
विसृष्टौ सृष्टिरूपा त्वं स्थितिरूपा च पालने ।
तथा संहृतिरूपान्ते जगतोऽस्य जगन्मये ॥ ५ ॥
महाविद्या महामाया महामेधा महास्मृतिः ।
महामोहा च भवती महादेवी महासुरी ॥ ६ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

प्रकृतिस्त्वं च सर्वस्य गुणत्रयविभाविनी।
कालरात्रिर्महारात्रिर्मोहरात्रिश्च दारुणा॥ ७॥
त्वं श्रीस्त्वमीश्वरी त्वं ह्रीस्त्वं बुद्धिर्बोधलक्षणा।
लज्जा पुष्टिस्तथा तुष्टिस्त्वं शान्तिः क्षान्तिरेव
च॥ ८॥ खड्गिनी शूलिनी घोरा गदिनी
चक्रिणी तथा। शङ्खिनी चापिनी बाणभुशुण्डी
परिघायुधा॥ ९॥ सौम्यासौम्यतराशेष सौम्ये

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

भ्यस्त्वतिसुन्दरी। परापराणां परमा त्वमेव परमेश्वरी ॥ १० ॥ यच्च किञ्चित्क्वचिद्वस्तु सदसद्वाखिलात्मिके। तस्य सर्वस्य या शक्तिः सा त्वं किं स्तूयसे तदा ॥ ११ ॥ यया त्वया जगत्स्रष्टा जगत्पात्यत्ति यो जगत्॥ सोऽपि निद्रावशं नीतः कस्त्वां स्तोतुमिहेश्वरः॥ १२ ॥ विष्णुः शरीरग्रहणमहमीशान एव च। कारितास्ते

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

यतोऽतस्त्वां कः स्तोतुं शक्तिमान् भवेत् ॥ १३ ॥
सा त्वमित्थं प्रभावैः स्वैरुदारैर्देवि संस्तुता ।
मोहयैतौ दुराधर्षावसुरौ मधुकैटभौ ॥ १४ ॥
प्रबोधं च जगत्स्वामी नीयतामच्युतो लघु ।
बोधश्च क्रियतामस्य हन्तुमेतौ महासुरौ ॥ १५ ॥
इति तन्त्रोक्तं रात्रिसूक्तम् ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सप्तशतीन्यासः

अथ प्रथममध्यमोत्तमचरित्राणां ब्रह्मविष्णुरुद्रा ऋषयः श्रीमहाकाली महालक्ष्मी महासरस्वत्यो देवताः गायत्र्युष्णिगनुष्टुप्छन्दांसि नन्दाशाकम्भरीभीमाः शक्तयः रक्तदन्तिकादुर्गाभ्रामर्यो बीजानि अग्निर्वायुस्सूर्यस्तत्त्वानि ऋग्यजुस्सामवेदा ध्यानानि सकलकामना

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सिद्धये श्रीमहाकाली महालक्ष्मी महासरस्वती
देवीनाम्प्रीत्यर्थं जपे विनियोगः ॥ तत्रादौ
न्यासः॥ खड्गिनी शूलिनी घोरा० अङ्गुष्ठाभ्यां
नमः॥शूलेन पाहि नो देवि०तर्जनीभ्यांनमः॥
प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च० मध्यमाभ्यां नमः ॥
सौम्यानियानिरूपाणि०अनामिकाभ्यांनमः॥
खड्गशूलगदादीनि० कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सर्वस्वरूपे सर्वेशे० करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः। एवं हृदयादिन्यासः। खड्गिनी शूलिनीघोरा० हृदयाय नमः॥ शूलेन पाहि नो देवि० शिरसे स्वाहा॥ प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च० शिखायै वषट्॥ सौम्यानि यानि रूपाणि० कवचाय हुं॥ खड्गशूलगदादीनि० नेत्रत्रयाय वौषट्॥ सर्वस्वरूपे सर्वेशे० अस्त्राय फट्॥ अथ

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

ध्यानम् ॥ खड्गं चक्रगदेषचापपरिघाञ्छूलं भुशुण्डीं शिरः शङ्खं संदधतीं करैस्त्रिनयनां सर्वाङ्गभूषावृताम्। यां हन्तुं मधुकैटभौ जलजभूस्तुष्टाव सुप्ते हरौ नीलाश्मद्युतिमास्यपादयुगलां सेवे महाकालिकाम्॥१॥ इति ध्यानम्॥

प्रथम चारित्रस्य ब्रह्मा ऋषिः महाकाली देवता गायत्री छन्दः नन्दा शक्तिः रक्तदान्तिका बीजं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अग्निस्तत्त्वं ऋग्वेदस्वरूपं श्रीमहाकाली
प्रीत्यर्थे प्रथमचरित्रजपे विनियोगः।

ॐ मार्कण्डेय उवाच ॥ १ ॥ सावर्णिः
सूर्यतनयो यो मनुः कथ्यतेऽष्टमः। निशामय
तदुत्पत्तिं विस्तराद्गदतो मम ॥ २ ॥ महामा
यानुभावेन यथा मन्वन्तराधिपः। स बभूव
महाभागः सावर्णिस्तनयो रवेः ॥ ३ ॥ स्वारो

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

चिषेऽन्तरे पूर्वं चैत्रवंशसमुद्भवः। सुरथो नाम राजाभूत्समस्ते क्षितिमण्डले ॥ ४ ॥ तस्य पालयतः सम्यक् प्रजाः पुत्रानिवौरसान्। बभूवुः शत्रवो भूपाः कोलाविध्वंसिनस्तदा ॥ ५ ॥ तस्य तैरभवद्युद्धमतिप्रबलदण्डिनः । न्यूनैरपि स तैर्युद्धे कोलाविध्वंसिभिर्जितः ॥ ६ ॥ ततः स्वपुरमायातो निजदेशाधिपोऽभवत् ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

आक्रान्तः स महाभागस्तैस्तदा प्रबला
रिभिः ॥ ७ ॥ अमात्यैर्बलिभिर्दुष्टैर्दुर्बलस्य
दुरात्मभिः । कोशो बलं चापहृतं तत्रापि
स्वपुरे ततः ॥ ८ ॥ ततो मृगयाऽव्याजेन हृत
स्वाम्यः स भूपतिः । एकाकी हयमारुह्य
जगाम गहनं वनम् ॥ ९ ॥ स तत्राश्रममद्रा
क्षीद्द्विजवर्यस्य मेधसः । प्रशान्तश्वापदा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कीर्णं मुनिशिष्योपशोभितम् ॥ १० ॥ तस्थौ
कञ्चित्स कालं च मुनिना तेन सत्कृतः ।
इतश्चेतश्च विचरंस्तस्मिन्मुनिवराश्रमे ॥ ११ ॥
सोऽचिन्तयत्तदा तत्र ममत्वाकृष्टचेतनः ।
मत्पूर्वैः पालितं पूर्वं मया हीनं पुरं हि
तत् ॥ १२ ॥ मद्भृत्यैस्तैरसद्वृत्तैर्धर्मतः पाल्यते
न वा । न जाने स प्रधानो मे शूरहस्ती

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सदामदः ॥ १३ ॥ मम वैरिवशं यातः कान्
भोगानुपलप्स्यते । ये ममानुगता नित्यं
प्रसादधनभोजनैः ॥ १४ ॥ अनुवृत्तिं ध्रुवं तेऽद्य
कुर्वन्त्यन्यमहीभृताम् । असम्यग्व्ययशीलै
स्तैः कुर्वद्भिः सततं व्ययम् ॥ १५ ॥ सञ्चितः सो
ऽतिदुःखेन क्षयं कोशो गमिष्यति । एत
च्चान्यच्च सततं चिन्तयामास पार्थिवः ॥ १६ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तत्र विप्राश्रमाभ्याशे वैश्यमेकं ददर्श सः।
स पृष्टस्तेन कस्त्वं भो हेतुश्चागमनेऽत्र
कः ॥ १७ ॥ सशोक इव कस्मात्त्वं दुर्मना
इव लक्ष्यसे। इत्याकर्ण्य वचस्तस्य भूपतेः
प्रणयोदितम् ॥ १८ ॥ प्रत्युवाच स तं वैश्यः
प्रश्रयावनतो नृपम् ॥ १९ ॥ वैश्य उवाच ॥ २० ॥
समाधिर्नाम वैश्योऽहमुत्पन्नो धनिनां

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कुले ॥ २१ ॥ पुत्रदारैर्निरस्तश्च धनलोभा
दसाधुभिः। विहीनश्च धनैर्दारैःपुत्रैरादाय मे
धनम् ॥ २२ ॥ वनमभ्यागतो दुःखी निर
स्तश्चाप्तबन्धुभिः । सोऽहं न वेद्मि पुत्राणां
कुशलाकुशलात्मिकाम् ॥ २३ ॥ प्रवृत्तिं
स्वजनानाञ्च दाराणाञ्चात्र संस्थितः। किं
नु तेषां गृहे क्षेममक्षेमं किं नु साम्प्रतम् ॥२४॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कथं ते किं नु सद्वृत्ता दुर्वृत्ताः किं नु मे सुताः ॥ २५ ॥ राजोवाच ॥ २६ ॥ यैर्निरस्तो भवाँल्लुब्धैः पुत्रदारादिभिर्धनैः ॥ २७ ॥ तेषु किं भवतः स्नेहमनुबध्नाति मानसम् ॥ २८॥ वैश्य उवाच ॥ २६ ॥ एवमेतद्यथा प्राह भवानस्मद्गतं वचः ॥ ३० ॥ किं करोमि न बध्नाति मम निष्ठुरतां मनः । यैः सन्त्य

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

ज्य पितृस्नेहं धनलुब्धैर्निराकृतः ॥ ३१ ॥
पतिस्वजनहार्दं च हार्दितेष्वेव मे मनः ।
किमेतन्नाभिजानामि जानन्नपि महामते ३२॥
यत्प्रेमप्रवणं चित्तं विगुणेष्वपि बन्धुषु । तेषां
कृते मे निःश्वासो दौर्मनस्यं च जायते ॥ ३३॥
करोमि किं यन्न मनस्तेष्वप्रीतिषु निष्ठुरम् ३४॥
मार्कण्डेय उवाच ॥ ३५ ॥ ततस्तौ सहितौ

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

विप्र तं मुनिं समुपास्थितौ ॥३६॥ समाधिर्नाम
वैश्योऽसौ स च पार्थिवसत्तमः । कृत्वा तु तौ
यथान्यायं यथार्हं तेन संविदम् ॥ ३७ ॥
उपविष्टौ कथाः काश्चिच्चक्रतुर्वैश्य पार्थिवौ ॥
३८ ॥ राजोवाच ॥ ३९ ॥ भगवँस्त्वा महं
प्रष्टुमिच्छाम्येकं वदस्व तत् ॥ ४० ॥
दुःखाय यन्मे मनसः स्वचित्तायत्ततां विना ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

ममत्वं गतराज्यस्य राज्याङ्गेष्वखिले
ष्वपि ॥ ४१ ॥ जानतोऽपि यथाज्ञस्य
किमेतन्मुनिसत्तम । अयं च निकृतः पुत्रैर्दारै
र्भृत्यैस्तथोज्झितः ॥ ४२ ॥ स्वजनेन च
सन्त्यक्तस्तेषु हार्दी तथाप्याति । एवमेष तथाहं
च द्वावप्यत्यन्तदुःखितौ ॥ ४३ ॥ दृष्टदोषेऽपि
विषये ममत्वाकृष्टमानसौ । तत्केनैतन्महाभाग

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

यन्मोहो ज्ञानिनोरपि ॥ ४४ ॥ ममास्य च
भवत्येषा विवेकान्धस्य मूढता ॥ ४५ ॥
ऋषिरुवाच ॥ ४६ ॥ ज्ञानमस्ति समस्तस्य
जन्तोर्विषयगोचरे ॥४७॥ विषयश्च महाभाग
याति चैवं पृथक् पृथक् । दिवान्धाः प्राणिनः
केचिद्रात्रावन्धास्तथा परे ॥ ४८ ॥ केचिद्दिवा
तथा रात्रौ प्राणिनस्तुल्यदृष्टयः । ज्ञानिनो

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मनुजाः सत्यं किन्तु ते नहिं केवलम् ॥ ४६ ॥
यतो हि ज्ञानिनः सर्वे पशुपक्षिमृगादयः। ज्ञानं
च तन्मनुष्याणां यत्तेषां मृगपक्षिणाम् ॥ ५० ॥
मनुष्याणां च यत्तेषां तुल्यमन्यत्तथोभयोः ।
ज्ञानेऽपि सति पश्यैतान्पतङ्गाञ्छावच
ञ्चुषु ॥ ५१ ॥ कणमोक्षादृतान्मोहात्पीड्यमा
नानपि क्षुधा। मानुषा मनुजव्याघ्र साभिलाषाः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सुतान्प्रति ॥ ५२ ॥ लोभात्प्रत्युपकाराय नन्वे
ते किं न पश्यसि । तथापि ममतावर्त्तै मोहग
र्तै निपातिताः ॥ ५३ ॥ महामायाप्रभावेण
संसारस्थितिकारिणः । तन्नात्र विस्मयः कार्यो
योगनिद्रा जगत्पतेः ॥ ५४ ॥ महामाया हरे
श्चैतत्तया संमोह्यते जगत् । ज्ञानिनामपि चेतां
सि देवी भगवती हि सा ॥ ५५ ॥ बलादाकृष्य

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मोहाय महामाया प्रयच्छति। तया विसृज्यते
विश्वं जगदेतच्चराचरम् ॥ ५६ ॥ सैषा प्रसन्ना
वरदा नृणां भवति मुक्तये। सा विद्या परमा
मुक्तेर्हेतुभूता सनातनी ॥ ५७ ॥ संसारबन्धहे
तुश्च सैव सर्वेश्वरेश्वरी ॥ ५८ ॥ राजोवाच ५९॥
भगवन् का हि सा देवी महामायेति यां भवान्॥
६० ॥ ब्रवीति कथमुत्पन्ना सा कर्मास्याश्च

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

किं द्विज। यत्स्वभावा च सा देवी यत्स्वरूपा
यदुद्भवा ॥ ६१ ॥ तत्सर्वं श्रोतुमिच्छामि त्वत्तो
ब्रह्मविदांवर ॥ ६२ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ६३ ॥
नित्यैव सा जगन्मूर्तिस्तया सर्वमिदं
ततम् ॥ ६४ ॥ तथापि तत्समुत्पत्तिर्बहुधा
श्रूयतां मम। देवानां कार्यसिद्ध्यर्थमाविर्भ
वति सा यदा ॥ ६५ ॥ उत्पन्नेति तदा लोके

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सा नित्याप्यभिधीयते। योगनिद्रां यदा विष्णु र्जगत्येकार्णवीकृते ॥ ६६ ॥ आस्तीर्य शेषमभजत् कल्पान्ते भगवान् प्रभुः। तदा द्वावसुरौ घोरौ विख्यातौ मधुकैटभौ ॥ ६७ ॥ विष्णुकर्णमलोद्भूतौ हन्तुं ब्रह्माणमुद्यतौ। स नाभिकमले विष्णोः स्थितो ब्रह्मा प्रजापतिः॥ ६८॥ दृष्ट्वा तावसुरौ चोग्रौ प्रसुप्तं च जनार्दनम्।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तुष्टाव योगनिद्रां तामेकाग्रहृदयस्थितः ॥६९॥
विबोधनार्थाय हरेर्हरिनेत्रकृतालयाम् । विश्वे
श्वरीं जगद्धात्रीं स्थितिसंहारकारिणीम् ७०॥
निद्रां भगवतीं विष्णोरतुलां तेजसः प्रभुः ७१॥
ब्रह्मोवाच ॥ ७२ ॥ त्वं स्वाहा त्वं स्वधा त्वं हि
वषट्कारः स्वरात्मिका ॥ ७३ ॥ सुधा त्वमक्षरे
नित्ये त्रिधामात्रात्मिका स्थिता । अर्धमात्रा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

स्थिता नित्या यानुच्चार्या विशेषतः॥ ७४॥
त्वमेव सा त्वं सावित्री त्वं देवि जननी परा।
त्वयैतद्धार्यते विश्वं त्वयैतत्सृज्यते जगत् ७५
त्वयैतत्पाल्यते देवि त्वमत्स्यन्ते च सर्वदा॥
विसृष्टौ सृष्टिरूपा त्वं स्थितिरूपा च
पालने॥ ७६॥ तथा संहृतिरूपान्ते जगतोऽस्य
जगन्मये। महाविद्या महामाया महामेधा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

महास्मृतिः॥ ७७॥ महामोहा च भवती महा
देवी महासुरी। प्रकृतिस्त्वं च सर्वस्य गुणत्रय
विभाविनी॥ ७८॥ कालरात्रिर्महारात्रिर्मोहरा
त्रिश्च दारुणा। त्वं श्रीस्त्वमीश्वरी त्वं ह्रीस्त्वं
बुद्धिर्बोधलक्षणा ॥ ७९ ॥ लज्जा पुष्टिस्तथा
तुष्टिस्त्वं शान्तिः क्षान्तिरेव च । खड्गिनी
शूलिनी घोरा गदिनी चक्रिणी तथा॥ ८० ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

शाङ्खिनी चापिनी बाणाभुशुण्डीपरिघा
युधा । सौम्यासौम्यतराशेषसौम्येभ्यस्त्वति
सुन्दरी ॥ ८१ ॥ परापराणां परमा त्वमेव
परमेश्वरी । यच्च किञ्चित्क्वचिद्वस्तु सदसद्वा
खिलात्मिके ॥ ८२ ॥ तस्य सर्वस्य या शक्तिः
सा त्वं किं स्तूयसे तदा । यया त्वया जगत्स्रष्टा
जगत्पातात्ति यो जगत् ॥ ८३ ॥ सोपि निद्रा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

वशं नीतः कस्त्वां स्तोतुमिहेश्वरः । विष्णुः
शरीरग्रहणमहमीशान एव च ॥ ८४ ॥
कारितास्ते यतोऽतस्त्वां कः स्तोतुं शक्तिमा
न्भवेत् । सा त्वमित्थं प्रभावैः स्वैरुदारैर्देवि
संस्तुता ॥ ८५ ॥ मोहयैतौ दुराधर्षावसुरौ मधु
कैटभौ । प्रबोधं च जगत्स्वामी नीयतामच्युतो
लघु ॥ ८६ ॥ बोधश्च क्रियतामस्य हन्तुमेतौ महा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सुरौ ॥ ८७ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ८८ ॥ एवं स्तुता
तदा देवी तामसी तत्र वेधसा ॥ ८९ ॥ विष्णोः
प्रबोधनार्थाय निहन्तुं मधुकैटभौ । नेत्रास्यना
सिकाबाहुहृदयेभ्यस्तथोरसः ॥ ९० ॥ निर्गम्य
दर्शने तस्थौ ब्रह्मणोऽव्यक्तजन्मनः । उत्तस्थौ
च जगन्नाथस्तया मुक्तो जनार्दनः ॥ ९१ ॥
एकार्णवेऽहिशयनात्ततः स ददृशे च तौ ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मधुकैटभौ दुरात्मानावतिवीर्यपराक्रमौ ॥६२॥
क्रोधरक्तेक्षणावत्तुं ब्रह्माणं जनितोद्यमौ ।
समुत्थाय ततस्ताभ्यां युयुधे भगवान्
हरिः ॥ ६३ ॥ पञ्चवर्षसहस्राणि बाहुप्रहरणो
विभुः । तावप्यतिबलोन्मत्तौ महामायाविमो
हितौ ॥ ६४ ॥ उक्तवन्तौ वरोऽस्मत्तो व्रियता
मिति केशवम् ॥ ६५ ॥ भगवानुवाच ॥ ६६ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

भवेतामद्य मे तुष्टौ मम वध्यावुभावपि ॥ ९७॥
किमन्येन वरेणात्र एतावद्धि वृतं मम ॥ ९८॥
ऋषिरुवाच ॥ ९९ ॥ वञ्चिताभ्यामिति तदा
सर्वमापोमयं जगत् ॥ १०० ॥ विलोक्य
ताभ्यां गदितो भगवान्कमलेक्षणः । आवां
जहि न यत्रोर्वी सलिलेन परिप्लुता ॥ १०१ ॥
ऋषिरुवाच ॥ १०२ ॥ तथेत्युक्त्वा भगवता

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

शङ्खचक्रगदाभृता। कृत्वा चक्रेण वै छिन्ने जघने शिरसी तयोः ॥ १०३ ॥ एवमेषा समुत्पन्ना ब्रह्मणा संस्तुता स्वयम्। प्रभावमस्या देव्यास्तु भूयः शृणु वदामि ते ॥ १०४ ॥

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणेसावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये मधुकैटभवधः प्रथमोऽध्यायः १

उवाच १४ अर्द्ध० २४ श्लो० ६६ मं० १०४

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ ध्यानम् ।

अक्षस्रक्परशुं गदेषु कुलिशं पद्मं धनुष्कुण्डिकां दण्डं शक्तिमसिञ्च चर्म जलजं घण्टां सुराभाजनम् । शूलं पाशसुदर्शने च दधतीं हस्तैः प्रवालप्रभां सेवे सैरिभमर्दिनीमिह महालक्ष्मीं सरोजस्थिताम् ॥ २ ॥ ॐ अस्य श्री मध्यमचरित्रस्य विष्णुऋषिः महालक्ष्मी

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

देवता उष्णिक्छन्दः शाकम्भरीशक्तिः दुर्गा बीजं वायुस्तत्त्वं यजुर्वेदस्वरूपं महालक्ष्मी प्रीत्यर्थं मध्यमचरित्रजपे विनियोगः ॥ २ ॥

ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ देवासुरमभूद्युद्धं पूर्णमब्दशतं पुरा । महिषेऽसुराणामधिपे देवानां च पुरन्दरे ॥ २ ॥ तत्रासुरैर्महावीर्यैर्देवसैन्यं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

पराजितम् । जित्वा च सकलान्देवानिन्द्रोऽभू
न्महिषासुरः ॥ ३ ॥ ततः पराजिता देवाः पद्म
योनिं प्रजापतिम् । पुरस्कृत्य गतास्तत्र यत्रे
शगरुडध्वजौ ॥ ४ ॥ यथावृत्तं तयोस्तद्वन्म
हिषासुरचेष्टितम् । त्रिदशाः कथयामासुर्दैवा
भिभवविस्तरम् ॥ ५ ॥ सूर्येन्द्राग्न्यनिलेन्दूनां
यमस्य वरुणस्य च । अन्येषां चाधिकारान्स

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

स्वयमेवाधितिष्ठति ॥ ६ ॥ स्वर्गान्निराकृताः
सर्वे तेन देवगणा भुवि। विचरन्ति यथा मर्त्या
महिषेण दुरात्मना ॥ ७ ॥ एतद्वः कथितं सर्व
ममरारिविचेष्टितम्। शरणं वः प्रपन्नाः स्मो
वधस्तस्य विचिन्त्यताम् ॥ ८ ॥ इत्थं निशम्य
देवानां वचांसि मधुसूदनः। चकार कोपं
शम्भुश्च भ्रुकुटीकुटिलाननौ ॥ ६ ॥ ततोऽतिको

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

पपूर्णास्य चक्रिणो वदनात्ततः । निश्चक्राम
महत्तेजो ब्रह्मणः शङ्करस्य च ॥ १० ॥ अन्ये
षां चैव देवानां शक्रादीनां शरीरतः । निर्गतं
सुमहत्तेजस्तच्चैक्यं समगच्छत ॥ ११ ॥ अतीव
तेजसः कूटं ज्वलन्तमिव पर्वतम् । ददृशुस्ते
सुरास्तत्र ज्वालाव्याप्तदिगन्तरम् ॥ १२ ॥
अतुलं तत्र तत्तेजः सर्वदेवशरीरजम् । एकस्थं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तदभून्नारी व्याप्तलोकत्रयं त्विषा ॥ १३ ॥
यदभूच्छाम्भवं तेजस्तेनाजायत तन्मुखम् ।
याम्येन चाभवन्केशा बाहवो विष्णुते
जसा ॥ १४ ॥ सौम्येन स्तनयोर्युग्मं मध्यमै
न्द्रेण चाभवत् । वारुणेन च जङ्घोरू नितम्ब
स्तेजसा भुवः ॥ १५ ॥ ब्रह्मणस्तेजसा पादौ
तदङ्गुल्योऽर्कतेजसा । वसूनां च कराङ्गुल्यः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कौबेरेण च नासिका ॥ १६ ॥ तस्यास्तु दन्ताः सम्भूताः प्राजापत्येन तेजसा । नयनत्रितयं जज्ञे तथा पावकतेजसा ॥ १७ ॥ भ्रुवौ च सन्ध्ययोस्तेजः श्रवणावनिलस्य च । अन्येषां चैव देवानां सम्भवस्तेजसां शिवा ॥ १८ ॥ ततः समस्तदेवानां तेजोराशिसमुद्भवाम् । तां विलोक्य मुदं प्रापुरमरा महिषार्दिताः ॥ १९ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

शूलं शूलाद्विनिष्कृष्य ददौ तस्यै पिनाकधृक्।
चक्रं च दत्तवान् कृष्णः समुत्पाद्य स्वचक्रतः ॥ २० ॥ शङ्खं च वरुणः शक्तिं ददौ तस्यै हुताशनः। मारुतो दत्तवांश्चापं बाणपूर्णौ तथेषुधी ॥ २१ ॥ वज्रमिन्द्रः समुत्पाद्य कुलिशादमराधिपः। ददौ तस्यै सहस्राक्षो घण्टामैरावताद् गजात् ॥ २२ ॥ कालदण्डाद्यमो

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

दण्डं पाशं चाम्बुपतिर्ददौ । प्रजापति
श्चाक्षमालां ददौ ब्रह्मा कमण्डलुम् ॥ २३ ॥
समस्तरोमकूपेषु निजरश्मीन् दिवाकरः ।
कालश्च दत्तवान् खड्गं तस्याश्चर्म च
निर्मलम् ॥ २४ ॥ क्षीरोदश्चामलं हारमजरे
च तथाम्बरे । चूडामणिं तथा दिव्यं कुण्डले
कटकानि च ॥ २५ ॥ अर्धचन्द्रं तथा शुभ्रं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

केयूरान्सर्वबाहुषु । नूपुरौ विमलौ तद्वद्
ग्रैवेयकमनुत्तमम् ॥ २६॥ अङ्गुलीयकरत्नानि
समस्तास्वङ्गुलीषु च । विश्वकर्मा ददौ तस्यै
परशुं चातिनिर्मलम् ॥ २७ ॥ अस्त्राण्यनेक
रूपाणि तथाभेद्यं च दंशनम् । अम्लानपङ्कजां
मालां शिरस्युरसि चापराम् ॥ २८ ॥ अदद
ज्जलधिस्तस्यै पङ्कजं चातिशोभनम् । हिम

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

वाहनं सिंहं रत्नानि विविधानि च ॥ २९ ॥
ददावशून्यं सुरया पानपात्रं धनाधिपः । शेष
श्च सर्वनागेशो महामणिविभूषितम् ॥ ३० ॥
नागहारं ददौ तस्यै धत्ते यः पृथिवीमिमाम् ।
अन्यैरपि सुरैर्देवी भूषणैरायुधैस्तथा ॥ ३१ ॥
सम्मानिता ननादोच्चैः साट्टहासं मुहुर्मुहुः ।
तस्या नादेन घोरेण कृत्स्नमापूरितं नभः ३२

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अमायतातिमहता प्रतिशब्दो महानभूत् ।
चुक्षुभुः सकला लोकाः समुद्राश्च चक
म्पिरे ॥ ३३ ॥ चचाल वसुधा चेलुः सक
लाश्च महीधराः । जयेति देवाश्च मुदा
तामूचुः सिंहवाहिनीम् ॥ ३४ ॥ तुष्टुवुर्मुनय
श्चैनां भक्तिनम्रात्ममूर्तयः । दृष्ट्वा समस्तं संक्षु
ब्धं त्रैलोक्यममरारयः ॥ ३५ ॥ सन्नद्धाखिल

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सैन्यास्ते समुत्तस्थुरुदायुधाः । आः किमेत
दिति क्रोधादाभाष्य महिषासुरः ॥ ३६ ॥ अ
भ्यधावत तं शब्दमशेषैरसुरैर्वृतः । स ददर्श
ततो देवीं व्याप्तलोकत्रयां त्विषा ॥ ३७ ॥
पादाक्रान्त्यानतभुवं किरीटोल्लिखिताम्बराम् ।
क्षोभिताशेषपातालां धनुर्ज्यानिःस्वनेन ताम् ॥
३८ ॥ दिशो भुजसहस्रेण समन्ताद् व्याप्य

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

संस्थिताम् । ततः प्रववृते युद्धं तया
देव्या सुरद्विषाम् ॥ ३९ ॥ शस्त्रास्त्रैर्बहुधामुक्तै
रादीपितादिगन्तरम् । महिषासुरसेनानीश्चिक्षु
राख्यो महासुरः ॥ ४० ॥ युयुधे चामरश्चा
न्यैश्चतुरङ्गबलान्वितः । रथानामयुतैः षड्भिरु
दग्राख्यो महासुरः ॥ ४१ ॥ अयुध्यतायुतानां
च सहस्रेण महाहनुः । पञ्चाशद्भिश्च नियुतै

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

रासिलोमा महासुरः ॥ ४२ ॥ अयुतानां शतैः षड्भिर्बाष्कलो युयुधे रणे । गजवाजिसहस्रौघैरनेकैः परिवारितः ॥ ४३ ॥ वृतो रथानां कोट्या च युद्धे तस्मिन्नयुध्यत । बिडालाख्योऽयुतानां च पञ्चाशद्भिरथायुतैः ॥ ४४ ॥ युयुधे संयुगे तत्र रथानां परिवारितः । अन्ये च तत्रायुतशो रथनागहयैर्वृताः ॥ ४५ ॥ युयुधुः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

संयुगे देव्या सह तत्र महासुराः । कोटिकोटि
सहस्रैस्तु रथानां दन्तिनां तथा ॥ ४६ ॥ हया
नां च वृतो युद्धे तत्राभून्माहिषासुरः । तोमरै
र्भिन्दिपालैश्च शक्तिभिर्मुसलैस्तथा ॥ ४७ ॥
युयुधुः संयुगे देव्या खड्गैः परशुपट्टिशैः ।
केचिच्च चिक्षिपुः शक्तीः केचित्पाशाँस्तथा
परे ॥ ४८ ॥ देवीं खड्गप्रहारैस्तु ते तां हन्तुं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

प्रचक्रमुः । सापि देवी ततस्तानि शस्त्राण्य
स्त्राणि चण्डिका ॥ ४९ ॥ लीलयैव प्रचिच्छेद
निजशस्त्रास्त्रवर्षिणी । अनायस्तानना देवी
स्तूयमाना सुरर्षिभिः ॥ ५० ॥ मुमोचासुर
देहेषु शस्त्राण्यस्त्राणि चेश्वरी । सोऽपि क्रुद्धो
धुतसटो देव्या वाहनकेशरी ॥ ५१ ॥ चचारासु
रसैन्येषु वनेष्विव हुताशनः । निश्वासान्मु

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मुचे यांश्च युध्यमाना रणोऽम्बिका ॥ ५२ ॥
तएव सद्यः सम्भूता गणाः शतसहस्रशः ।
युयुधुस्ते परशुभिर्भिन्दिपालासिपाट्टिशैः ॥ ५३ ॥
नाशयन्तोऽसुरगणान्देवी शक्त्युपबृंहिताः ।
अवादयन्त पटहान् गणाः शङ्खांस्तथा
परे ॥ ५४ ॥ मृदङ्गांश्च तथैवान्ये तस्मिन्युद्ध
महोत्सवे । ततो देवी त्रिशूलेन गदया शक्ति

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

वृष्टिभिः ॥ ५५ ॥ खड्गादिभिश्च शतशो निज
घान महासुरान्। पातयामास चैवान्यान्
घण्टास्वनविमोहितान् ॥ ५६ ॥ असुरान्भुवि
पाशेन बद्ध्वा चान्यानकर्षयत्। केचिद्द्विधा
कृतास्तीक्ष्णैः खड्गपातैस्तथापरे ॥५७॥ विपो
थिता निपातेन गदया भुवि शेरते। वेमुश्च
केचिद्रुधिरं मुसलेन भृशं हताः ॥ ५८ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

केचिन्निपतिता भूमौ भिन्नाः शूलेन वक्षसि ।
निरन्तराः शरौघेण कृताः केचिद्रणाजिरे ५९
श्येनानुकारिणः प्राणान्मुमुचुस्त्रिदशार्दनाः ।
केषाञ्चिद्बाहवश्छिन्नाश्छिन्नग्रीवास्तथापरे ॥
६० ॥ शिरांसि पेतुरन्येषामन्ये मध्ये विदा
रिताः । विच्छिन्नजङ्घास्त्वपरे पेतुरुर्व्यां
महासुराः ॥ ६१ ॥ एकबाह्वक्षिचरणाः केचि

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

द्देव्या द्विधाकृताः । छिन्नेऽपि चान्ये शि
रसि पतिताः पुनरुत्थिताः ॥ ६२ ॥ कबन्धा
युयुधुर्देव्या गृहीतपरमायुधाः । ननृतुश्चापरे
तत्र युद्धे तूर्यलयाश्रिताः ॥ ६३ ॥ कबन्धा
श्छिन्नशिरसः खड्गशक्त्यृष्टिपाणयः । तिष्ठ
तिष्ठेति भाषन्तो देवीमन्ये महासुराः ॥ ६४ ॥
पातितैः रथनागाश्वैरसुरैश्च वसुन्धरा । अगम्या

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

साभवत्तत्र यत्राभूत्स महारणः ॥ ६५ ॥
शोणितौघा महानद्यः सद्यस्तत्र विसुस्रवुः ।
मध्ये चासुरसैन्यस्य वारणासुरवाजिनाम् ६६
क्षणेन तन्महासैन्यमसुराणां तथाम्बिका ।
निन्ये क्षयं यथा वह्निस्तृणदारुमहाचयम् ॥
६७॥ स च सिंहो महानादमुत्सृजन्धुतकेसरः ।
शरीरेभ्योऽमरारीणामसूनिव विचिन्वति ६८

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

देव्या गणैश्च तैस्तत्र कृतं युद्धं तथासुरैः । य
थैषां तुष्टुवुर्देवाः पुष्पवृष्टिमुचो दिवि ॥ ६६ ॥
इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्व
न्तरे देवीमाहात्म्ये महिषासुरसैन्यवधो नाम
द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ उवाच १ श्लो०
६८ मं० ६६ एवमादितः १७३

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ ध्यानम् ॥ उद्यद्भानुसहस्रकान्तिम
रुणाक्षौमां शिरोमालिकां रक्तालिप्तपयोधरां
जपवटीं विद्यामभीतिं वराम्। हस्ताब्जैर्दधतीं
त्रिनेत्राविलसद्वक्त्रारविन्दश्रियं देवीं बद्ध
हिमांशुरत्नमुकुटां वन्दे सुमन्दस्मिताम् ॥ ३ ॥
ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ निहन्यमानं तत्सैन्यम
वलोक्य महासुरः। सेनानीश्चिक्षुरः कोपाद्ययौ

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

योद्‌धुमथाम्बिकाम् ॥ २ ॥ स देवीं शरवर्षेण
ववर्ष समरेऽसुरः । यथा मेरुगिरेः शृङ्गं तोय
वर्षेण तोयदः ॥ ३ ॥ तस्य च्छित्त्वा ततो देवी
लीलयैव शरोत्करान् । जघान तुरगान्बाणै
र्यन्तारं चैव वाजिनाम् ॥ ४ ॥ चिच्छेद च धनुः
सद्यो ध्वजं चातिसमुच्छ्रितम् । विव्याध चैव
गात्रेषु छिन्नधन्वानमाशुगैः ॥ ५ ॥ स च्छिन्न

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

धन्वा विरथो हताश्वो हतसारथिः । अभ्य
धावत तां देवीं खड्गचर्मधरोऽसुरः ॥ ६ ॥ सिंह
माहत्य खड्गेन तीक्ष्णधारेण मूर्धनि । आज
घान भुजे सव्ये देवीमप्यतिवेगवान् ॥ ७ ॥
तस्याः खड्गो भुजं प्राप्य पफाल नृपनन्दन ।
ततो जग्राह शूलं स कोपादरुणलोचनः ॥ ८ ॥
चिक्षेप च ततस्तत्तु भद्रकाल्यां महासुरः ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

जाज्वल्यमानं तेजोभीरविबिम्बमिवाम्बरात्॥
९॥ दृष्ट्वा तदापतच्छूलं देवी शूलममुञ्चत।
तेन तच्छतधा नीतं शूलं स च महासुरः॥१०॥
हते तस्मिन्महावीर्ये महिषस्य चमूपतौ।
आजगाम गजारूढश्चामरस्त्रिदशार्दनः॥११॥
सोऽपि शक्तिं मुमोचाथ देव्यास्तामम्बिका
द्रुतम्। हुङ्काराभिहतां भूमौ पातयामास

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

निष्प्रभाम् ॥ १२ ॥ भग्नां शक्तिं निपातितां
दृष्ट्वा क्रोधसमन्वितः । चिक्षेप चामरः शूलं
बाणैस्तदपि साच्छिनत् ॥ १३ ॥ ततः सिंहः
समुत्पत्य गजकुम्भान्तरास्थितः । बाहुयुद्धेन
युयुधे तेनोच्चैस्त्रिदशारिणा ॥ १४ ॥ युद्ध्य
मानौ ततस्तौ तु तस्मान्नागान्महीं गतौ ।
युयुधातेऽतिसंरब्धौ प्रहारैरतिदारुणैः ॥१५॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

ततो वेगात्खमुत्पत्य निपत्य च मृगारिणा ।
करप्रहारेण शिरश्चामरस्य पृथक्कृतम् ॥ १६ ॥
उदग्रश्च रणे देव्या शिलावृक्षादिभिर्हतः ।
दन्तमुष्टितलैश्चैव करालश्च निपातितः ॥ १७ ॥
देवी क्रुद्धा गदापातैश्चूर्णयामास चोद्धतम् ।
वाष्कलं भिन्दिपालेन बाणैस्ताम्रं तथान्धकम् ॥ १८ ॥ उग्रास्यमुग्रवीर्यं च तथैव च

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

महाहनुम् । त्रिनेत्रा च त्रिशूलेन जघान परमेश्वरी ॥ १९ ॥ बिडालस्यासिना काया त्पातयामास वै शिरः । दुर्द्धरं दुर्मुखं चोभौ शरैर्निन्ये यमक्षयम् ॥२०॥ एवं संक्षीयमाणे तु स्वसैन्ये महिषासुरः । माहिषेण स्वरूपेण त्रासयामास तान्गणान् ॥ २१ ॥ कांश्चि त्तुण्डप्रहारेण खुरक्षेपैस्तथापरान् । लाङ्गू

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

लताडितांश्चान्यांश्छृङ्गाभ्याञ्च विदारितान् ॥
२२ ॥ वेगेन कांश्चिदपरान्नादेन भ्रमणेन
च । निश्वासपवनेनान्यान्पातयामास भू
तले॥ २३ ॥ निपात्य प्रमथानीकमभ्यधावत
सोऽसुरः । सिंहं हन्तुं महादेव्याः कोपं चक्रे
ततोऽम्बिका ॥ २४ ॥ सोऽपि कोपान्महावीर्यः
खुरक्षुण्णमहीतलः । शृङ्गाभ्यां पर्वतानुच्चां

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

श्चिक्षेप च ननाद च ॥ २५ ॥ वेगभ्रमण
विक्षुण्णा मही तस्य व्यशीर्यत । लाङ्गूले
नाहतश्चाब्धिः प्लावयामास सर्वतः ॥ २६ ॥
धुतशृङ्गविभिन्नाश्च खण्डं खण्डं ययुर्घनाः ।
श्वासानिलास्ताः शतशो निपेतुर्नभसोऽच
लाः ॥ २७ ॥ इति क्रोधसमाध्मातमापतन्तं महा
सुरम् । दृष्ट्वा सा चण्डिका कोपं तद्वधाय

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तदाकरोत् ॥ २८ ॥ सा क्षिप्त्वा तस्य वै पाशं
तं बबन्ध महासुरम् । तत्याज माहिषं रूपं
सोऽपि बद्धो महामृधे ॥ २९ ॥ ततः सिंहोऽभ
वत्सद्यो यावत्तस्याम्बिकाशिरः । छिनत्ति
तावत्पुरुषः खड्गपाणिरदृश्यत ॥ ३० ॥ तत
एवाशुपुरुषं देवी चिच्छेद सायकैः । तं खड्गच
र्मणा सार्द्धं ततः सोऽभून्महागजः ॥ ३१ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

करेण च महासिंहं तं चकर्ष जगर्ज च । कर्षतस्तु करं देवी खड्गेन निरकृन्तत ॥ ३२ ॥ ततो महासुरो भूयो माहिषं वपुरास्थितः । तथैव क्षोभयामास त्रैलोक्यं सचराचरम् ॥ ३३ ॥ ततः क्रुद्धा जगन्माता चण्डिका पानमुत्तमम् । पपौ पुनः पुनश्चैव जहासारुणलोचना ॥ ३४ ॥ ननर्द चासुरः सोऽपि बल

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

वीर्यमदोद्धतः । विषाणाभ्यां च चिक्षेप
चण्डिकां प्रति भूधरान् ॥ ३५ ॥ सा च तान्
प्रहितांस्तेन चूर्णयन्ती शरोत्करैः । उवाच तं
मदोद्धूतमुखरागाकुलाक्षरम् ॥ ३६ ॥ देव्युवाच ॥ ३७ ॥ गर्ज गर्ज क्षणं मूढ मधु यावत्पिबा
म्यहम् । मया त्वयि हतेऽत्रैव गर्जिष्यन्त्याशु दे
वताः ॥ ३८ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ३९ ॥ एवमुक्त्वा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

समुत्पत्य सारूढा तं महासुरम्। पादेनाक्रम्य कण्ठे च शूलेनैनमताडयत् ॥ ४० ॥ ततः सोऽपि पदाक्रान्तस्तया निजमुखात्ततः। अर्धनिष्क्रान्त एवातिदेव्या वीर्येण संवृतः ॥ ४१ ॥ अर्धनिष्क्रान्त एवासौ युध्यमानो महासुरः। तया महासिना देव्या शिर श्छित्त्वा निपातितः ॥ ४२ ॥ ततो हाहाकृतं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सर्वं दैत्यसैन्यं ननाश तत्। प्रहर्षं च परं जग्मुः सकला देवतागणाः ॥४३॥ तुष्टुवुस्तां सुरा देवीं सह दिव्यैर्महर्षिभिः। जगुर्गन्धर्वपतयो ननृतुश्चाप्सरोगणाः ॥ ४४ ॥

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सा० म० देवीमा० महिषासुरवधो नाम तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥

उवाच ३ श्लो० ४१ मं० ४४ एवमादितः २१७

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ ध्यानम् ॥ कालाभ्राभां कटाक्षैररि
कुलभयदां मौलिबद्धेन्दुरेखां शङ्खं चक्रं
कृपाणं त्रिशिखमपि करैरुद्वहन्तीं त्रिनेत्राम्।
सिंहस्कन्धाधिरूढां त्रिभुवनमखिलं तेजसा
पूरयन्तीं ध्याये दुर्गां जयाख्यां त्रिदशपरि
नुतां सेवितां सिद्धिकामैः ॥ ४ ॥

ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ शक्राद्यः सुरगणा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

निहतेऽतिवीर्ये तस्मिन्दुरात्मनि सुरारिबले
च देव्या। तां तुष्टुवुः प्रणतिनम्रशिरोधरांसा
वाग्भिः प्रहर्षपुलकोद्गमचारुदेहाः ॥ २ ॥
देव्या यया ततमिदं जगदात्मशक्त्या निश्शे
षदेवगणशक्तिसमूहमूर्त्या । तामम्बिकाम
खिलदेवमहर्षिपूज्यां भक्त्या नताःस्म विद
धातु शुभानि सा नः ॥ ३ ॥ यस्याः प्रभाव

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मतुलं भगवाननन्तो ब्रह्मा हरश्च नहि वक्तु
मलं बलं च। सा चण्डिकाखिलजगत्परिपाल
नाय नाशाय चाशुभभयस्य मतिं करोतु॥४ या
श्रीः स्वयं सुकृतिनां भवनेष्वलक्ष्मीः पापात्म
नां कृतधियां हृदयेषु बुद्धिः। श्रद्धा सतां कुल
जनप्रभवस्य लज्जा तां त्वां नताःस्म परिपा
लय देवि विश्वम्॥ ५॥ किं वर्णयाम तव

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

रूपमचिन्त्यमेतत् किञ्चातिवीर्यमसुरक्षय
कारि भूरि किं चाहवेषु चरितानि तवाद्भुतानि
सर्वेषु देव्यसुरदेवगणादिकेषु ॥ ६ ॥ हेतुः सम
स्तजगतां त्रिगुणापि दोषैर्न ज्ञायसे हरिहरा
दिभिरप्यपारा । सर्वाश्रयाखिलमिदं जगदंश
भूतमव्याकृता हि परमा प्रकृतिस्त्वमाद्या ७॥
यस्याः समस्तसुरतासमुदीरणेन तृप्तिं प्रयाति

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सकलेषु मखेषु देवि। स्वाहासि वै पितृगणस्य
च तृप्तिहेतुरुच्चार्यसे त्वमत एव जनैः स्वधा
च ॥ ८ ॥ या मुक्तिहेतुरविचिन्त्य महाव्रता च
अभ्यस्यसे सुनियतेन्द्रियतत्त्वसारैः। मोक्षा
र्थिभिर्मुनिभिरस्तसमस्तदोषैर्विद्यासि सा भग
वती परमा हि देवि ॥ ९॥ शब्दात्मिका सुवि
मलर्ग्यजुषां निधानमुद्गीथरम्यपदपाठवतां च

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

साम्नाम्। देवी त्रयी भगवती भवभावनाय वार्ता
च सर्वजगतां परमार्त्तिहन्त्री १०॥ मेधासि देवि
विदिताखिलशास्त्रसारा दुर्गासि दुर्गभवसागर
नौरसङ्गा । श्रीः कैटभारिहृदयैककृताधिवासा
गौरी त्वमेव शशिमौलिकृतप्रतिष्ठा ॥ ११ ॥
ईषत्सहासममलं परिपूर्णचन्द्रबिम्बानुकारि
कनकोत्तमकान्तिकान्तम् । अत्यद्भुतं प्रहृत

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मात्तरुषा तथापि वक्त्रं विलोक्य सहसा महिषासुरेण ॥ १२ ॥ दृष्ट्वा तु देवि कुपितं भ्रुकुटीकरालमुद्यच्छशाङ्कसदृशच्छवि यन्न सद्यः । प्राणान् मुमोच महिषस्तदतीव चित्रं कैर्जीव्यते हि कुपितान्तकदर्शनेन ॥ १३ ॥ देवि प्रसीद परमा भवती भवाय सद्यो विनाशयसि कोपवती कुलानि । विज्ञातमेतदधुनैव

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

यदस्तमेतन्नीतं बलं सुविपुलं महिषासुरस्य ॥
१४ ॥ ते संमता जनपदेषु धनानि तेषां तेषां
यशांसि न च सीदति धर्मवर्गः । धन्यास्त एव
निभृतात्मजभृत्यदारा येषां सदाभ्युदयदा
भवती प्रसन्ना ॥ १५ ॥ धर्म्याणि देवि सक
लानि सदैव कर्माण्यत्यादृतः प्रतिदिनं सुकृती
करोति । स्वर्गं प्रयाति च ततो भवतीप्रसादा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

ल्लोकत्रयेऽपि फलदा ननु देवि तेन ॥ १६ ॥
दुर्गे स्मृता हरसि भीतिमशेषजन्तोः स्वस्थैः
स्मृता मतिमतीव शुभां ददासि । दारिद्र्य
दुःखभयहारिणि का त्वदन्या सर्वोपकार
करणाय सदार्द्रचित्ता ॥ १७ ॥ एभिर्हतैर्जग
दुपैति सुखं तथैते कुर्वन्तु नाम नरकाय चिराय
पापम् । संग्राममृत्युमधिगम्य दिवं प्रयान्तु

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मत्वेति नूनमहितान्विनिहंसि देवि ॥ १८ ॥
दृष्ट्वैव किं न भवती प्रकरोति भस्म सर्वासुरा
नरिषु यत्प्रहिणोषि शस्त्रम् । लोकान्प्रयान्तु
रिपवोऽपि हि शस्त्रपूता इत्थं मतिर्भवति तेष्वपि
तेऽतिसाध्वी ॥ १९ ॥ खड्गप्रभानिकरविस्फुर
णैस्तथोग्रैः शूलाग्रकान्तिनिवहेन दृशोऽसुरा
णाम् । यन्नागता विलयमंशुमदिन्दुखण्ड

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

योग्याननं तव विलोकयतां तदेतत् ॥ २० ॥
दुर्वृत्तवृत्तशमनं तव देवि शीलं रूपं तथैत
दविचिन्त्यमतुल्यमन्यैः । वीर्यं च हन्तृहृत
देवपराक्रमाणां वैरिष्वपि प्रकटितैव दया
त्वयेत्थम् ॥ २१ ॥ केनोपमा भवतु तेऽस्य
पराक्रमस्य रूपं च शत्रुभयकार्यतिहारि कुत्र ।
चित्ते कृपा समरनिष्ठुरता च दृष्टा त्वय्येव

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

देवि वरदे भुवनत्रयेऽपि ॥ २२ ॥ त्रैलोक्यमे
तदखिलं रिपुनाशनेन त्रातं त्वया समरमूर्द्धनि
तेऽपि हत्वा । नीता दिवं रिपुगणा भयमप्य
पास्तमस्माकमुन्मदसुरारिभवं नमस्ते ॥२३॥
शूलेन पाहि नो देवि पाहि खड्गेन चाम्बिके ।
घण्टास्वनेन नः पाहि चापज्यानिःस्वनेन च ॥
२४ ॥ प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च चण्डिके रक्ष

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

दक्षिणे । भ्रामणे नात्मशूलस्य उत्तरस्यां
तथेश्वरि ॥ २५ ॥ सौम्यानि यानि रूपाणि
त्रैलोक्ये विचरन्ति ते । यानि चात्यन्त
घोराणि तै रक्षास्मांस्तथा भुवम् ॥ २६ ॥
खड्गशूलगदादीनि यानि चास्त्राणि तेऽम्बिके।
करपल्लवसङ्गीनि तैरस्मान् रक्ष सर्वतः ॥ २७॥
ऋषिरुवाच ॥ २८ ॥ एवं स्तुता सुरैर्दिव्यैः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कुसुमैर्नन्दनोद्भवैः। अर्चिता जगतां धात्री तथा
गन्धानुलेपनैः ॥ २९ ॥ भक्त्या समस्तैस्त्रिदशै
र्दिव्यैर्धूपैस्तु धूपिता । प्राह प्रसाद सुमुखी
समस्तान्प्रणातान् सुरान् ॥ ३० ॥ देव्युवाच ॥
३१ ॥ व्रियतां त्रिदशाः सर्वे यदस्मत्तोऽभिवा
ञ्छितम् ॥ ३२ ॥ देवा ऊचुः ॥ ३३ ॥ भगवत्या
कृतं सर्वं न किञ्चिदवशिष्यते ॥ ३४ यदयं नि

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

हतः शत्रुरस्माकं महिषासुरः। यदि चापि वरो
देयस्त्वयास्माकं महेश्वरि ॥ ३५ ॥ संस्मृता
संस्मृता त्वन्नो हिंसेथाः परमापदः। यश्च मर्त्यः
स्तवैरेभिस्त्वां स्तोष्यत्यमलानने ॥ ३६ ॥ त
स्य वित्तर्द्धिविभवैर्धनदारादिसम्पदाम्। वृद्धये
ऽस्मत्प्रसन्ना त्वं भवेथाः सर्वदाम्बिके ॥ ३७ ॥
ऋषिरुवाच ॥ ३८ ॥ इति प्रसादिता देवैर्जग

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तोऽर्थे तथात्मनः । तथेत्युक्त्वा भद्रकाली
बभूवान्तर्हिता नृप ॥ ३६ ॥ इत्येतत्कथितं
भूप सम्भूता सा यथा पुरा । देवी देवशरी
रेभ्यो जगत्त्रयहितैषिणी ॥ ४० ॥ पुनश्च गौरी
देहात्सा समुद्भूता यथाभवत् । वधाय दुष्टदै
त्यानां तथा शुम्भनिशुम्भयोः ॥ ४१ ॥ रक्ष
णाय च लोकानां देवानामपकारिणी । तच्छृ

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

शृणुष्व मयाख्यातं यथावत्कथयामि ते ॥४२॥

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये शक्रादिस्तुतिर्नाम चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ उवाच ५ अर्ध० २ श्लो० ३५ मं० ४२ एवमादितः २५६

— :o: —

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ ध्यानम् ॥

घण्टाशूलहलानि शङ्खमुसले चक्रं धनुः सायकं । हस्ताब्जैर्दधतीं घनान्तविलसच्छीतांशुतुल्यप्रभाम् । गौरीदेहसमुद्भवां त्रिजगतामाधारभूतां महापूर्वामत्र सरस्वतीमनुभजे शुम्भादिदैत्यार्दिनीम् ॥ ५ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

ॐ अस्य श्रीउत्तमचरित्रस्य रुद्र ऋषिः महासरस्वती देवता अनुष्टुप्छन्दः भीमा शक्तिः भ्रामरी बीजं सूर्यस्तत्त्वं सामवेदस्वरूपं महासरस्वतीप्रीत्यर्थे उत्तमचरित्रजपे विनियोगः ॥ ३ ॥

ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ पुरा शुम्भनिशुम्भाभ्यामसुराभ्यां शचीपते । त्रैलोक्यं यज्ञभागाश्च

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

हृता मदबलाश्रयात् ॥ २ ॥ तावेव सूर्यतां
तद्वदधिकारं तथैन्दवम् । कौबेरमथ याम्यं च
चक्राते वरुणस्य च ॥ ३ ॥ तावेव पवनर्द्धिं च
चक्रतुर्वह्निकर्म च । ततो देवा विनिर्धूता भ्रष्ट
राज्याः पराजिताः ॥ ४ ॥ हृताधिकारास्त्रिदशा
स्ताभ्यां सर्वे निराकृताः । महासुराभ्यां तां
देवीं संस्मरन्त्यपराजिताम् ॥ ५ ॥ तयास्माकं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

वरो दत्तो यथापत्सु स्मृताखिलाः । भवतां
नाशयिष्यामि तत्क्षणात्परमापदः ॥ ६ ॥ इति
कृत्वा मतिं देवा हिमवन्तं नगेश्वरम् । जग्मु
स्तत्र ततो देवीं विष्णुमायां प्रतुष्टुवुः ॥ ७ ॥
देवा ऊचुः ॥ ८ ॥ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै
सततं नमः । नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः
प्रणताःस्म ताम् ॥ ९ ॥ रौद्रायै नमो नित्यायै

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

गौर्यै धात्र्यै नमोनमः। ज्योत्स्नायै चेन्दुरूपि
एयै शिवायै सततं नमः ॥ १० ॥ कल्याएयै
प्रणातां वृद्ध्यै सिद्ध्यै कुर्मो नमोनमः। नैर्ऋत्यै
भूभृतां लक्ष्म्यै शर्वाएयै ते नमोनमः ॥ ११ ॥
दुर्गायै दुर्गपारायै सारायै सर्वकारिएयै। ख्या
त्यै तथैव कृष्णायै धूम्रायै सततं नमः ॥ १२ ॥
अतिसौम्यातिरौद्रायै नतास्तस्यै नमोनमः।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नमो जगत्प्रतिष्ठायै देव्यै कृत्यै नमोनमः
॥ १३ ॥ या देवी सर्वभूतेषु विष्णुमायेति
शब्दिता । नमस्तस्यै ॥ १४ ॥ नमस्तस्यै
॥ १५ ॥ नमस्तस्यै नमोनमः ॥ १६ ॥ या
देवी सर्वभूतेषु चेतनेत्यभिधीयते । नमस्तस्यै
॥ १७ ॥ नमस्तस्यै ॥ १८ ॥ नमस्तस्यै नमो
नमः ॥ १९ ॥ या देवी सर्वभूतेषु बुद्धिरूपेण

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

संस्थिता। नमस्तस्यै॥ २०॥ नमस्तस्यै ॥ २१॥
नमस्तस्यै नमोनमः॥ २२॥ या देवी सर्वभूतेषु
निद्रारूपेण संस्थिता। नमस्तस्यै॥ २३॥ नम
स्तस्यै ॥ २४ ॥ नमस्तस्यै नमोनमः ॥ २५॥
या देवी सर्वभूतेषु क्षुधारूपेण संस्थिता। नम
स्तस्यै ॥ २६ ॥ नमस्तस्यै॥ २७ ॥ नमस्तस्यै
नमोनमः॥ २८॥ या देवी सर्वभूतेषु छाया

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

रूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै ॥ २९ ॥ नम
स्तस्यै ॥ ३० ॥ नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ३१ ॥
या देवी सर्वभूतेषु शक्तिरूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्यै ॥ ३२ ॥ नमस्तस्यै ॥ ३३ ॥ नम
स्तस्यै नमोनमः ॥ ३४ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
तृष्णारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै ॥ ३५ ॥
नमस्तस्यै ॥ ३६ ॥ नमस्तस्यै नमोनमः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

॥ ३७ ॥ या देवी सर्वभूतेषु क्षान्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै ॥ ३८ ॥ नमस्तस्यै ॥ ३९ ॥ नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ४० ॥ या देवी सर्वभूतेषु जातिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै ॥ ४१ ॥ नमस्तस्यै ॥ ४२ ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ४३ ॥ या देवी सर्वभूतेषु लज्जारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै ॥ ४४ ॥ नमस्तस्यै ॥ ४५ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नमस्तस्यै नमोनमः॥ ४६ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
शान्तिरूपेण संस्थिता। नमस्तस्यै॥ ४७॥ नम
स्तस्यै ॥ ४८ ॥ नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ४९ ॥
या देवी सर्वभूतेषु श्रद्धारूपेण संस्थिता। नम
स्तस्यै ॥ ५० ॥ नमस्तस्यै ॥ ५१ ॥ नमस्तस्यै
नमोनमः ॥ ५२ ॥ या देवी सर्वभूतेषु कान्ति
रूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै ॥ ५३ ॥ नमस्त

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

स्यै ॥ ५४ ॥ नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ५५ ॥
या देवी सर्वभूतेषु लक्ष्मीरूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्यै ॥ ५६ नमस्तस्यै ॥ ५७ ॥ नमस्त
स्यै नमोनमः ॥ ५८ ॥ या देवी सर्वभूतेषु
वृत्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै ॥ ५९ ॥ नम
स्तस्यै ॥ ६० ॥ नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ६१ ॥ या
देवी सर्वभूतेषु स्मृतिरूपेण संस्थिता । नमस्त

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

स्यै॥ ६२ ॥नमस्तस्यै॥ ६३ ॥ नमस्तस्यै नमो
नमः ॥ ६४ ॥ या देवी सर्वभूतेषु दयारूपेण
संस्थिता। नमस्तस्यै ॥६५॥ नमस्तस्यै ॥६६॥
नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ६७ ॥ या देवी सर्व
भूतेषु तुष्टिरूपेण संस्थिता। नमस्तस्यै ॥६८॥
नमस्तस्यै॥ ६९ ॥ नमस्तस्यै नमोनमः॥७०॥
या देवी सर्वभूतेषु मातृरूपेण संस्थिता। नम

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

स्तस्यै ॥ ७१ ॥ नमस्तस्यै ॥ ७२ ॥ नमस्तस्यै
नमोनमः ॥ ७३ ॥ या देवी सर्वभूतेषु भ्रान्तिरू
पेण संस्थिता । नमस्तस्यै ॥ ७४ ॥ नमस्तस्यै
॥ ७५ ॥ नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ७६ ॥ इन्द्रि
याणामधिष्ठात्री भूतानां चाखिलेषु या ।
भूतेषु सततं तस्यै व्याप्तिदेव्यै नमोनमः ॥ ७७ ॥
चितिरूपेण या कृत्स्नमेतद् व्याप्य स्थिता

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

जगत् । नमस्तस्यै ॥ ७८ ॥ नमस्तस्यै ॥७९॥
नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ८० ॥ स्तुता सुरैः पूर्वम
भीष्टसंश्रयात्तथा सुरेन्द्रेण दिनेषु सेविता ।
करोतु सा नः शुभहेतुरीश्वरी शुभानि भद्रा
ण्यभिहन्तुचापदः ॥ ८१ ॥ या साम्प्रतं चोद्धू
तदैत्यतापितैरस्माभिरीशा च सुरैर्नमस्यते । या
च स्मृता तत्क्षणमेव हन्तिनः सर्वापदो भक्ति

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

विनम्रमूर्तिभिः ॥ ८२ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ८३ ॥
एवं स्तवादियुक्तानां देवानां तत्र पार्वती । स्ना
तुमभ्याययौ तोये जाह्नव्या नृपनन्दन ॥८४॥
साब्रवीत्तान् सुरान् सुभ्रूर्भवद्भिः स्तूयतेऽत्र
का । शरीरकोशतश्चास्याः समुद्भूताऽब्रवी
च्छिवा ॥ ८५ ॥ स्तोत्रं ममैतत् क्रियते शुम्भ
दैत्यनिराकृतैः । देवैः समस्तैः समरे निशुम्भेन

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

पराजितैः ॥ ८६ ॥ शरीरकोशाद्यत्तस्याः पार्व
त्या निःसृताम्बिका । कौशिकीति समस्तेषु
ततो लोकेषु गीयते ॥ ८७ ॥ तस्यां विनिर्ग
तायां तु कृष्णाभूत्सापि पार्वती । कालिकेति
समाख्याता हिमाचलकृताश्रया ॥ ८८ ॥ ततो
ऽम्बिकां परं रूपं बिभ्राणां सुमनोहरम् । ददर्श
चण्डो मुण्डश्च भृत्यौ शुम्भनिशुम्भयोः ८९॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

ताभ्यां शुम्भाय चाख्याता अतीव सुमनोहरा।
काप्यास्ते स्त्री महाराज भासयन्ती हिमाच
लम्॥ ९०॥ नैव तादृक् क्वचिद्रूपं दृष्टं केन
चिदुत्तमम्। ज्ञायतां काप्यसौ देवी गृह्यतां
चासुरेश्वर॥ ९१॥ स्त्रीरत्नमतिचार्वङ्गी द्योत
यन्ती दिशास्त्विषा। सा तु तिष्ठति दैत्येन्द्र
तां भवान्द्रष्टुमर्हति॥ ९२॥ यानि रत्नानि

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मणायो गजाश्वादीनि वै प्रभो। त्रैलोक्ये तु
समस्तानि साम्प्रतं भान्ति ते गृहे ॥ ६३ ॥
ऐरावतं समानीतो गजरत्नं पुरन्दरात्। पारि
जाततरुश्चायं तथैवोच्चैःश्रवा हयः ॥ ६४ ॥
विमानं हंससंयुक्तमेतात्तिष्ठति तेऽङ्गने। रत्न
भूतमिहानीतं यदासीद्वेधसोऽद्भुतम् ॥ ६५ ॥
निधिरेष महापद्मः समानीतो धनेश्वरात्।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

किञ्जल्किनीं ददौ चाब्धिर्मालामम्लानपङ्क्जाम्॥ ६६ ॥ छत्रं ते वारुणं गेहे काञ्चनस्रावि तिष्ठति। तथाऽयं स्यन्दनवरो यः पुरासीत्प्रजापतेः ॥ ६७ ॥ मृत्योरुत्क्रान्तिदा नाम शक्तिरीशत्वयाहृता। पाशः सलिलराजस्य भ्रातुस्तव परिग्रहे ॥६८॥ निशुम्भस्याब्धिजाताश्च समस्ता रत्नजातयः। वह्निरपि ददौ तुभ्यमग्नि

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

शौचे च वाससी ॥ ९९ ॥ एवं दैत्येन्द्र रत्नानि
समस्तान्याहृतानि ते । स्त्रीरत्नमेषा कल्याणी
त्वया कस्मान्न गृह्यते ॥ १०० ॥ ऋषिरुवाच ॥
१०१ ॥ निशम्येति वचः शुम्भः स तदा चण्ड
मुण्डयोः । प्रेषयामास सुग्रीवं दूतं देव्या महा
सुरम् ॥ १०२ ॥ इति चेति च वक्तव्या सा गत्वा
वचनान्मम । यथा चाभ्येति सम्प्रीत्या तथा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कार्यं त्वया लघु ॥ १०३ ॥ स तत्र गत्वा
यत्रास्ते शैलोद्देशेऽतिशोभने। सा देवी तां
ततः प्राह श्लक्ष्णं मधुरया गिरा ॥ १०४ ॥
दूत उवाच ॥ १०५ ॥ देवि दैत्येश्वरः शुम्भस्त्रै
लोक्ये परमेश्वरः। दूतोऽहं प्रेषितस्तेन त्वत्स
काशमिहागतः॥ १०६॥ अव्याहताज्ञः सर्वासु
यः सदा देवयोनिषु। निर्जिताखिलदैत्यारिः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

स यदाह शृणुष्व तत् ॥ १०७ ॥ मम त्रैलोक्य
मखिलं मम देवा वशानुगाः। यज्ञभागानहं
सर्वानुपाश्नामि पृथक् पृथक् ॥ १०८ ॥ त्रैलोक्ये
वररत्नानि मम वश्यान्यशेषतः। तथैव गज
रत्नानि हृत्वा देवेन्द्रवाहनम् ॥ १०९ ॥ क्षीरो
दमथनोद्भूतमश्वरत्नं ममामरैः। उच्चैःश्रव
ससंज्ञं तत्प्रणिपत्य समर्पितम् ॥ ११० ॥ यानि

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

चान्यानि देवेषु गन्धर्वेषूरगेषु च। रत्नभूतानि
भूतानि तानि मय्येव शोभने ॥ १११ ॥ स्त्रीरत्नभूतां
त्वां देवि लोके मन्यामहे वयम्। सा त्वमस्मा
नुपागच्छ यतो रत्नभुजो वयम् ॥ ११२ ॥ मां
वा ममानुजं वापि निशुम्भमुरुविक्रमम्। भज
त्वं चञ्चलापाङ्गि रत्नभूतासि वै यतः ॥ ११३ ॥
परमैश्वर्यमतुलं प्राप्स्यसे मत्परिग्रहात्। एतद्

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

बुद्ध्या समालोच्य मत्परिग्रहतां व्रज ॥११४॥
ऋषिरुवाच ॥ ११५ ॥ इत्युक्ता सा तदा देवी
गम्भीरान्तः स्मिता जगौ । दुर्गा भगवती भद्रा
ययेदं धार्यते जगत् ॥११६॥ देव्युवाच॥११७॥
सत्यमुक्तं त्वया नात्र मिथ्या किञ्चित्त्वयोदि
तम् । त्रैलोक्याधिपतिः शुम्भो निशुम्भश्चापि
तादृशः ॥ ११८ ॥ किं त्वत्र यत्प्रतिज्ञातं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मिथ्या तत्क्रियते कथम् । श्रूयतामल्पबुद्धि
त्वात्प्रतिज्ञा या कृता पुरा ॥ ११९ ॥ यो मां
जयति संग्रामे यो मे दर्पं व्यपोहति । यो मे
प्रतिबलो लोके स मे भर्ता भविष्यति ॥ १२० ॥
तदा गच्छतु शुम्भोऽत्र निशुम्भो वा महासुरः ।
मां जित्वा किं चिरेणात्र पाणिं गृह्णातु मे
लघु ॥ १२१ ॥ दूत उवाच ॥ १२२ ॥ अव

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

लिप्तासि मैवं त्वं देवि ब्रूहि ममाग्रतः। त्रैलोक्ये
कः पुमाँस्तिष्ठेदग्रे शुम्भनिशुम्भयोः ॥१२३॥
अन्येषामपि दैत्यानां सर्वे देवा न वै युधि।
तिष्ठन्ति सम्मुखे देवि किं पुनः स्त्रीत्वमेकिका ॥
१२४॥ इन्द्राद्याः सकला देवास्तस्थुर्येषां न
संयुगे। शुम्भादीनां कथं तेषां स्त्री प्रयास्यसि
संमुखम् ॥ १२५॥ सा त्वं गच्छ मयैवोक्ता

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

पार्श्वं शुम्भनिशुम्भयोः । केशाकर्षणनिर्धूत
गौरवा मा गमिष्यसि ॥ १२६ ॥ देव्युवाच ॥
१२७ ॥ एवमेतद्बली शुम्भो निशुम्भश्चा
तिवीर्यवान् । किं करोमि प्रतिज्ञा मे यदना
लोचिता पुरा ॥ १२८ ॥ स त्वं गच्छ मयोक्तं
ते यदेतत्सर्वमादृतः । तदाचक्ष्वाऽसुरेन्द्राय स
च युक्तं करोतु यत् ॥ १२९ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये देव्या दूतसंवादो नाम पञ्चमोऽध्यायः ॥ ५ ॥ उवाच ९ अवदानं ६६ श्लो० ५४ मं० १२९ एवमादितः ३८८

अथ ध्यानम् ॥ नागाधीश्वरविष्टरां फणिफणोत्तंसोरुरत्नावली भास्वद्देहलतां दिवाकर

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

निभां नेत्रत्रयोद्भासिताम् । मालाकुम्भकपा
लनीरजकरां चन्द्रार्धचूडां परां सर्वज्ञेश्वर
भैरवाङ्कनिलयां पद्मावतीं चिन्तये ॥ ६ ॥

ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ इत्याकर्ण्य वचो देव्याः
स दूतोऽमर्षपूरितः । समाचष्ट समागम्य दैत्य
राजाय विस्तरात् ॥ २॥ तस्य दूतस्य तद्वाक्य
माकर्ण्यासुरराट् ततः । सक्रोधः प्राह दैत्या

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नामाधिपं धूम्रलोचनम् ॥ ३ ॥ हे धूम्रलो
चनाशु त्वं स्वसैन्यपरिवारितः । तामानय
बलाद्दुष्टां केशाकर्षणविह्वलाम् ॥ ४ ॥ तत्परि
त्राणदः कश्चिद्यदि वोत्तिष्ठतेऽपरः । स हन्त
व्योऽमरो वापि यक्षो गन्धर्व एव वा ॥ ५ ॥
ऋषिरुवाच ॥ ६ ॥ तेनाज्ञप्तस्ततः शीघ्रं स
दैत्यो धूम्रलोचनः । वृतः षष्ट्या सहस्राणाम

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सुराणां द्रुतं ययौ ॥ ७ ॥ स दृष्ट्वा तां ततो
देवीं तुहिनाचलसंस्थिताम् । जगादोच्चैः प्रया
हीति मूलं शुम्भनिशुम्भयोः ॥ ८ ॥ न
चेत्प्रीत्याद्य भवती मद्भर्तारमुपैष्यति । ततो
बलान्नयाम्येष केशाकर्षणविह्वलाम् ॥ ९ ॥
देव्युवाच॥ १० ॥दैत्येश्वरेण प्रहितो बलवान्
बलसंवृतः। बलान्नयसि मामेवं ततः किं ते

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

करोम्यहम् ॥ ११ ॥ ऋषिरुवाच ॥ १२ ॥
इत्युक्तः सोऽभ्यधावत्तामसुरो धूम्रलोचनः ।
हुङ्कारेणैव तं भस्म सा चकाराम्बिका ततः ॥
१३ ॥ अथ क्रुद्धं महासैन्यमसुराणां तथा
म्बिका । ववर्ष सायकैस्तीक्ष्णैस्तथा शक्ति
परश्वधैः ॥ १४ ॥ ततो धुतसटः कोपात्कृत्वा
नादं सुभैरवम् । पपातासुरसेनायां सिंहो

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

देव्याः स्ववाहनः ॥ १५ ॥ काँश्चित् करप्रहा
रेण दैत्यानास्येन चापरान् । आक्रान्त्या
चाधरेणान्यान् संजघान महासुरान् ॥ १६ ॥
केषाञ्चित्पाटयामास नखैः कोष्ठानि केसरी ।
तथा तलप्रहारेण शिरांसि कृतवान् पृथक् ॥
१७॥ विच्छिन्नबाहुशिरसः कृतास्तेन तथापरे।
पपौ च रुधिरं कोष्ठादन्येषां धुतकेसरः॥ १८॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

क्षणेन तद्बलं सर्वं क्षयं नीतं महात्मना।
तेन केसरिणा देव्या वाहनेनातिकोपिना ॥
१९ ॥ श्रुत्वा तमसुरं देव्या निहतं धूम्र
लोचनम् । बलञ्च क्षयितं कृत्स्नं देवीकेसरिणा
ततः ॥ २० ॥ चुकोप दैत्याधिपतिः शुम्भः
प्रस्फुरिताधरः । आज्ञापयामास च तौ चण्ड
मुण्डौ महासुरौ ॥ २१ ॥ हे चण्ड हे मुण्ड

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

बलैर्बहुलैः परिवारितौ । तत्र गच्छत गत्वा
च सा समानीयतां लघु ॥ २२ ॥ केशेष्वा
कृष्य बद्ध्वा वा यदि वः संशयो युधि । तदा
शेषायुधैः सर्वैरसुरैर्विनिहन्यताम् ॥ २३ ॥
तस्यां हतायां दुष्टायां सिंहे च विनिपातिते ।
शीघ्रमागम्य तां बद्ध्वा गृहीत्वा तामथाम्बि
काम् ॥ २४ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये शुम्भनिशुम्भसेनानीधूम्रलोचनवधो नाम षष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥ उवाच ४ श्लो० २० मं० २४ एवमादितः ४१२

अथ ध्यानम् ॥

ध्यायेयं रत्नपीठे शुककलपठितं शृण्वतीं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

श्यामलाङ्गीं न्यस्तैकाङ्घ्रिं सरोजैः शशिश
कलधरां वल्लकीं वादयन्तीम् । कह्लाराबद्ध
मालां नियमितविलसच्चूडिकां रक्तवस्त्रां मा
तङ्गीं शङ्खपात्रां मधुरमधुमदां चित्रकोद्भासि
भालाम् ७

ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ आज्ञप्तास्ते ततो दैत्या
श्चण्डमुण्डपुरोगमाः । चतुरङ्गबलोपेता ययु

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

रभ्युद्यतायुधाः ॥ २ ॥ ददृशुस्ते ततो देवी
मीषद्धासां व्यवस्थिताम् । सिंहस्योपरि
शैलेन्द्रशृङ्गे महति काञ्चने ॥ ३ ॥ ते दृष्ट्वा
तां समादातुमुद्यमं चक्रुरुद्यताः । आकृष्टचापा
सिधरास्तथान्ये तत्समीपगाः ॥ ४ ॥ ततः
कोपं चकारोच्चैरम्बिका तानरीन्प्रति । कोपेन
चास्या वदनं मसीवर्णमभूत्तदा ॥ ५ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

भ्रुकुटीकुटिलात्तस्या ललाटफलकाद्द्रुतम् ।
काली करालवदना विनिष्क्रान्तासिपाशिनी ॥
६ ॥ विचित्रखट्वाङ्गधरा नरमालाविभूषणा ।
द्वीपिचर्मपरीधाना शुष्कमांसातिभैरवा ॥ ७॥
अतिविस्तारवदना जिह्वाललनभीषणा । नि
मग्ना रक्तनयना नादापूरितादिङ्मुखा ॥ ८ ॥
सा वेगेनाभिपतिता घातयन्ती महासुरान् ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सैन्ये तत्र सुरारीणामभक्षयत तद् बलम् ९ पा
र्ष्णिग्राहाङ्कुशग्राहियोधघण्टासमन्वितान् ।
समादायैकहस्तेन मुखे चिक्षेप वारणान् १० ॥
तथैव योधं तुरगै रथं सारथिना सह ॥ ११ ॥
निक्षिप्य वक्त्रे दशनैश्चर्वयत्यतिभैरवम् ॥
एकं जग्राह केशेषु ग्रीवायामथ चापरम् । पादे
नाक्रम्य चैवान्यमुरसान्यमपोथयत् ॥ १२ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तैर्मुक्तानि च शस्त्राणि महास्त्राणि तथासुरैः ।
मुखेन जग्राह रुषा दशनैर्मथितान्यपि ॥१३॥
बलिनां तद्बलं सर्वमसुराणां दुरात्मनाम् ।
ममर्दाभक्षयच्चान्यानन्यांश्चाताडयत्तथा १४
असिना निहताः केचित्केचित्खट्वाङ्गताडिताः ।
जग्मुर्विनाशमसुरा दन्ताग्राभिहतास्तथा ॥
१५ ॥ क्षणेन तद्बलं सर्वमसुराणां निपाति

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तम् । दृष्ट्वा चण्डोऽभिदुद्राव तां कालीमति
भीषणाम् ॥ १६ ॥ शरवर्षैर्महाभीमैर्भीमाक्षीं
तां महासुरः । छादयामास चक्रैश्च मुण्डः
क्षिप्तैः सहस्रशः ॥ १७ ॥ तानि चक्राण्यनेकानि
विशमानानि तन्मुखम् । बभुर्यथार्कबिम्बानि
सुबहूनि घनोदरम् ॥ १८ ॥ ततो जहासातिरुषा
भीमं भैरवनादिनी । काली करालवक्त्रा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

न्तदुर्दर्शदशनोज्ज्वला ॥ १९ ॥ उत्थाय च
महासिंहं देवी चण्डमधावत । गृहीत्वा चास्य
केशेषु शिरस्तेनासिनाच्छिनत् ॥ २० ॥ अथ
मुण्डोऽभ्यधावत्तां दृष्ट्वा चण्डं निपातितम् ।
तमप्यपातयद्भूमौ सा खड्गाभिहतं रुषा ॥
२१ ॥ हतशेषं ततः सैन्यं दृष्ट्वा चण्डं निपाति
तम् । मुण्डं च सुमहावीर्यं दिशो भेजे भया

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तुरम् ॥ २२ ॥ शिरश्चण्डस्य काली च गृही
त्वा मुण्डमेव च । प्राह प्रचण्डाट्टहासमिश्रम
भ्येत्य चण्डिकाम् ॥ २३ ॥ मया तवात्रोपहृतौ
चण्डमुण्डौ महापशू । युद्धयज्ञे स्वयं शुम्भं
निशुम्भञ्च हनिष्यसि ॥ २४ ॥ ऋषिरुवाच ॥
२५ ॥ तावानीतौ ततो दृष्ट्वा चण्डमुण्डौ महा
सुरौ । उवाच कालीं कल्याणीं ललितं चण्डि का

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

वचः ॥ २६ ॥ यस्माच्चण्डं च मुण्डं च गृहीत्वा त्वमुपागता:। चामुण्डेति ततो लोके ख्याता देवि भविष्यसि ॥ २७ ॥

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये चण्डमुण्डवधो नाम सप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥ उवाच २ श्लो० २५ मं० २७ एवमादितः ४३६

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ ध्यानम् ॥ अरुणां करुणातरङ्गिताक्षीं धृतपाशांकुशमुख्यचापहस्ताम् । अणिमादिभिरावृतां मयूखैरहमित्येव विभावये भवानीम् ॥ ८ ॥

ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ चण्डे च निहते दैत्ये मुण्डे च विनिपातिते । बहुलेषु च सैन्येषु क्षयितेष्वसुरेश्वरः ॥ २ ॥ ततः कोपपराधीन

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

चेताः शुम्भः प्रतापवान्। उद्योगं सर्वसैन्यानां
दैत्यानामादिदेश ह ॥ ३॥ अद्य सर्वबलैर्दैत्याः
षडशीतिरुदायुधाः। कम्बूनां चतुरशीति
र्निर्यान्तु स्वबलैर्वृताः ॥ ४ ॥ कोटिवीर्याणि
पञ्चाशदसुराणां कुलानि वै। शतं कुलानि
धौम्राणां निर्गच्छन्तु ममाज्ञया॥५॥ कालका
दौर्हृदा मौर्याः कालकेयास्तथासुराः। युद्धाय

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सज्जा निर्यान्तु आज्ञया त्वरिता मम ॥ ६ ॥
इत्याज्ञाप्यासुरपतिः शुम्भो भैरवशासनः ।
निर्जगाम महासैन्यसहस्रैर्बहुभिर्वृतः ॥ ७ ॥
आयान्तं चण्डिका दृष्ट्वा तत्सैन्यमतिभीषणम् ।
ज्यास्वनैः पूरयामास धरणीगगनान्तरम् ॥
८ ॥ ततः सिंहो महानादमतीव कृतवान् नृप ।
घण्टास्वनेन तन्नादमम्बिका चोपबृंहयत् ॥ ६ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

धनुर्ज्यासिंहघण्टानां नादापूरितदिङ्मुखा ।
निनादैर्भीषणैः काली जिग्ये विस्तारिताननाः ॥
१० ॥ तं निनादमुपश्रुत्य दैत्यसैन्यैश्चतुर्दि
शम् । देवी सिंहस्तथा काली सरोषैः परि
वारिताः ॥ ११ ॥ एतस्मिन्नन्तरे भूप विना
शाय सुरद्विषाम् । भवायामरसिंहानामति
वीर्यबलान्विताः ॥ १२ ॥ ब्रह्मेशगुहविष्णूनां

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तथेन्द्रस्य च शक्तयः। शरीरेभ्यो विनिष्क्रम्य
तद्रूपैश्चाण्डिकां ययुः॥ १३ ॥ यस्य देवस्य
यद्रूपं यथाभूषणवाहनम्। तद्वदेव हि तच्छ
क्तिरसुरान्योद्धुमाययौ ॥ १४ ॥ हंसयुक्तविमा
नाग्रे साक्षसूत्रकमण्डलुः। आयाता ब्रह्मणः
शक्तिर्ब्रह्माणी साभिधीयते॥ १५॥ माहेश्वरी
वृषारूढा त्रिशूलवरधारिणी। महाहिवलया

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

प्राप्ता चन्द्ररेखा विभूषणा ॥ १६ ॥ कौमारी
शक्तिहस्ता च मयूरवरवाहना । योद्धुमभ्या
ययौ दैत्यानम्बिका गुहरूपिणी ॥ १७ ॥
तथैव वैष्णवी शक्तिर्गरुडोपरिसंस्थिता । शङ्ख
चक्रगदाशार्ङ्गखड्गहस्ताभ्युपाययौ ॥ १८ ॥
यज्ञवाराहमतुलं रूपं या बिभ्रतो हरेः। शक्तिः
साप्याययौ तत्र वाराहीं बिभ्रती तनुम् ॥ १९ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नारसिंही नृसिंहस्य बिभ्रती सदृशं वपुः ।
प्राप्ता तत्र सटाक्षेपक्षिप्तनक्षत्रसंहतिः ॥ २० ॥
वज्रहस्ता तथैवैन्द्री गजराजोपरि स्थिता । प्राप्ता
सहस्रनयना यथा शक्रस्तथैव सा ॥ २१ ॥
ततः परिवृतस्ताभिरीशानो देवशक्तिभिः ।
हन्यन्तामसुराः शीघ्रं मम प्रीत्याह चण्डि
काम् २२॥ ततो देवीशरीरात्तु विनिष्क्रान्तातिं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

भीषणा। चण्डिका शक्तिरत्युग्रा शिवा शतनि
नादिनी ॥ २३ ॥ सा चाह धूम्रजटिलमीशा
नमपराजिता । दूतत्वं गच्छ भगवन् पार्श्वं
शुम्भनिशुम्भयोः ॥२४॥ ब्रूहि शुम्भं निशुम्भं
च दानवावतिगर्वितौ । ये चान्ये दानवास्तत्र
युद्धाय समुपस्थिताः ॥ २५ ॥ त्रैलोक्यमिन्द्रो
लभतां देवाः सन्तु हविर्भुजः । यूयं प्रयात

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

पातालं यदि जीवितुमिच्छथ ॥ २६ ॥ बला
वलेपादथ चेद्भवन्तो युद्धकांक्षिणः । तदा
गच्छत तृप्यन्तु मच्छिवाः पिशितेन वः ॥ २७ ॥
यतो नियुक्तो दौत्येन तया देव्या शिवः स्वयम् ।
शिवदूतीति लोकेऽस्मिंस्ततः सा ख्यातिमा
गता ॥ २८ ॥ तेऽपि श्रुत्वा वचो देव्याः शर्वा
ख्यातं महासुराः । अमर्षापूरिता जग्मुर्यतः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कात्यायनी स्थिता ॥ २९ ॥ ततः प्रथममेवाग्रे
शरशक्त्यृष्टिवृष्टिभिः । ववर्षुरुद्धतामर्षास्ता
न्देवीममरारयः ॥ ३० ॥ सा च तान्प्रहिता
न्बाणाञ्छूलशक्तिपरश्वधान् । चिच्छेद ली
लयाध्मातधनुर्मुक्तैर्महेषुभिः ॥ ३१ ॥ तस्याग्र
तस्तथा काली शूलपातविदारितान् । खट्वाङ्ग
पोथितांश्चारीन्कुर्वती व्यचरत्तदा ॥ ३२ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कमण्डलुजलाक्षेपहतवीर्यान्हतौजसः । ब्र
ह्माणी चाकरोच्छत्रून्येन येन स्म धावति ॥
३३ ॥ माहेश्वरी त्रिशूलेन तथा चक्रेण
वैष्णवी । दैत्याञ्जघान कौमारी तथा शक्त्या
तिकोपना ॥ ३४ ॥ ऐन्द्री कुलिशपातेन
शतशो दैत्यदानवाः । पेतुर्विदारिताः पृथ्व्यां
रुधिरौघप्रवर्षिणः ॥३५॥ तुण्डप्रहारविध्वस्ता

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

दंष्ट्राग्रक्षतवक्षसः । वाराहमूर्त्या न्यपतं
श्चक्रेण च विदारिताः ॥ ३६ ॥ नखैर्विदारितां
श्चान्यान्भक्षयन्ती महासुरान् । नारसिंही
चचाराजौ नादापूर्णदिगम्बरा ॥ ३७ ॥ चण्डा
ट्टहासैरसुराः शिवदूत्यभिदूषिताः । पेतुः पृथि
व्यां पतितांस्तांश्चखादाथ सा तदा ॥ ३८ ॥
इति मातृगणं क्रुद्धं मर्दयन्तं महासुरान् ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

दृष्ट्वाभ्युपायैर्विविधैर्नेशुर्देवारिसैनिकाः ॥ ३९ ॥
पलायनपरान् दृष्ट्वा दैत्यान् मातृगणार्दितान्।
योद्धुमभ्याययौ क्रुद्धो रक्तबीजो महासुरः ॥
४० ॥ रक्तबिन्दुर्यदा भूमौ पतत्यस्य शरीरतः।
समुत्पतति मेदिन्यां तत्प्रमाणास्तदासुरः ॥
४१ ॥ युयुधे स गदापाणिरिन्द्रशक्त्या महा
सुरः । ततश्चैन्द्री स्ववज्रेण रक्तबीजमताः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

डयत् ॥ ४२ ॥ कुलिशेनाहतस्याशु बहुसुस्राव शोणितम् । समुत्तस्थुस्ततो योधास्तद्रूपास्तत्पराक्रमाः ॥ ४३ ॥ यावन्तः पतितास्तस्य शरीराद्रक्तबिन्दवः । तावन्तः पुरुषा जातास्तद्वीर्यबलविक्रमाः ॥ ४४ ॥ ते चापि युयुधुस्तत्र पुरुषा रक्तसम्भवाः । समं मातृभिरत्युग्रशस्त्रपातातिभीषणम् ॥ ४५ ॥ पुनश्च वज्रपातेन

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

क्षतमस्य शिरो यदा। ववाह रक्तं पुरुषास्ततो जाताः सहस्रशः॥ ४६॥ वैष्णवी समरे चैनं चक्रेणाभिजघान ह। गदया ताडयामास ऐन्द्री तमसुरेश्वरम्॥ ४७॥ वैष्णवीचक्रभिन्नस्य रुधिरस्रावसम्भवैः। सहस्रशो जगद्व्याप्तं तत्प्रमाणैर्महासुरैः॥ ४८॥ शक्त्या जघान कौमारी वाराही च तथासिना। माहे

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

शवरी त्रिशूलेन रक्तबीजं महासुरम् ॥ ४९ ॥
स चापि गदया दैत्यः सर्वा एवाहनत् पृथक्।
मातॄः कोपसमाविष्टो रक्तबीजो महासुरः ॥
५० ॥ तस्याहतस्य बहुधा शक्तिशूलादिभि
र्भुवि । पपात यो वै रक्तौघस्तेनासञ्छतशो
ऽसुराः ॥ ५१ ॥ तैश्चासुरासृक्सम्भूतैरसुरैः सकलं
जगत् । व्याप्तमासीत्ततो देवा भयमाजग्मुरुत्त

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

मम् ॥ ५२ ॥ तान्विषण्णान् सुरान् दृष्ट्वा चण्डिका प्राह सत्वरा। उवाच कालीं चामुण्डे विस्तरं वदनं कुरु ॥ ५३ ॥ मच्छस्त्रपातसम्भूतान् रक्तबिन्दून्महासुरान्। रक्तबिन्दोः प्रतीच्छ त्वं वक्त्रेणानेन वेगिता ॥५४॥ भक्षयन्ती चर रणे तदुत्पन्नान्महासुरान्। एवमेष क्षयं दैत्यः क्षीणरक्तो गमिष्यति ॥ ५५ ॥ भक्ष्यमाणा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

स्त्वया चोग्रा न चोत्पत्स्यन्ति चापरे। इत्यु
क्त्वा तां ततो देवी शूलेनाभिजघान तम् ॥
५६ ॥ मुखेन काली जगृहे रक्तबीजस्य शोणि
तम्। ततोऽसावाजघानाथ गदया तत्र चण्ड
काम् ॥ ५७ ॥ न चास्या वेदनां चक्रे गदा
पातोऽल्पिकामपि। तस्याहतस्य देहात्तु बहु
सुस्राव शोणितम्॥ ५८ ॥ यतस्ततस्तद्वक्त्रेण

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

चामुण्डा सम्प्रतीच्छति। मुखे समुद्गता येऽस्या
रक्तपातान्महासुराः ॥ ५९ ॥ तांश्चखादाथ
चामुण्डा पपौ तस्य च शोणितम् । देवी
शूलेन वज्रेण बाणैरसिभिर्ऋष्टिभिः ॥ ६० ॥
जघान रक्तबीजं तं चामुण्डापीतशोणितम् ।
स पपात महीपृष्ठे शस्त्रसङ्घसमाहतः ॥ ६१ ॥
नीरक्तश्च महीपाल रक्तबीजो महासुरः । ततस्ते

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

हर्षमतुलमवापुस्त्रिदशा नृप ॥ ६२ ॥ तेषां मातृगणो जातो ननर्तासृङ्मदोद्धतः ॥ ६३ ॥

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये रक्तबीजवधो नामाष्टमोऽध्यायः ॥८॥ उवाच १ अर्ध० १ श्लो० ६१ मं० ६३ एवमादितः ५०२

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ ध्यानम् ॥ बन्धूककाञ्चननिभां रुचिराक्षमालां पाशाङ्कुशौ च वरदां निजबाहुदण्डैः। बिभ्राणामिन्दुशकलाभरणां त्रिनेत्रामर्धाम्बिकेशमनिशं वपुराश्रयामि ॥ ६ ॥

राजोवाच ॥ १ ॥ विचित्रमिदमाख्यातं भगवन् भवता मम। देव्याश्चरितमाहात्म्यं रक्तबीजवधाश्रितम् ॥ २ ॥ भूयश्चेच्छाम्यहं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

श्रोतुं रक्तबीजे निपातिते। चकार शुम्भो यत्कर्म
निशुम्भश्चातिकोपनः॥ ३॥ ऋषिरुवाच ॥४॥
चकार कोपमतुलं रक्तबीजे निपातिते। शुम्भा
सुरो निशुम्भश्च हतेष्वन्येषु चाहवे॥ ५॥
हन्यमानं महासैन्यं विलोक्यामर्षमुद्वहन्।
अभ्यधावन्निशुम्भोऽथ मुख्ययासुरसेनया॥
६॥ तस्याग्रतस्तथा पृष्ठे पार्श्वयोश्च महा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सुराः ।संदष्टौष्ठपुटाः क्रुद्धा हन्तुं देवीमुपाययुः॥
७ ॥ आजगाम महावीर्यः शुम्भोऽपि स्व
बलैर्वृतः । निहन्तुं चण्डिकां कोपात्कृत्वा युद्धं
तु मातृभिः ॥ ८ ॥ ततो युद्धमतीवासीद्देव्या
शुम्भनिशुम्भयोः ।शरवर्षमतीवोग्रं मेघयोरिव
वर्षतोः ॥ ९ ॥ चिच्छेदास्ताञ्छरांस्ताभ्यां
चण्डिकास्वशरोत्करैः । ताडयामास चाङ्गेषु

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

शस्त्रौघैरसुरेश्वरौ ॥ १० ॥ निशुम्भो निशितं
खड्गं चर्म चादाय सुप्रभम् । अताडयन्मूर्ध्नि
सिंहं देव्या वाहनमुत्तमम् ॥ ११ ॥ ताडिते
वाहने देवी क्षुरप्रेणासिमुत्तमम् । निशुम्भ
स्याशु चिच्छेद चर्म चाप्यष्टचन्द्रकम् ॥ १२ ॥
छिन्ने चर्मणि खड्गे च शक्तिं चिक्षेप सोऽसुरः ।
तामप्यस्य द्विधा चक्रे चक्रेणाभिमुखागताम् ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

१३ ॥ कोपाध्मातो निशुम्भोऽथ शूलं जग्राह
दानवः। आयान्तं मुष्टिपातेन देवी तच्चाप्यचूर्ण
यत् ॥ १४ ॥ आविध्याथ गदां सोऽपि चिक्षेप
चण्डिकां प्रति। सापि देव्या त्रिशूलेन भिन्ना
भस्मत्वमागता ॥ १५ ॥ ततः परशुहस्तं तमा
यान्तं दैत्यपुङ्गवम्। आहत्य देवी बाणौघैर
पातयत भूतले ॥ १६ ॥ तस्मिन्निपतिते भूमौ

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

निशुम्भे भीमविक्रमे । भ्रातर्यतीव संक्रुद्धः
प्रययौ हन्तुमम्बिकाम् ॥१७॥ स रथस्थस्तथा
त्युच्चैर्गृहीतपरमायुधैः । भुजैरष्टाभिरतुलैर्व्या
प्याशेषं बभौ नभः ॥ १८ ॥ तमायान्तं समा
लोक्य देवी शङ्खमवादयत् । ज्याशब्दं चापि
धनुषश्चकारातीव दुःसहम् ॥ १९ ॥ पूरयामास
ककुभो निजघण्टास्वनेन च । समस्तदैत्य

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सैन्यानां तेजोवधविधायिना ॥ २० ॥ ततः
सिंहो महानादैस्त्याजितेभमहामदैः । पूरया
मास गगनं गां तथोपदिशो दश ॥ २१ ॥
ततः काली समुत्पत्य गगनं क्ष्मामताडयत् ।
कराभ्यां तन्निनादेन प्राक्स्वनास्ते तिरोहिताः ॥
२२ ॥ अट्टाट्टहासमशिवं शिवदूती चकार ह ।
तैः शब्दैरसुरास्त्रेसुः शुम्भः कोपं परं ययौ ॥२३॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

दुरात्माँस्तिष्ठ तिष्ठेति व्याजहाराम्बिका यदा।
तदा जयेत्यभिहितं देवैराकाशसंस्थितैः॥२४॥
शुम्भेनागत्य या शक्तिर्मुक्ता ज्वालातिभीषणा।
आयान्ती वह्निकूटाभा सा निरस्ता महो
ल्कया ॥ २५ ॥ सिंहनादेन शुम्भस्य व्याप्तं
लोकत्रयान्तरम् ।निर्घातनिःस्वनो घोरो जित
वानवनीपते ॥ २६ ॥ शुम्भमुक्ताञ्छरान्देवी

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

शुम्भस्ततप्रहितान्क्षुरान् । चिच्छेद स्वशरै
रुग्रैः शतशोऽथ सहस्रशः ॥ २७ ॥ ततः सा
चण्डिका क्रुद्धा शूलेनाभिजघान तम् । स तदा
भिहतो भूमौ मूर्च्छितो निपपात ह ॥ २८ ॥
ततो निशुम्भः सम्प्राप्य चेतनामात्तकार्मुकः ।
आजघान शरैर्देवीं कालीं केसरिणं तथा ॥
२९ ॥ पुनश्च कृत्वा बाहूनामयुतं दनुजेश्वरः ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

चक्रायुधेन दितिजश्छादयामास चण्डिकाम् ॥
३०॥ ततो भगवती क्रुद्धा दुर्गा दुर्गार्तिनाशिनी।
चिच्छेद तानि चक्राणि स्वशरैः सायकाँश्च
तान् ॥ ३१ ॥ ततो निशुम्भो वेगेन गदामादाय
चण्डिकाम्। अभ्यधावत वै हन्तुं दैत्यसेना
समावृतः ॥ ३२ ॥ तस्यापतत एवाशु गदां
चिच्छेद चण्डिका। खड्गेन शितधारेण स च

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

शूलं समाददे ॥ ३३ ॥ शूलहस्तं समायान्तं
निशुम्भममरार्दनम् । हृदि विव्याध शूलेन
वेगाविद्धेन चण्डिका ॥ ३४ ॥ भिन्नस्य तस्य
शूलेन हृदयान्निस्सृतो परः । महाबलो महा
वीर्यस्तिष्ठेति पुरुषो वदन् ॥ ३५ ॥ तस्य निष्का
मतो देवी प्रहस्य स्वनवत्ततः । शिरश्चिच्छेद
खड्गेन ततोऽसावपतद्भुवि ॥ ३६ ॥ ततः सिंह

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

श्चखादोग्रं दंष्ट्राक्षुण्णशिरोऽधरान् । असुरां
स्तांस्तथा काली शिवदूती तथापरान् ॥ ३७॥
कौमारीशक्तिनिर्भिन्नाः केचिन्नेशुर्महासुराः ।
ब्रह्माणी मन्त्रपूतेन तोयेनान्ये निराकृताः ॥
३८ ॥ माहेश्वरी त्रिशूलेन भिन्नाः पेतुस्तथा
परे । वाराहीतुण्डघातेन केचिच्चूर्णीकृता
भुवि ॥ ३९ ॥ खण्डं खण्डं च चक्रेण वैष्णव्या

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

दानवाः कृताः। वज्रेण चैन्द्रीहस्ताग्रविमुक्तेन तथापरे ॥ ४० ॥ केचिद्विनेशुरसुराः केचिन्नष्टा महाहवात्। भक्षिताश्चापरे कालीशिवदूती मृगाधिपैः ॥ ४१ ॥

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके म० देवीमा० निशुम्भवधो नाम नवमोऽध्यायः ॥९॥ उवाच २ श्लो० ३९ मं० ४१ एवमादितः ५४३

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ ध्यानम् ॥ उत्तप्तहेमरुचिरां रविचन्द्र
वह्निनेत्रां धनुश्शरयुताङ्कुशपाशशूलम् । रम्यै
र्भुजैश्च दधतीं शिवशक्तिरूपां कामेश्वरीं हृदि
भजामि धृतेन्दुलेखाम् ॥ १० ॥

ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ निशुम्भं निहतं दृष्ट्वा
भ्रातरं प्राणसम्मितम् । हन्यमानं बलं चैव
शुम्भः क्रुद्धोऽब्रवीद्वचः ॥ २ ॥ बलावलेपाद्दुष्टे

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

त्वं मा दुर्गे गर्वमावह। अन्यासां बलमाश्रित्य
युध्यसे यातिमानिनी ॥ ३ ॥ देव्युवाच॥ ४॥
एकैवाहं जगत्यत्र द्वितीया का ममापरा ।
पश्यैता दुष्ट मय्येव विशन्त्यो मद्विभूतयः ॥
५ ॥ ततः समस्तास्ता देव्यो ब्रह्माणीप्रमुखा
लयम् । तस्या देव्यास्तनौ जग्मुरेकैवासीत्तदा
म्बिका ॥ ६ ॥ देव्युवाच ॥ ७॥ अहं विभूत्या

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

बहुभिरिह रूपैर्यदा स्थिता। तत्संहृतं मयैकैव
तिष्ठाम्याजौ स्थिरो भव ॥ ८ ॥ ऋषिरुवाच ॥
९॥ ततः प्रववृते युद्धं देव्याः शुम्भस्य चोभयोः।
पश्यतां सर्वदेवानामसुराणां च दारुणम् ॥१०॥
शरवर्षैः शितैः शस्त्रैस्तथास्त्रैश्चैव दारुणैः। तयो
र्युद्धमभूद्भूयः सर्वलोकभयंकरम् ॥११॥ दिव्या
न्यस्त्राणि शतशो मुमुचे यान्यथाम्बिका।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

बभञ्ज तानि दैत्येन्द्रस्तत्प्रतीघातकर्तृभिः ॥
१२ ॥ मुक्तानि तेन चास्त्राणि दिव्यानि परमे
श्वरी । बभञ्ज लीलयैवोग्रहूङ्कारोच्चारणादि
भिः ॥ १३ ॥ ततः शरशतैर्देवीमाच्छादयत
सोऽसुरः । सापि तत्कुपिता देवी धनुश्चिच्छेद
चेषुभिः ॥ १४ ॥ छिन्ने धनुषि दैत्येन्द्रस्तथा
शक्तिमथाददे । चिच्छेद देवी चक्रेण ताम

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

प्यस्य करे स्थिताम् ॥ १५ ॥ ततः खड्गमुपा
दाय शतचन्द्रं च भानुमत् । अभ्यधावत्तदा
देवीं दैत्यानामधिपेश्वरः ॥ १६ ॥ तस्यापतत
एवाशु खड्गं चिच्छेद चण्डिका । धनुर्मुक्तैः
शितैर्बाणैश्चर्म चार्ककरामलम् ॥ १७ ॥ हताश्वः
स तदा दैत्यश्छिन्नधन्वा विसारथिः । जग्राह
मुद्गरं घोरमम्बिकानिधनोद्यतः ॥ १८ ॥ चिच्छेदा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

पततस्तस्य मुद्गरं निशितैः शरैः । तथापि
सोऽभ्यधावत्तां मुष्टिमुद्यम्य वेगवान् ॥ १९ ॥
स मुष्टिं पातयामास हृदये दैत्यपुङ्गवः । देव्या
स्तं चापि सा देवी तलेनोरस्यताडयत् ॥ २० ॥
तलप्रहाराभिहतो निपपात महीतले । स दैत्य
राजः सहसा पुनरेव तथोत्थितः ॥ २१ ॥ उत्पत्य
च प्रगृह्योच्चैर्देवीं गगनमास्थितः । तत्रापि सा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

निराधारा युयुधे तेन चण्डिका ॥ २२॥ नियुद्धं
खे तदा दैत्यश्चण्डिका च परस्परम्। चक्रतुः
प्रथमं सिद्धमुनिविस्मयकारकम् ॥ २३ ॥ ततो
नियुद्धं सुचिरं कृत्वा तेनाम्बिका सह। उत्पाट्य
भ्रामयामास चिक्षेप धरणीतले ॥ २४ ॥ स
क्षिप्तो धरणीं प्राप्य मुष्टिमुद्यम्य वेगितः। अभ्य
धावत दुष्टात्मा चण्डिकानिधनेच्छया॥२५॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तमायान्तं ततो देवी सर्वदैत्यजनेश्वरम्। जगत्यां पातयामास भित्त्वा शूलेन वक्षसि॥
२६॥स गतासुःपपातोर्व्यां देवीशूलाग्रविक्षतः।
चालयन्सकलां पृथ्वीं साब्धिद्वीपां सपर्वताम्॥
२७॥ ततः प्रसन्नमखिलं हते तस्मिन्दुरात्मनि। जगत्स्वास्थ्यमतीवाप निर्मलं चाभवन्नभः॥ २८॥ उत्पातमेघाः सोल्का ये प्रागा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

संस्ते शमं ययुः। सरितो मार्गवाहिन्यस्तथा
संस्तत्र पातिते ॥ २९ ॥ ततो देवगणाः सर्वे
हर्षनिर्भरमानसाः। बभूवुर्निहते तस्मिन् गन्धर्वा
ललितं जगुः ॥ ३० ॥ अवादयंस्तथैवान्ये
ननृतुश्चाप्सरोगणाः। ववुः पुण्यास्तथा वाताः
सुप्रभोऽभूद्दिवाकरः ॥३१॥ जज्वलुश्चाग्नयः
शान्ताः शान्तदिग्जनितस्वनाः ॥ ३२ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये शुम्भवधो नाम दशमोऽध्यायः ॥ १० ॥ उवाच ४ अर्ध० १ श्लो० २७ मं० ३२ एवमादितः ५७५

अथ ध्यानम् ॥ बालरविद्युतिमिन्दुकिरीटां तुङ्गकुचां नयनत्रययुक्ताम् । स्मेरमुखीं वरदां

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कुशपाशाभीतिकरां प्रभजे भुवनेशीम् ॥ ११ ॥
ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ देव्या हते तत्र महा
सुरेन्द्रे सेन्द्राः सुरा वह्निपुरोगमास्ताम् । कात्या
यनीं तुष्टुवुरिष्टलाभाद्विकासिवक्त्राब्जविका
सिताशाः ॥ २ ॥ देवि प्रपन्नार्त्तिहरे प्रसीद प्रसीद
मातर्जगतोऽखिलस्य । प्रसीद विश्वेश्वरि पाहि
विश्वं त्वमीश्वरी देवि चराचरस्य ॥ ३ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

आधारभूता जगतस्त्वमेका महीस्वरूपेण
यतः स्थितासि । अपां स्वरूपस्थितया त्वयै
तदाप्यायते कृत्स्नमलङ्घ्यवीर्ये ॥ ४ ॥ त्वं
वैष्णवी शक्तिरनन्तवीर्या विश्वस्य बीजं पर
मासि माया । संमोहितं देवि समस्तमेतत्त्वं
वै प्रसन्ना भुवि मुक्तिहेतुः ॥ ५ ॥ विद्याः सम
स्तास्तव देवि भेदाः स्त्रियः समस्ताः सकला

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

जगत्सु। त्वयैकया पूरितमम्बयैतत्का ते स्तुति
स्तव्यपरापरोक्तिः ॥ ६ ॥ सर्वभूता यदा देवी
स्वर्गमुक्तिप्रदायिनी। त्वं स्तुता स्तुतये का वा
भवन्तु परमोक्तयः ॥ ७ ॥ सर्वस्य बुद्धिरूपेण
जनस्य हृदि संस्थिते। स्वर्गापवर्गदे देवि नारा
यणि नमोस्तुते ॥ ८ ॥ कलाकाष्ठादिरूपेण
परिणामप्रदायिनि । विश्वस्योपरतौ शक्ते

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नारायणि नमोस्तुते ॥ ९ ॥ सर्वमङ्गलमङ्गल्ये
शिवे सर्वार्थसाधिके। शरण्ये त्र्यम्बके गौरि
नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ १० ॥ सृष्टिस्थिति
विनाशानां शक्तिभूते सनातनि। गुणाश्रये
गुणमये नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ ११ ॥
शरणागतदीनार्तपरित्राणपरायणे। सर्वस्यार्त्ति
हरे देवि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ १२ ॥ हंस

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

युक्तविमानस्थे ब्रह्माणीरूपधारिणि । कौशा
म्भःक्षरिके देवि नारायणि नमोऽस्तु ते॥१३॥
त्रिशूलचन्द्राहिधरे महावृषभवाहिनि। माहे
श्वरीस्वरूपेण नारायणि नमोऽस्तु ते॥ १४॥
मयूरकुक्कुटवृते महाशक्तिधरेऽनघे। कौमारी
रूपसंस्थाने नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ १५ ॥
शङ्खचक्रगदा शार्ङ्गगृहीतपरमायुधे । प्रसीद

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

वैष्णवीरूपे नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ १६ ॥
गृहीतोग्रमहाचक्रे दंष्ट्रोद्धृतवसुन्धरे । वाराह
रूपिणि शिवे नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ १७ ॥
नृसिंहरूपेणोग्रेण हन्तुं दैत्यान् कृतोद्यमे ।
त्रैलोक्यत्राणसहिते नारायणि नमोऽस्तु ते ॥
१८ ॥ किरीटिनि महावज्रे सहस्रनयनोज्ज्वले ।
वृत्रप्राणहरे चैन्द्रि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

१९ ॥ शिवदूतीस्वरूपेण हतदैत्यमहाबले ।
घोररूपे महारावे नारायणि नमोऽस्तु ते ॥
२० ॥ दंष्ट्राकरालवदने शिरोमालाविभूषणे ।
चामुण्डे मुण्डमथने नारायणि नमोऽस्तु ते ॥
२१ ॥ लक्ष्मि लज्जे महाविद्ये श्रद्धे पुष्टि स्वधे
ध्रुवे । महारात्रि महाविद्ये नारायणि नमोऽस्तु
ते ॥ २२ ॥ मेधे सरस्वति वरे भूति बाभ्रवि

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तामसि । नियते त्वं प्रसीदेशे नारायणि नमो
ऽस्तु ते ॥ २३ ॥ सर्वस्वरूपे सर्वेशे सर्वशक्ति
समन्विते । भयेभ्यस्त्राहि नो देवि दुर्गे देवि
नमोऽस्तु ते ॥ २४ ॥ एतत्ते वदनं सौम्यं
लोचनत्रयभूषितम् । पातु नः सर्वभीतिभ्यः
कात्यायनि नमोऽस्तु ते ॥ २५ ॥ ज्वालाकराल
मत्युग्रमशेषासुरसूदनम् । त्रिशूलं पातु नो

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

भीतेर्भद्रकालि नमोऽस्तु ते ॥ २६ ॥ हिनस्ति
दैत्यतेजांसि स्वनेनापूर्य्या जगत् । सा घण्टा
पातु नो देवि पापेभ्योऽनस्सुतानिव ॥ २७ ॥
असुरासृग्वसापङ्कचर्चितस्ते करोज्ज्वलः ।
शुभाय खड्गो भवतु चण्डिके त्वां नता वयम् ॥
२८ ॥ रोगानशेषानपहंसि तुष्टा रुष्टा तु कामा
न्सकलानभीष्टान् । त्वामाश्रितानां न विपन्न

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

राणां त्वामाश्रिता ह्याश्रयतां प्रयान्ति ॥ २९ ॥
एतत्कृतं यत्कदनं त्वयाद्य धर्मद्विषां देवि महा
सुराणाम् । रूपैरनेकैर्बहुधात्ममूर्तिं कृत्वा
म्बिके तत्प्रकरोति कान्या ॥ ३० ॥ विद्यासु
शास्त्रेषु विवेकदीपेष्वाद्येषु वाक्येषु च का
त्वदन्या । ममत्वगर्तेऽतिमहान्धकारे विभ्रा
मयत्येतदतीव विश्वम् ॥ ३१ ॥ रक्षांसि यत्रो

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अविषाश्च नागा यत्रारयो दस्युबलानि यत्र ।
दावानलो यत्र तथाब्धिमध्ये तत्र स्थिता त्वं
परिपासि विश्वम् ॥ ३२ ॥ विश्वेश्वरि त्वं
परिपासि विश्वं विश्वात्मिका धारयसीति
विश्वम् । विश्वेशवन्द्या भवती भवन्ति विश्वा
श्रया ये त्वयि भक्तिनम्राः ॥ ३३ ॥ देवि प्रसीद
परिपालय नोऽरिभीतेर्नित्यं यथा सुरवधादधु

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नैव सद्यः । पापानि सर्वजगतां प्रशमं नयाशु
उत्पातपाकजनितांश्च महोपसर्गान् ॥ ३४ ॥
प्रणतानां प्रसीद त्वं देवि विश्वार्तिहारिणि ।
त्रैलोक्यवासिनामीड्ये लोकानां वरदा भव ॥
३५ ॥ देव्युवाच ॥ ३६ ॥ वरदाहं सुरगणा
वरं यं मनसेच्छथ । तं वृणुध्वं प्रयच्छामि
जगतामुपकारकम् ॥ ३७ ॥ देवा ऊचुः ॥ ३८ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सर्वाबाधाप्रशमनं त्रैलोक्यस्याखिलेश्वरि ।
एवमेतत् त्वया कार्यमस्मद्वैरिविनाशनम् ॥
३९ ॥ देव्युवाच ॥ ४० ॥ वैवस्वतेऽन्तरे प्राप्ते
अष्टाविंशतिमे युगे । शुम्भो निशुम्भश्चैवान्या
वुत्पत्स्येते महासुरौ ॥४१॥ नन्दगोपगृहे जाता
यशोदागर्भसम्भवा । ततस्तौ नाशयिष्यामि
विन्ध्याचलनिवासिनी ॥ ४२ ॥ पुनरप्यतिरौ

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

द्रेण रूपेण पृथिवीतले । अवतीर्य हनिष्यामि
वैप्रचित्तांस्तु दानवान् ॥४३॥ भक्षयन्त्याश्च
तानुग्रान्वैप्रचित्तान्महासुरान् । रक्ता दन्ता
भविष्यन्ति दाडिमीकुसुमोपमाः ॥४४॥ ततो
मां देवताः स्वर्गे मर्त्यलोके च मानवाः । स्तु
वन्तो व्याहरिष्यन्ति सततं रक्तदन्तिकाम् ॥
४५ ॥ भूयश्च शतवार्षिक्यामनावृष्ट्यामन

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

म्भासि। मुनिभिः संस्तुता भूमौ संभविष्याम्य
योनिजा ॥४६॥ ततः शतेन नेत्राणां निरीक्षि
ष्यामि यन्मुनीन्। कीर्तयिष्यन्ति मनुजाः
शताक्षीमिति मां ततः ॥४७॥ ततोऽहमखिलं
लोकमात्मदेहसमुद्भवैः। भरिष्यामि सुराः
शाकैरावृष्टेः प्राणधारकैः ॥ ४८ ॥ शाकम्भ
रीति विख्यातिं तदा यास्याम्यहं भुवि। तत्रैव

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

च वधिष्यामि दुर्गमाख्यं महासुरम् ॥ ४९ ॥
दुर्गा देवीति विख्यातं तन्मे नाम भविष्यति।
पुनश्चाहं यदा भीमं रूपं कृत्वा हिमाचले ॥
५० ॥ रक्षांसि भक्षयिष्यामि मुनीनां त्राण
कारणात् । तदा मां मुनयः सर्वे स्तोष्यन्त्या
नम्रमूर्त्तयः ॥ ५१ ॥ भीमादेवीति विख्यातं
तन्मे नाम भविष्यति। यदारुणाख्यस्त्रैलोक्ये

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

महाबाधां करिष्यति ॥ ५२ ॥ तदाहं भ्रामरं रूपं कृत्वासंख्येयषट्पदम् । त्रैलोक्यस्य हितार्थाय वधिष्यामि महासुरम् ॥ ५३ ॥ भ्रामरीति च मां लोकास्तदा स्तोष्यन्ति सर्वतः । इत्थं यदा यदा बाधा दानवोत्था भविष्यति ॥ ५४ ॥ तदा तदावतीर्याहं करिष्याम्यरिसंक्षयम् ॥ ५५ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये देव्याः स्तुतिर्नामैकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥ उवाच ४ अर्ध० १ श्लो० ५० मंत्र ५५ एवमादितः ६३०

अथ ध्यानम् ॥ विद्युद्दामसमप्रभां मृगपतिस्कन्धे स्थितां भीषणां कन्याभिः करवाल

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

खेटाविलसद्धस्ताभिरासेविताम् । हस्तैश्चक्र गदासिखेटविशिखाँश्चापं गुणं तर्जनीं बिभ्राणामनलात्मिकां शशिधरां दुर्गां त्रिनेत्रां भजे ॥ १२ ॥

देव्युवाच ॥ १ ॥ एभिः स्तवैश्च मां नित्यं स्तोष्यते यः समाहितः। तस्याहं सकलां बाधां शमयिष्याम्यसंशयम् ॥ २॥ मधुकैटभनाशं च

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

महिषासुरघातनम् । कीर्तयिष्यन्ति ये तद्वद्वधं
शुम्भनिशुम्भयोः ॥ ३ ॥ अष्टम्यां च चतुर्दश्यां
नवम्यां चैकचेतसः । श्रोष्यन्ति चैव ये भक्त्या
मम माहात्म्यमुत्तमम् ॥ ४ ॥ न तेषां दुष्कृतं
किञ्चिद्दुष्कृतोत्था न चापदः । भविष्यति न
दारिद्र्यं न चैवेष्टवियोजनम् ॥ ५ ॥ शत्रुतो
न भयं तस्य दस्युतो वा न राजतः । न शस्त्रान

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

लतोयौघात्कदाचित्सम्भविष्यति ॥ ६ ॥ तस्मा
न्ममैतन्माहात्म्यं पठितव्यं समाहितैः । श्रो
तव्यं च सदा भक्त्या परं स्वस्त्ययनं हि तत् ॥
७ ॥ उपसर्गानशेषांस्तु महामारीसमुद्भवान् ।
तथा त्रिविधमुत्पातं माहात्म्यं शमयेन्मम ॥
८ ॥ यत्रैतत्पठ्यते सम्यङ्नित्यमायतने मम ।
सदा न तद्विमोक्ष्यामि सान्निध्यं तत्र मे

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

स्थितम् ॥ ९ ॥ बलिप्रदाने पूजायामग्निकार्ये
महोत्सवे । सर्वं ममैतच्चरितमुच्चार्यं श्राव्यमेव
च ॥ १० ॥ जानताजानता वापि बलिपूजां
तथा कृताम् । प्रतीक्षिष्याम्यहं प्रीत्या वह्निहोमं
तथा कृतम् ॥ ११ ॥ शरत्काले महापूजा
क्रियते या च वार्षिकी । तस्यां ममैतन्माहा
त्म्यं श्रुत्वा भक्तिसमन्वितः ॥ १२ ॥ सर्वाबाधा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

विनिर्मुक्तो धनधान्यसुतान्वितः । मनुष्यो
मत्प्रसादेन भविष्यति न संशयः ॥ १३ ॥ श्रुत्वा
ममैतन्माहात्म्यं तथा चोत्पत्तयः शुभाः ।
पराक्रमं च युद्धेषु जायते निर्भयः पुमान् ॥
१४ ॥ रिपवः संक्षयं यान्ति कल्याणं चोप
पद्यते । नन्दते च कुलं पुंसां माहात्म्यं मम
शृण्वताम् ॥ १५ ॥ शान्तिकर्मणि सर्वत्र तथा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

दुःस्वप्नदर्शने । ग्रहपीडासु चोग्रासु माहात्म्यं
शृणुयान्मम ॥ १६ ॥ उपसर्गाः शमं यान्ति
ग्रहपीडाश्च दारुणाः । दुःस्वप्नं च नृभिर्दृष्टं
सुस्वप्नमुपजायते ॥१७॥ बालग्रहाभिभूतानां
बालानां शान्तिकारकम् । संघातभेदे च नृणां
मैत्रीकरणमुत्तमम् ॥१८॥ दुर्वृत्तानामशेषाणां
बलहानिकरं परम् । रक्षोभूतपिशाचानां पठना

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

देवनाशनम् ॥ १९ ॥ सर्वं ममैतन्माहात्म्यं मम
सन्निधिकारकम् । पशुपुष्पार्घ्यधूपैश्च गन्ध
दीपैस्तथोत्तमैः ॥ २० ॥ विप्राणां भोजनैर्होमैः
प्रोक्षणीयैरहर्निशम् । अन्यैश्च विविधैर्भोगैः
प्रदानैर्वत्सरेण या ॥ २१ ॥ प्रीतिर्मे क्रियते सास्मि
न्सकृत्सुचरिते श्रुते । श्रुतं हरति पापानि तथा
रोग्यं प्रयच्छति ॥ २२ ॥ रक्षां करोति भूतेभ्यो

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

जन्मनां कीर्तनं मम। युद्धेषु चरितं यन्मे दुष्ट
दैत्यनिबर्हणम् ॥ २३ ॥ तस्मिञ्छ्रुते वैरिकृतं
भयं पुंसां न जायते। युष्माभिः स्तुतयो याश्च
याश्च ब्रह्मर्षिभिः कृताः ॥ २४ ॥ ब्रह्मणा च
कृतास्तास्तु प्रयच्छन्ति शुभां मतिम्। अरण्ये
प्रान्तरे वापि दावाग्निपरिवारितः ॥ २५ ॥
दस्युभिर्वा वृतः शून्ये गृहीतो वापि शत्रुभिः।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सिंहव्याघ्रानुयातो वा वने वा वनहस्तिभिः २६
राज्ञा क्रुद्धेन चाज्ञप्तो वध्यो बन्धगतोऽपि वा ।
आघूर्णितो वा वातेन स्थितः पोते महार्णवे २७
पतत्सु चापि शस्त्रेषु संग्रामे भृशदारुणे । सर्वा
बाधासु घोरासु वेदनाभ्यर्दितोऽपि वा ॥ २८ ॥
स्मरन्ममैतच्चरितं नरो मुच्येत सङ्कटात् । मम
प्रभावात्सिंहाद्या दस्यवो वैरिणस्तथा ॥ २९ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

दूरादेव पलायन्ते स्मरतश्चरितं मम ॥ ३० ॥
ऋषिरुवाच ॥ ३१ ॥ इत्युक्त्वा सा भगवती
चण्डिका चण्डविक्रमा ॥ ३२ ॥ पश्यतां सर्व
देवानां तत्रैवान्तरधीयत । तेऽपि देवा निरा
तङ्काः स्वाधिकारान्यथा पुरा ॥ ३३ ॥ यज्ञ
भागभुजः सर्वे चक्रुर्विनिहतारयः । दैत्याश्च
देव्या निहते शुम्भे देवरिपौ युधि ॥ ३४ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

जगद्विध्वंसिनि तस्मिन् महोग्रेऽतुलविक्रमे ।
निशुम्भे च महावीर्ये शेषाः पातालमाययुः ॥
३५ ॥ एवं भगवती देवी सा नित्यापि पुनः
पुनः । सम्भूय कुरुते भूप जगतः परिपाल
नम् ॥ ३६ ॥ तयैतन्मोह्यते विश्वं सैव विश्वं
प्रसूयते । सा याचिता च विज्ञानं तुष्टा ऋद्धिं
प्रयच्छति ॥ ३७ ॥ व्याप्तं तयैतत्सकलं ब्रह्मा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

गाढं मनुजेश्वर । महाकाल्या महाकाले महा
मारीस्वरूपया ॥ ३८ ॥ सैव काले महामारी
सैव सृष्टिर्भवत्यजा । स्थितिं करोति भूतानां
सैव काले सनातनी ॥ ३९ ॥ भवकाले नृणां
सैव लक्ष्मीर्वृद्धिप्रदा गृहे । सैवाभावे तथा
लक्ष्मीर्विनाशायोपजायते ॥४०॥ स्तुता सं
पूजिता पुष्पैर्धूपगन्धादिभिस्तथा । ददाति

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

वित्तं पुत्रांश्च मतिं धर्मे तथा शुभाम् ॥ ४१ ॥

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये फलस्तुतिर्नाम द्वादशोऽध्यायः ॥१२॥ उवाच २ अर्धं २ श्लो० ३७ मं० ४१ एवमादितः ६७१

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ ध्यानम् ॥ बालार्कमण्डलाभासां चतुर्बाहुं त्रिलोचनाम् । पाशाङ्कुशवराभीतीर्धारयन्तीं शिवां भजे ॥ १३ ॥

ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ एतत्ते कथितं भूप देवीमाहात्म्यमुत्तमम् । एवंप्रभावा सा देवी ययेदं धार्यते जगत् ॥ २ ॥ विद्या तथैव क्रियते भगवद्विष्णुमायया । तया त्वमेष वैश्यश्च तथैवान्ये

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

विवेकिनः ॥ ३ ॥ मोहान्ते मोहिताश्चैव मोहमे
ष्यन्ति चापरे। तामुपैहि महाराज शरणं परमे
श्वरीम् ॥ ४ ॥ आराधिता सैव नृणां भोग
स्वर्गापवर्गदा ॥ ५ ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ ६ ॥
इति तस्य वचः श्रुत्वा सुरथः स नराधिपः ॥
७॥ प्रणिपत्य महाभागं तमृषिं शंसितव्रतम्।
निर्विण्णोऽतिममत्वेन राज्यापहरणेन च ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

८॥ जगाम सद्यस्तपसे स च वैश्यो महामुने।
संदर्शनार्थमम्बाया नदीपुलिनसंस्थितः ॥ ९ ॥
स च वैश्यस्तपस्तेपे देवीसूक्तं परं जपन्। तौ
तस्मिन्पुलिने देव्याः कृत्वा मूर्तिं महीमयीम्॥
१०॥ अर्हणां चक्रतुस्तस्याः पुष्पधूपाग्नि
तर्पणैः। निराहारौ यताहारौ तन्मनस्कौ समा
हितौ ॥ ११ ॥ ददतुस्तौ बलिं चैव निज गात्रा

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सुगुक्षितम् । एवं समाराधयतोस्त्रिभिर्वर्षैर्यता
त्मनोः ॥ १२ ॥ परितुष्टा जगद्धात्री प्रत्यक्षं
प्राह चण्डिका ॥ १३ ॥ देव्युवाच ॥ १४ ॥
यत्प्रार्थ्यते त्वया भूप त्वया च कुलनन्दन ।
मत्तस्तत्प्राप्यतां सर्वं परितुष्टा ददामि तत् ॥
१५ ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ १६ ॥ ततो वव्रे
नृपो राज्यमविभ्रंश्यन्यजन्मनि । अत्रैव च

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

निजं राज्यं हतशत्रुबलं बलात्॥ १७॥ सोऽपि
वैश्यस्ततो ज्ञानं वव्रे निर्विण्णमानसः। ममे
त्यहमिति प्राज्ञः सङ्गविच्युतिकारकम्॥ १८॥
देव्युवाच ॥१९॥ स्वल्पैरहोभिर्नृपते स्वं राज्यं
प्राप्स्यते भवान् ॥ २० ॥ हत्वा रिपूनस्खलितं
तव तत्र भविष्यति॥२१॥मृतश्च भूयः संप्राप्य
जन्म देवाद्विवस्वतः॥ २२ ॥ सावर्णिको मनु

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नाम भवान् भुवि भविष्यति ॥ २३ ॥ वैश्यवर्य
त्वया यश्च वरोऽस्मत्तोऽभिवाञ्छितः ॥ २४ ॥
तं प्रयच्छामि संसिद्ध्यै तव ज्ञानं भविष्यति ॥
२५ ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ २६ ॥ इति दत्त्वा तयो
र्देवी यथाभिलषितं वरम् । बभूवान्तर्हिता
सद्यो भक्त्या ताभ्यामभिष्टुता ॥ २७ ॥ एवं
देव्या वरं लब्ध्वा सुरथः क्षत्रियर्षभः । सूर्या

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

जन्म समासाद्य सावर्णिर्भविता मनुः ॥ २८ ॥
सावर्णिर्भविता मनुः ॐ ॥ २९ ॥

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमा० सुरथवैश्ययोर्वरप्रदानं नाम त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥ उवाच ६ अर्ध० ११ श्लो० १२ मं० २९ एवमादितः ७०० समस्त उवाच ५७ अर्ध० ४२ श्लो० ५३५ अवदानम् ६६

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ ऋग्वेदोक्तं देवीसूक्तम्

ॐ अहं रुद्रेभिर्वसुभिश्चराम्यहमादित्यैरुतविश्वदेवैः ॥ अहं मित्राव
रुणोभाविभर्म्यहमिन्द्राग्नी अहमश्विनोभा ॥ १ । अहं सोममाहन
संविभर्म्यहं त्वष्टारमुतपूषणं भगम् ॥ अहं दधामि द्राविणं हविष्मते सुप्राव्ये ३
यजमानाय सुन्वते ॥ २ ॥ अहं राष्ट्रीसंगमनी वसूनां चिकितुषी प्रथमा
यज्ञियानाम् ॥ तां मा देवा व्यदधुः पुरुत्राभूरिस्थात्रां भूर्यावेशयन्तीम् ॥
३ ॥ मयासोअन्नमत्ति यो विपश्यति यः प्राणिति य ईं शृणोत्युक्तम् ॥
अमन्तवोमां तउपक्षियन्ति श्रुधिश्रुतश्रद्धिवं ते वदामि ॥ ४ ॥ अहमेव
स्वयमिदं वदामि जुष्टं देवेभिरुत मानुषेभिः ॥ यं कामये तं तमुग्रं कृणोमि

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तं ब्रह्माणं तमृषिं तं सुमेधाम् ॥ ५ ॥ अहं रुद्राय धनुरातनोमि ब्रह्मद्विषे शरवे हन्त वाउ ॥ अहं जनाय समदं कृणोम्यहं द्यावापृथिवी आविवेश ॥ ६ ॥ अहं सुवे पितरमस्यमूर्द्धन्ममयोनिरप्स्वं १ तः समुद्रे ॥ ततोवितिष्ठे भुवनानु विश्वोतामूं द्यां वर्ष्मणोपस्पृशामि ॥ ७ ॥ अहमेव वात इव प्रवाम्यारभमाणा भुवनानि विश्वा ॥ परो दिवा पर एनापृथिव्यैतावती महिना संबभूव ॥ ८ ॥

इति ऋग्वेदोक्तं देवीसूक्तं समाप्तम् ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ तन्त्रोक्तं देवीसूक्तम्

देवा ऊचुः। नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः। नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणताः स्म ताम्॥ १॥ रौद्रायै नमो नित्यायै गौर्यै धात्र्यै नमो नमः। ज्योत्स्नायै चेन्दुरूपिण्यै सुखायै सततं नमः॥ २॥ कल्याण्यै प्रणतां वृद्ध्यै सिद्ध्यै कुर्मो नमो नमः। नैर्ऋत्यै भूभृतां लक्ष्म्यै शर्वाण्यै ते नमो नमः॥ ३॥ दुर्गायै दुर्गपारायै सारायै सर्वकारिण्यै। ख्यात्यै तथैव कृष्णायै धूम्रायै सततं नमः॥ ४॥ अतिसौम्यातिरौद्रायै नतास्तस्यै नमो नमः। नमो जगत्प्रतिष्ठायै देव्यै कृत्यै नमो नमः॥ ५॥ या देवी सर्वभूतेषु विष्णुमायेति शब्दिता। नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नमो नमः ॥ ६ ॥ या देवी सर्वभूतेषु चेतनेत्यभिधीयते । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ७ ॥ या देवी सर्वभूतेषु बुद्धिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ८ ॥ या देवी सर्वभूतेषु निद्रारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ९ ॥ या देवी सर्वभूतेषु क्षुधारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १० ॥ या देवी सर्वभूतेषु छायारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ११ ॥ या देवी सर्वभूतेषु शक्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १२ ॥ या देवी सर्वभूतेषु तृष्णारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १३ ॥ या देवी सर्वभूतेषु क्षान्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १४ ॥ या देवी सर्वभूतेषु जातिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १५ ॥ या देवी सर्वभूतेषु लज्जारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १६ ॥ या देवी सर्वभूतेषु शान्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १७ ॥ या देवी सर्वभूतेषु श्रद्धारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १८ ॥ या देवी सर्वभूतेषु कान्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १९ ॥ या देवी सर्वभूतेषु लक्ष्मीरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २० ॥ या देवी सर्वभूतेषु वृत्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २१ ॥ या देवी

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सर्वभूतेषु स्मृतिरूपेण संस्थिता। नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नम ॥२२॥ या देवी सर्वभूते दयारूपेण संस्थिता। नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २३ ॥ या देवी सर्वभूतेषु तुष्टिरूपेण संस्थिता। नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २४ ॥ या देवी सर्वभूतेषु मातृरूपेण संस्थिता। नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥२५॥ या देवी सर्वभूतेषु भ्रान्तिरूपेण संस्थिता। नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २६ ॥ इन्द्रियाणामधिष्ठात्री भूतानां चाखिलेषु या। भूतेषु सततं तस्यै व्याप्त्यै देव्यै नमो नमः ॥ २७ ॥ चितिरूपेण या कृत्स्न-मेतद्व्याप्यस्थिता जगत्। नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २८॥ स्तुता सुरैः पूर्वमभीष्टसंश्रयात्तथा सुरेन्द्रेण दिनेषु सेविता। करोतु

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सा नः शुभहेतुरीश्वरी शुभानि भद्राण्यभिहन्तु चापदः ॥ २९ ॥ या
साम्प्रतं चोद्धतदैत्यतापितैरस्माभिरीशा च सुरैर्नमस्यते । या च स्मृता
तत्क्षणमेव हन्ति नः सर्वापदो भक्तिविनम्रमूर्तिभिः ॥ ३० ॥

इति तन्त्रोक्तं देवीसूक्तं समाप्तम् ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ प्राधानिकरहस्यम्

राजोवाच ।

भगवन्नवतारा मे चण्डिकायास्त्वयोदिताः । एतेषां प्रकृतिं ब्रह्मन्प्रधानं वक्तुमर्हसि ॥ १ ॥ आराध्यं यन्मया देव्याः स्वरूपं येन च द्विज । विधिना ब्रूहि सकलं यथावत्प्रणतस्य मे ॥ २ ॥

ऋषिरुवाच ।

इदं रहस्यं परममनाख्येयं प्रचक्षते । भक्तोऽसीति न मे

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

किंचित्तवावाच्यं नराधिप ॥ ३ ॥ सर्वस्याद्या महालक्ष्मी स्त्रिगुणा परमेश्वरी । लक्ष्यालक्ष्यस्वरूपा सा व्याप्यकृत्स्नं व्यवस्थिता ॥४॥ मातुलिङ्गं गदां खेटं पानपात्रं च बिभ्रती । नागं लिङ्गं च योनिं च बिभ्रती नृप मूर्द्धनि ॥ ५ ॥ तप्तकाञ्च नवर्णाभा तप्तकाञ्चनभूषणा । शून्यं तदखिलं स्वेन पूरयामास तेजसा ॥ ६ ॥ शून्यं तदखिलं लोकं विलोक्य परमेश्वरी । बभार परमं रूपं तमसा केवलेन हि ॥ ७ ॥ सा भिन्नाञ्जनसंकाशा दंष्ट्राङ्कितवरानना । विशाललोचना नारी बभूव तनुमध्यमा ॥ ८ ॥ खड्गपात्रशिरःखेटैरलंकृत चतुर्भुजा । कबन्धहारं शिरसा बिभ्राणाऽहिशिरःस्रजम् ९

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सा प्रोवाच महालक्ष्मीं तामसी प्रमदोत्तमा । नाम कर्म च मे मातर्देहि तुभ्यं नमो नमः ॥ १० ॥ तां प्रोवाच महालक्ष्मीस्तामसीं प्रमदोत्तमाम् । ददामि तव नामानि यानि कर्माणि तानि ते ॥ ११ ॥ महामाया महाकाली महामारी क्षुधा तृषा । निद्रा तृष्णा चैकवीरा कालरात्रिर्दुरत्यया १२ इमानि तव नामानि प्रतिपाद्यानि कर्मभिः । एभिः कर्माणि ते ज्ञात्वा योऽधीते सोऽश्नुते सुखम् ॥ १३ ॥ तामित्युक्त्वा महालक्ष्मीः स्वरूपमपरं नृप । सत्त्वाख्येनातिशुद्धेन गुणेनेन्दुप्रभं दधौ ॥ १४ ॥ अक्षमालांकुशधरा वीणापुस्तकधारिणी । सा बभूव वरा नारी नामान्यस्यैव सा ददौ १५

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

महाविद्या महावाणी भारती वाक्सरस्वती। आर्या ब्राह्मी कामधेनुर्बीजगर्भा च धीश्वरी ॥ १६ ॥ अथोवाच महालक्ष्मीर्महाकालीं सरस्वतीम्। युवां जनयतां देव्यौ मिथुने स्वानुरूपतः ॥ १७ ॥ इत्युक्त्वा ते महालक्ष्मीः ससर्ज मिथुनं स्वयम्। हिरण्यगर्भौ रुचिरौ स्त्रीपुंसौ कमलासनौ ॥ १८ ॥ ब्रह्मन्विधे विरंचेति धातरित्याह तं नरम्। श्रीः पद्मे कमले लक्ष्मीत्याह माता च तां स्त्रियम् ॥ १९ ॥ महाकाली भारती च मिथुने सृजतः सह। एतयोरपि रूपाणि नामानि च वदामि ते ॥ २० ॥ नीलकण्ठं रक्तबाहुं श्वेताङ्गं चन्द्रशेखरम्। जनयामास पुरुषं महाकाली सितां स्त्रियम् ॥ २१ ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

स रुद्रः शङ्करः स्थाणुः कपर्दी च त्रिलोचनः। त्रयी विद्या कामधेनुः सा स्त्री भाषाक्षरा स्वरा ॥ २२ ॥ सरस्वती स्त्रियं गौरीं कृष्णं च पुरुषं नृप। जनयामास नामानि तयोरपि वदामि ते ॥ २३ ॥ विष्णुः कृष्णो हृषीकेशो वासुदेवो जनार्दनः। उमा गौरी सती चण्डी सुन्दरी सुभगा शिवा ॥ २४ ॥ एवं युवतयः सद्यः पुरुषत्वं प्रपेदिरे। चक्षुष्मन्तोऽनुपश्यन्ति नेतरे तद्विदो जनाः ॥ २५ ॥ ब्रह्मणे प्रददौ पत्नीं महालक्ष्मी र्नृप त्रयीम्। रुद्राय गौरीं वरदां वासुदेवाय च श्रियम् ॥ २६ ॥ स्वरया सह संभूय विरिञ्च्योऽण्डमजीजनत्। बिभेद भगवान् रुद्रस्तद्गौर्या सह वीर्यवान् ॥ २७ ॥ अण्डमध्ये प्रधानादि

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कार्यजातमभून्नृप । महाभूतात्मकं सर्वं जगत्स्थावरजंगमम् ॥ २८ ॥ पुपोष पालयामास तल्लक्ष्म्या सह केशवः । संजहार जगत्सर्वं सह गौर्या महेश्वरः ॥ २९ ॥ महालक्ष्मीर्महाराज सर्वसत्त्वमयीश्वरी । निराकारा च साकारा सैव नानाभिधानभृत् ॥३०॥ नामान्तरैर्निरूप्यैषा नाम्ना नान्येन कुत्रचित् ॥ ३१ ॥

इति प्राधानिकरहस्यं समाप्तम् ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ वैकृतिकरहस्यम्

ऋषिरुवाच।

त्रिगुणा तामसी देवी सात्त्विकी या त्रिधोदिता। सा शर्वा चण्डिका दुर्गा भद्रा भगवतीर्यते ॥ १ ॥ योगनिद्रा हरेरुक्ता महाकाली तमोगुणा। मधुकैटभनाशार्थं यां तुष्टावाम्बुजासनः ॥ २ ॥ दशवक्त्रा दशभुजा दशपादाञ्जनप्रभा। विशालया राजमाना त्रिंशल्लोचनमालया ॥ ३ ॥ स्फुरद्दशनदंष्ट्रा सा भीमरूपापि भूमिप। रूपसौभाग्य

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कान्तीनां सा प्रतिष्ठा महाश्रियः ॥ ४ ॥ खड्गबाणगदाशूल
शङ्खचक्रभुशुण्डिभृत् । परिघं कार्मुकं शीर्षं निश्च्योतद्वाधिरं
दधौ ॥ ५ ॥ एषा सा वैष्णवी माया महाकाली दुरत्यया ।
आराधिता वशीकुर्यात्पूजाकर्तुश्चराचरम् ॥६॥ सर्वदेवशरी
रेभ्यो याऽऽविर्भूताऽमितप्रभा । त्रिगुणा सा महालक्ष्मीः साक्षा
न्महिषमर्दिनी ॥ ७ ॥ श्वेतानना नीलभुजा सुश्वेतस्तन
मण्डला । रक्तमध्या रक्तपादा नीलजङ्घोरुरुन्मदा ॥ ८ ॥
सुचित्रजघना चित्रमाल्याम्बरविभूषणा । चित्रानुलेपना
कान्तिरूपसौभाग्यशालिनी ॥ ९ ॥ अष्टादशभुजा पूज्या
सा सहस्रभुजा सती । आयुधान्यत्र वक्ष्यन्ते दक्षिणाधः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

करक्रमात् ॥ १० ॥ अक्षमाला च कमलं बाणोऽसिः कुलिशं गदा । चक्रं त्रिशूलं परशुः शङ्खो घण्टा च पाशकः ॥ ११ ॥ शक्तिर्दण्डश्चर्म चापं पानपात्रं कमण्डलुः । अलंकृतभुजामेभिरायुधैः कमलासनाम् १२॥ सर्वदेवमयीमीशां महालक्ष्मीमिमां नृप । पूजयेत्सर्वलोकानां स देवानां प्रभुर्भवेत् ॥ १३ ॥ गौरीदेहात्समुद्भूता या सत्त्वैकगुणाश्रया । साक्षात्सरस्वती प्रोक्ता शुम्भासुरनिबर्हिणी ॥१४॥ दधौ चाष्टभुजा बाणमुसले शूलचक्रभृत् । शङ्खं घण्टां लाङ्गलं च कार्मुकं वसुधाधिप ॥ १५ ॥ एषा संपूजिता भक्त्या सर्वज्ञत्वं प्रयच्छति । निशुम्भमथिनी देवी शुम्भासुरनिबर्हिणी ॥ १६ ॥ इत्युक्तानि स्व

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

रूपाणि मूर्तीनां तव पार्थिव । उपासनं जगन्मातुः पृथगासां निशामय ॥ १७ ॥ महालक्ष्मीर्यदा पूज्या महाकाली सरस्वती । दक्षिणोत्तरयोः पूज्ये पृष्ठतो मिथुनत्रयम् ॥१८॥ विरञ्चिः स्वरया मध्ये रुद्रो गौर्या च दक्षिणे । वामे लक्ष्म्या हृषीकेशः पुरतो देवतात्रयम् ॥ १९ ॥ अष्टादशभुजा मध्ये वामे चास्या दशानना । दक्षिणेऽष्टभुजा लक्ष्मीर्महतीति समर्चयेत् ॥ २० ॥ अष्टादशभुजा चैषा यदा पूज्या नराधिप । दशानना चाष्टभुजा दक्षिणोत्तरयोस्तदा ॥ २१ ॥ कालमृत्यू च संपूज्यौ सर्वारिष्टप्रशान्तये । यदा चाष्टभुजा पूज्या शुम्भासुरनिबर्हिणी ॥ २२ ॥ नवास्याः शक्तयः पूज्या

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

स्तथा रुद्रविनायकौ। नमो देव्या इति स्तोत्रैर्महालक्ष्मीं
समर्चयेत् ॥ २३ ॥ अवतारत्रयार्चायां स्तोत्रमन्त्रास्तदा
श्रयाः। अष्टादशभुजा चैषा पूज्या महिषमर्दिनी ॥ २४ ॥
महालक्ष्मीर्महाकाली सैव प्रोक्ता सरस्वती। ईश्वरी पुण्य
पापानां सर्वलोकमहेश्वरी ॥२५॥ महिषान्तकरी येन पूजिता
स जगत्प्रभुः। पूजयेज्जगतां धात्रीं चण्डिकां भक्तवत्सलाम् ॥
२६ ॥ अर्घ्यादिभिरलङ्कारैर्गन्धपुष्पैस्तथाक्षतैः। धूपैर्दीपैश्च
नैवेद्यैर्नानाभक्ष्यसमन्वितैः ॥ २७ ॥ रुधिराक्तेन बलिना
मांसेन सुरया नृप। प्रणामाचमनीयेन चन्दनेन सुगन्धिना ॥
२८॥ सकर्पूरैश्च ताम्बूलैर्भक्तिभावसमन्वितैः। वामभागेऽग्रतो

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

देव्याश्छिन्नशीर्षं महासुरम् ॥ २९ ॥ पूजयेन्माहिषं येन प्राप्तं
सायुज्यमीशया । दक्षिणे पुरतः सिंहं समग्रं धर्ममीश्वरम् ॥
३० ॥ वाहनं पूजयेद्देव्या धृतं येन चराचरम् । कुर्याच्च स्तवनं
धीमांस्तस्या एकाग्रमानसः ॥ ३१ ॥ ततः कृताञ्जलिर्भूत्वा
स्तुवीत चरितैरिमैः । एकेन वा मध्यमेन नैकेनेतरयोरिह ॥
३२ ॥ चरितार्धं तु न जपेज्जपञ्छिद्रमवाप्नुयात् । प्रदक्षिणा
नमस्कारान्कृत्वा मूर्ध्नि कृताञ्जलिः ॥ ३३ ॥ क्षमापयेज्जग
द्धात्रीं मुहुर्मुहुरतन्द्रितः । प्रतिश्लोकं च जुहुयात्पायसं तिल-
सर्पिषा ॥ ३४ ॥ जुहुयात्स्तोत्रमन्त्रैर्वा चण्डिकायै शुभं हविः ।
भूयो नामपदैर्देवीं पूजयेत्सुसमाहितः ॥ ३५ ॥ प्रयतः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

प्राञ्जलिः प्रह्वः प्राणानारोप्य चात्मनि । सुचिरं भावयेदीशां चण्डिकां तन्मयो भवेत् ॥ ३६ ॥ एवं यः पूजयेद्भक्त्या प्रत्यहं परमेश्वरीम् । भुक्त्वा कामान्यथाकामं देवीसायुज्यमाप्नुयात् ॥ ३७ ॥ यो न पूजयते नित्यं चण्डिकां भक्तवत्सलाम् । भस्मीकृत्यास्य पुण्यानि निर्दहेत्परमेश्वरी ॥ ३८ ॥ तस्मात्पूजय भूपाल सर्वलोकमहेश्वरीम् । यथोक्तेन विधानेन चण्डिकां सुखमाप्स्यसि ॥ ३९ ॥

इति वैकृतिकरहस्यं समाप्तम् ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ मूर्तिरहस्यम्

ऋषिरुवाच ।

नन्दा भगवती नाम या भविष्यति नन्दजा । सा स्तुता पूजिता भक्त्या वशीकुर्याज्जगत्त्रयम् ॥ १ ॥ कनकोत्तम कान्तिः सा सुकान्तिकनकाम्बरा । देवी कनकवर्णाभा कनको त्तमभूषणा ॥ २ ॥ कमलाङ्कुशपाशाब्जैरलंकृतचतुर्भुजा । इन्दिरा कमला लक्ष्मीः सा श्रीरुक्माम्बुजासना ॥ ३ ॥ या रक्तदन्तिका नाम देवी प्रोक्ता मयाऽनघ । तस्याः स्वरूपं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

वक्ष्यामि शृणु सर्वभयापहम् ॥ ४ ॥ रक्ताम्बरा रक्तवर्णा रक्तसर्वाङ्गभूषणा । रक्तायुधा रक्तनेत्रा रक्तकेशातिभीषणा ॥ ५ ॥ रक्ततीक्ष्णनखा रक्तदशना रक्तदन्तिका । पतिं नारीवानुरक्ता देवी भक्तं भजेज्जनम् ॥ ६ ॥ वसुधेव विशाला सा सुमेरुयुगलस्तनी । दीर्घौ लम्बावतिस्थूलौ तावतीव मनोहरौ ॥ ७ ॥ कर्कशावतिकान्तौ तौ सर्वानन्दपयोनिधी । भक्तान्संपाययेद्देवी सर्वकामदुघौ स्तनौ ॥ ८ ॥ खड्गं पात्रं च मुसलं लाङ्गलं च बिभर्ति सा । आख्याता रक्तचामुण्डा देवी योगीश्वरीति च ॥ ९ ॥ अनया व्याप्तमखिलं जगत्स्थावरजङ्गमम् । इमां य पूजयेद्भक्त्या स व्याप्नोति चराचरम् ॥ १० ॥ अधीते य

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

इमं नित्यं रक्तदन्त्या वपुः स्तवम्। तं सा परिचरेद्देवी पतिं प्रियमिवाङ्गना ॥ ११ ॥ शाकम्भरी नीलवर्णा नीलोत्पल विलोचना। गम्भीरनाभिस्त्रिबलीविभूषिततनूदरी ॥ १२ ॥ सुकर्कशसमोत्तुङ्गवृत्तपीनघनस्तनी। मुष्टिं शिलीमुखापूर्णं कमलं कमलालया ॥१३॥ पुष्पपल्लवमूलादिफलाढ्यं शाक सञ्चयम्। काम्यानन्तरसैर्युक्तं क्षुत्तृण्मृत्युजरापहम् ॥ १४ ॥ कार्मुकं च स्फुरत्कान्ति बिभर्ति परमेश्वरी। शाकम्भरी शताक्षी सा सैव दुर्गा प्रकीर्तिता ॥१५॥ विशोका दुष्टदमनी शमनी दुरितापदाम्। उमा गौरी सती चण्डी कालिका सापि पार्वती ॥ १६ ॥ शाकम्भरीं स्तुवन्ध्यायञ्जपन्संपूज

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

यन्नमन् । अक्षय्यमश्नुते शीघ्रमन्नपानामृतं फलम् ॥ १७॥
भीमाऽपि नीलवर्णा सा दंष्ट्रादशनभासुरा । विशाललोचना
नारी वृत्तपीनपयोधरा ॥ १८ ॥ चन्द्रहासं च डमरुं पानपात्रं
च बिभ्रती । एकवीरा कालरात्रिः सैवोक्ता कामदा स्तुता ॥
१९ ॥ तेजोमण्डलदुर्दर्शा भ्रामरी चित्रकान्तिभृत् । चित्रा
नुलेपना देवी चित्राभरणभूषिता ॥ २० ॥ चित्रभ्रमरपाणिः
सा महामारीति गीयते । इत्येता मूर्तयो देव्या व्याख्याता
वसुधाधिप ॥२१॥ जगन्मातुश्चण्डिकायाः कीर्तिताः काम
धेनवः । इदं रहस्यं परमं न वाच्यं कस्यचित्त्वया ॥ २२ ॥
आख्यानं दिव्यमूर्तीनामभीष्टफलदायकम् । तस्मात् सर्व

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

प्रयत्नेन देवीं जप निरन्तरम् ॥२३॥ सप्तजन्मार्जितैर्घोरैर्ब्रह्म
हत्यासमैरपि । पाठमात्रेण मन्त्राणां मुच्यते सर्वकिल्बिषैः॥
२४ ॥ देव्या ध्यानं मयाख्यातं गुह्याद्गुह्यतरं महत् ।
तस्मात् सर्वप्रयत्नेन सर्वकामफलप्रदम् ॥ २५ ॥

इति मूर्तिरहस्यं समाप्तम् ।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

अथ नवचण्डीशतचण्डीसहस्रचण्डीप्रयोगः ।

श्रीगणेशाय नमः ॥ यजमानः शुभदिने सपत्नीकस्तिलतैलेन कृताभ्यंगः स्नात्वा संपूर्ण कलशहस्तो मंडपं प्रदक्षिणीकृत्य पश्चिमद्वारेण प्रविश्योपविश्य देशकालौ स्मृत्वा ममेह जन्मनि दुर्गाप्रीतिद्वारासर्वापच्छान्तिपूर्वकदीर्घायुर्विपुलधनधान्यपुत्रपौत्राद्यनवच्छिन्नसन्ततिस्थिर लक्ष्मीकीर्तिलाभशत्रुपराजयसदभीष्टसिद्ध्यर्थं ममामुककार्यसिद्ध्यर्थं वा सनवग्रहमखांनवचण्डीं शतचण्डीं सहस्रचण्डीं वा ब्राह्मणद्वारा करिष्ये ॥ तदंगतया गणेशपूजनं पुण्याहवाचनं मातृका पूजनं नान्दीश्राद्धमाचार्यादिवरणं च करिष्ये ॥ इति संकल्प्य तानि कृत्वा आचार्यादीन्वृत्वा तान्यथाविभवं वस्त्रादिना संपूज्य प्रार्थयेच्च ॥ ते च शतचंड्यां दश ॥ सहस्रचंड्यां शतम् ॥ केचिदत्र ग्रहजपार्थमेकमृत्विजं वरयंति ॥ अथाचार्य आचम्य देशकालौ संकीर्त्य यजमानेन वृतोहमाचार्य कर्म करिष्ये इति संकल्प्य यदत्रेति गौरसर्षपान्विकीर्य पंचगव्येन कुशोदकेन वा मंडपं प्रोक्षेत् ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

शुचीवो हव्या० आपोहिष्ठा० अपवित्रा०॥ पृथ्वि त्वया० इत्युपविश्य अनंतासनाय नमः॥ विमलासनाय० ॥ पद्मासनाय० ॥ अपक्रामंतु० इतिभूमौ वामपादघातत्रयं कृत्वा यथोपदेशं विस्तरतः संक्षेपेण वा भूतशुद्ध्यादिकृत्वा नवार्णविध्युक्तैकादशन्यासान्कुर्यात्॥ अथवैकादशमेवैकं न्यासं कुर्यात् ॥ ततो योनिमुद्रां प्रदर्श्य ध्यायेत् । श्वेतानना नीलभुजा सुश्वेतस्तनमंडला ॥ रक्तमध्या रक्तपादा नालजंघोरुरुन्मदा ॥ सुचित्रजघना चित्रमाल्यांबरविभूषणा ॥, चित्रानुलेपनाकांतिरूपसौभाग्यशालिनी ॥ अष्टादशभुजा पूज्या सा सहस्रभुजा सती ॥ आयुधान्यत्र वक्ष्यंते दक्षिणाधःकरक्रमात् । अक्षमाला च कमलं बाणोसिः कुलिशं गदा ॥ चक्रं त्रिशूलं परशुः शंखो घंटा च पाशकः ॥ शक्तिर्दण्डश्चर्मचापं पानपात्रं कमंडलुरिति । ततो वेद्यां सर्वतोभद्रमष्टदलं वा विलिख्य तत्र ब्रह्मादिमंडलदेवताः संस्थाप्य तन्मध्ये महीद्यौरित्यादिमंत्रैः कलशं संस्थाप्य तस्मिन्गंधपुष्पफलसर्वौषधीदूर्वापंचपल्लवसप्तमृत्तिकास्तत्तन्मंत्रेण निक्षिप्य वस्त्रद्वयेना वेष्ट्य तदुपरि पूर्णपात्रं निधाय कलशे वरुणमावाह्य पूजयेत् ॥ ततः कलशे देवताः स्मरेत् ॥

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कलशस्य मुखे विष्णुः० देवदानवसंवादेमथ्य० प्रसन्नो भव सर्वदा इति कलशं प्रार्थयेत् ॥ तथा कलशोपरिस्थपूर्णपात्रे वस्त्रे यंत्रं लिखेत् ॥ तद्यथा ॥ मध्ये त्रिकोणं तद्बहिःषट्कोणं तद्बाह्ये वृत्तं तद्बाह्येऽष्टौ दलानि तद्बाह्ये चतुर्द्वारंचतुरस्रत्रयमिति एवं यंत्रं विलिख्य तत्राष्टादशभुजां अष्टभुजां वा सिंहारूढां सौवर्णीं देवीमूर्तिमग्न्युत्तारणप्राणप्रतिष्ठापूर्वकं प्रतिष्ठाप्य पूजयेत् ॥ तद्यथा ॥ स्ववामे कर्पूरादियुतजलपूर्णं कलशं संपूज्य कलशस्य मुखे० गंगे च यमुने इत्यादि पठित्वा कलशमुद्रां प्रदर्श्य दक्षिणतः शंखं संपूज्य ॥ शंखं चंद्रार्कदैवत्यमित्यादि पठित्वा शंखं मुद्रां प्रदर्श्य शंखोदकेनात्मानं पूजाद्रव्याणि च प्रोक्षेत् ॥ अपवित्रः पवित्रो वा० ॥ पीठपूजां कुर्यात् ॥ देवीदक्षिणे गुंगुरुभ्यो नमः ॥ पं परमगुरुभ्यो नमः ॥ पं परात्परगुरुभ्यो नमः ॥ पं परमेष्ठिगुरुभ्यो नमः॥ वामे गं गणपतये नमः॥ दुं दुर्गायै नमः॥ क्षं क्षेत्रपालाय० ॥ मध्ये आधारशक्त्यै नमः ॥ मूलप्रकृत्यै० ॥ कालाग्निरुद्राय० ॥ महामडूकाय० कूर्माय० वराहाय० अनंताय० भूम्यै० अमृतार्णवाय० रत्नद्वीपाय० हेमगिरये०

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नंदनोद्यानाय० मणिभूम्यै० रत्नमण्डपाय० कल्पतरवे० रत्नसिंहासनाय० ॥ आग्नेयादिकोणेषु धर्माय० ज्ञानाय० वैराग्याय० ऐश्वर्याय० अधर्माय० अज्ञानाय० अवैराग्याय० अनैश्वर्याय० ऊर्ध्वे ब्रह्मणे० अधः अनंताय० मध्ये वास्तुपुरुषाय० सं सत्त्वाय० रं रजसे० तं तमसे० मां मायायै० विं विद्यायै० ॥ पूर्वाद्यष्टदिक्षु उड्डाणपीठेश्वरसहितामुड्डाणपीठेश्वर्यम्बापादुकां पूजयामि ॥ मातृकापीठेश्वरसहितां मातृकापीठेश्वर्यम्बापादुकाम् ॥ जालंधरपीठेश्वरसहितां जालंधरपीठेश्वर्यम्बापा० ॥ कोल्हागिरिपीठेश्वरसहितां कोल्हागिरिपीठेश्वर्यम्बापादु० ॥ पूर्णागिरिपीठेश्वरसहितां पूर्णागिरिपीठेश्वर्यम्बापादुकां पू० ॥ संहारागिरिपीठेश्वरसहितां संहारगिरिपीठेश्वर्यम्बापा० ॥ कोल्हापुरपीठेश्वरसहितां कोल्हापुरपीठेश्वर्यम्बापा० ॥ कामरूपपीठेश्वरसहितां कामरूपपीठेश्वर्यंबापा० ॥ पुनः पूर्वादिचतुर्दिक्षु गं गणेशाय नमः क्षं क्षेत्रपालाय० पां पादुकाभ्यो० वं वटुकेभ्यो० ॥ आग्नेय्यादिविदिक्षु जं जयायै न० विं विजयायै न० जं जयंत्यै० अं अपराजितायै० ॥ तत्रैव अग्निमुखवेतालाय नमः प्रेतवाहनवे

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

तालाय नमः ज्वालामुखवेताला० धूम्राक्षवेताला० कंदाय० नालाय० दलेभ्यो० केसरेभ्यो नमः कर्णिकायै० अं सूर्यमंडलाय० उं सोममंडलाय० मं वह्निमंडलाय० अं आत्मने० उं अंतरात्मने० पं परमात्मने० उं ज्ञानात्मने० विं विष्णुमायायै० चें चेतनायै० बुं बुद्ध्यै० निं निद्रायै० क्षुं क्षुधायै० छां छायायै० शं शक्त्यै० तृं तृष्णायै० क्षां क्षांत्यै० जां जात्यै० लं ललितायै० शां शांत्यै० श्रं श्रद्धायै० कां कांत्यै० लं लक्ष्म्यै० धृं धृत्यै० वृं वृद्ध्यै० स्मृं स्मृत्यै० दं दयायै० तुं तुष्ट्यै० पुं पुष्ट्यै० मां मातृकायै० भ्रां भ्रांत्यै० ह्रींसर्वशक्ति कमलासनाय० सर्वात्मसंसर्गयोगपीठात्मने० इति पीठपूजा ॥ तथा स्थापितमूर्तौ देवीमावाहयेत् ॥ आगच्छ वरदे देवि दैत्यदर्पनिषूदिनि ॥ पूजां गृहाण सुमुखि नमस्ते शंकरप्रिये ॥ दुर्गे देवि समागच्छ सान्निध्यमिह कल्पय ॥ बलिं पूजां गृहाण त्वमष्टाभिः शक्तिभिः सह ॥ इति मंत्रौ पठित्वा मूर्तौ देवीमावाह्य मूलमंत्रेण जयंतीमंगलाकालीत्यनेन वा आसनपाद्यार्घ्याचमनमधुपर्कान्निवेदयेत् ॥ ततः पंचामृतस्नानम् ॥ देवीसूक्तश्रीसूक्तसरस्वतीसूक्तैर्देवीमाहात्म्योक्तैः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

शक्रादय इत्यादिस्तोत्रैश्चाभिषेकः ततः पूर्वोक्तमंत्रेण वस्त्रकंचुकाभरणाष्टगंधाबिल्वपत्रनानापुष्प हरिद्राकुंकुमसिंदूरालक्तकपरिमलद्रव्याणि समर्पयेत् ॥ अथांगपूजा ॥ दुर्गायै० पादौ० ॥ गिरिजायै० गुल्फौ० ॥ अपर्णायै० जानुनी० ॥ हरिप्रियायै० ऊरू० ॥ पार्वत्यै० कटिं० ॥ आर्यायै० नाभिं० ॥ जगन्मात्रे उदरं० ॥ मंगलायै० कुक्षिं० ॥ शिवायै० हृदयं० ॥ माहेश्वर्यै० कंठम् ॥ विश्ववंद्यायै० स्कंधौ० ॥ काल्यै बाहू० ॥ आद्यायै० हस्तौ० ॥ वरदायै० मुखं० ॥ सुवाण्यै० नासिकां० ॥ कमलाक्ष्यै० नेत्रे० ॥ अंबिकायै शिरः० ॥ देव्यै० सर्वांगं० ॥ अथाष्टोत्तरशतनामानि ॥ माहेश्वर्यै नमः महादेव्यै० जयंत्यै० सर्वमंगलायै० लज्जायै० भगवत्यै० वंद्यायै० भवान्यै० पापनाशिन्यै० चंडिकायै० कालरात्र्यै० भद्रकाल्यै० अपराजितायै० महाविद्यायै० महामेधायै० महामायायै० महाबलायै० कात्यायन्यै० जयायै० दुर्गायै० मंदारवनवासिन्यै० आर्यायै० गिरिसुतायै० धात्र्यै० महिषासुरघातिन्यै० सिद्धिदायै० बुद्धिदायै० नित्यायै० वरदायै० वरवर्णिन्यै० अंबिकायै० सुखदायै०

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सौम्यायै० जगन्मात्रे० शिवप्रियायै० भक्तसंतापसंहर्त्र्यै० सर्वकामप्रपूरिण्यै० जगत्कर्त्र्यै० जगद्धात्र्यै० जगत्पालनतत्परायै० अव्यक्तायै० व्यक्तरूपायै० भीमायै० त्रिपुरसुंदर्यै० अपर्णायै० ललितायै० वेद्यायै० पूर्णचन्द्रनिभाननायै० चामुंडायै० चतुरायै० चंद्रायै० गुणत्रयविभाविन्यै० हेरंबजनन्यै० काल्यै० त्रिगुणायै० यशोधारिण्यै० उमायै० कलशहस्तायै० दैत्यदर्पनिषूदिन्यै० बुद्ध्यै० कांत्यै० क्षमायै० शांत्यै० पुष्ट्यै० तुष्ट्यै० धृत्यै० मत्यै० वरायुधधरायै० धीरायै० गौर्यै० शाकंभर्यै० शिवायै० अष्टसिद्धिप्रदायै० वामायै० शिववामांगवासिन्यै० धर्मदायै० धनदायै० श्रीदायै० कामदायै० मोक्षदायै० अपरायै० चित्स्वरूपायै० चिदानंदायै० जयश्रियै० जयदायिन्यै० सर्वमंगलमंगल्यायै० जगत्त्रयहितैषिण्यै० शर्वाण्यै० पार्वत्यै० धन्यायै० स्कन्दमात्रे० अखिलेश्वर्यै० प्रपन्नार्तिहरायै० देव्यै० सुभगायै० कामरूपिण्यै० निराकारायै० साकारायै० महाकाल्यै० सुरेश्वर्यै० शर्वायै० श्रद्धायै० ध्रुवायै० कृत्यायै० मृडान्यै० भक्तवत्सलायै० सर्वशक्तिसमायुक्तायै० शरण्यायै० सर्व

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

कामदायै० । इत्यष्टोत्तरशतनामानि ।। अथावरणपूजा ।। देव्या दक्षिणे ऐं महाकाल्यै विच्चे नमः ।। वामे ह्रीं महालक्ष्म्यै विच्चे नमः ।। पुरतः क्लीं महासरस्वत्यै० विच्चे नमः । वामे ह्रूं महिषाय नमः ।। दक्षिणे क्षौं सिंहाय नमः ।। पुरतः गं गणपतये नमः ।। ह्रूं कालाय नमः ।। पश्चात् ह्रूं मृत्यवे नमः।। षड्दलेषु ह्रैं रुद्राय नमः।। ह्रौं गौर्यै नमः।। श्रीं विष्णवे नमः ।। श्रीं लक्ष्म्यै नमः ।। ऐं ब्रह्मणे नमः ।। ऐं सरस्वत्यै नमः ।। तत्रैव ह्रां हृदयाय नमः ।। ह्रीं शिरसे स्वाहा ।। ह्रूं शिखायै वषट् ।। ह्रैं कवचाय हुं ।। ह्रौं नेत्रत्रयाय वौषट् ।। ह्रः अस्त्राय फट् ।। तत्रैव गुं गुरुभ्यो नमः ।। पं परमगुरुभ्यो नमः ।। पं परमेष्ठिगुरुभ्यो नमः ।। हरये नमः ।। हराय नमः ।। गणेशाय नमः ।। तत्रैव नंदजायै नमः० रक्तदंतिकायै० शाकंभर्यै० दुर्गायै० भीमायै० भ्रामर्यै० ।। अथाष्टदलेषु ब्राह्मयै० माहेश्वर्यै० कौमार्यै० वैष्णव्यै० वाराह्यै० इंद्राण्यै० नारसिंह्यै० चामुंडायै० पूर्वादिदिक्षु अं असितांगभैरवाय० रुं रुरुभैरवाय० चं चंडभैरवाय० क्रों क्रोधभैरवाय० उं उन्मत्तभैरवाय० कं कपालभैरवाय० भीं भीषणभैरवाय० सं संहार

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

भैरवाय० ॥ पुनः पूर्वादिषु लं इन्द्राय० रं अग्नये० मं यमाय षं निर्ऋतये० वं वरुणाय० यं वायवे० सं सोमाय० हं ईशानाय० ॥ तद्बहिः पूर्वादि० वज्राय० शक्त्यै० दंडाय० खड्गाय० पाशाय० अंकुशाय० गदायै० त्रिशूलाय० इत्यावरणपूजा ॥ ततः पूर्वोक्तमंत्रेण धूपदीपनैवेद्यादिमंत्रपुष्पांतपूजां कृत्वा नमो देव्यै महादेव्यै इत्यादि मंत्रैर्नमस्कृत्य यथासंभवं छत्रचामरगीतनृत्यवाद्यादिसमर्प्यकूष्मांडनारिकेलकदलीफलादिबलिं दत्त्वा मंत्रहीनं क्रियाहीनं० आवाहनं न जानामि० ॥ अनेन पूजनेन श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वत्यः प्रीयंताम् ॥ ततः कुमारीपूजा ॥ देशकालौ संकीर्त्य शतचंडीजपांगत्वेन कुमारीपूजां करिष्ये इति संकल्प्य मूलेन षडंगं कृत्वा मूलमंत्रमुच्चार्य ॥ मंत्राक्षरमयीं देवीं मातृणां रूपधारिणीम् ॥ नवदुर्गात्मिकां साक्षात्कन्यामावाहयाम्यहम् ॥ इति कुमारीमावाह्य यथासंभवं पूजयेत् ॥ कुमार्यश्च प्रत्यहं शतं नव एका वा यथाशक्ति वा पूज्याः ॥ प्रत्यहमेकवृद्ध्या वा पूजयेत् ॥ ततो ब्राह्मणसुवासिनीपूजा ॥ एवं देवीकुमार्यादिपूजा प्रत्यहं कार्या ॥ ततः सर्वे विप्राः कृतांगन्यासाः शतं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नवार्णमंत्रं जप्त्वा कवचार्गलाकीलकानि सकृज्जप्त्वा सप्तशतीं जप्त्वांते रहस्यानि नवार्णशतं च जपेत् ॥ एकस्मिन्दिने अनेकावृत्तौ तु कवचादीनां प्रत्यावृत्तिनावृत्तिः ॥ एवमृत्विजः प्रथमदिने एकं द्वितीये द्वे तृतीये त्रीणि चतुर्थे चत्वारि रूपाणीत्येवं जपं कुर्युः ॥ ऋत्विजां यजमानस्य च प्रत्यहं क्षीरमात्राशनं अशक्तौ हविष्याशनं वा प्रत्यहं सहस्रं शतं दश वा ब्राह्मणान् भोजयेत् पंचमेऽह्नि होमः नवरात्रे तु नवम्यामेव होमः ॥ केचित्तु अष्टम्यामारभ्य नवम्यां समापयंति ॥ अथ होमः देश कालौ स्मृत्वा मया ब्राह्मणद्वाराकृतस्य शतचंडीजपस्य तत्संपूर्णतासिद्ध्यर्थं जपदशांशेन तिलादिमिश्रपायसद्रव्येण होमं करिष्ये इति संकल्प्य ॥ अत्र केचित्पुण्याहवाचनमपि कुर्वन्ति ॥ तथा पूर्वोक्तकलशस्थापनं देवतास्थापनं पूजनं चात्रैव कुर्वन्ति०। ततः सनवग्रहशतचंडीजपदशांशहोमं कर्तुं स्थंडिलादि करिष्ये इति संकल्प्य स्थंडिलमुपलिप्योल्लिख्य तत्र (शत) मंगलनामानमग्निं प्रतिष्ठाप्य समिध्य ध्यायेत् ॥ ततः प्रागकृतं चेदिदानीमीशान्यां दिशि नवग्रहस्थापनं कृत्वा तत्पूर्वतः कलशं स्थापयेत् ॥ ततोग्निसमीपमागत्यान्वाधानं कुर्यात् ॥ समिद्द्वयमादाय

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

क्रियमाणे शतचंडीजपांगहोमे देवतापरिग्रहार्थमन्वाधानं करिष्ये ॥ अस्मिन्नन्वाहितेऽग्नावित्यादि चक्षुषी आज्येनेत्यंतमुक्त्वा ॥ आदित्यादिनवग्रहान् प्रतिद्रव्यमष्टाविंशति अष्ट वा संख्याकाभिः समित्तिलाज्याहुतिभिः अधिदेवताः प्रत्यधिदेवताश्च चतुःसंख्याकाभिः तैरेव द्रव्यैः विनायकाद्या देवता इंद्राद्यष्टौ लोकपालांश्च द्वाभ्यां द्वाभ्यां समित्तिलाज्याहुतिभ्यां यक्ष्ये ॥ महाकाली-महालक्ष्मी–महासरस्वतीः मूलमंत्रेण शतवारं सप्तशतीमंत्रैः जपदशांशसंख्यया पायसतिल-पलाशपुष्पसर्षपपूगीफललाजादूर्वांकुरयवबिल्वफलरक्तचंदनगुग्गुलद्रव्यैर्यथालाभद्रव्यैर्वा तिल-मिश्रितपायसेन वा पुनर्मूलमंत्रेण शतवारं तैरेव द्रव्यैः आधारशक्त्यादिपीठदेवताः महाकाल्याद्या-वरणदेवताश्च एकैकाहुत्या पायसाज्येन यक्ष्ये ॥ शेषेण स्विष्टकृतमित्याद्याज्यभागांतं कृत्वा ॥ यज-मानः इदं हवनीयद्रव्यं यथादैवतमस्तु नममेति त्यजेत्॥ नवग्रहादिभ्यः समित्तिलाज्यानि हुत्वा उक्त द्रव्याणि मूलमंत्रेण शतवारं हुत्वा सप्तशतीमंत्रैर्जपदशांशेन हुत्वा पुनर्मूलमंत्रेण शतवारं जुहुयात् ॥ मूलमंत्रो नवार्णमंत्रः॥ नवार्णमंत्रस्य केवलाज्येनैव वा होमः॥ अत्राध्यायसमाप्तौ उवाचस्थले च

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

पत्रपुष्पफलैर्होमः ॥ एवं प्रधानहोमं कृत्वा पीठदेवताभ्यो नाममभिराज्यं पायसं च जुहुयात् ॥ आधारशक्त्यै० मूलप्रकृत्यै० कालाग्निरुद्राय० महामंडूकाय० कूर्माय० वराहाय० अनंताय० भूम्यै० अमृतार्णवाय० रत्नद्वीपाय० हेमगिरये० नंदनोद्यानाय० मणिभूम्यै० रत्नमंडपाय० कल्पतरवे० रत्नसिंहासनाय० धर्माय० ज्ञानाय० वैराग्याय० ऐश्वर्याय० अधर्माय० अज्ञानाय० अवैराग्याय० अनैश्वर्याय० ब्रह्मणे० अनंताय० वास्तुपुरुषाय० सं सत्याय० रं रजसे० तं तमसे० मां मायायै० विं विद्यायै० उड्डाणपीठेश्वरसहितोड्डाणपीठेश्वर्यम्बायै० मातृकापीठेश्वरसहितमातृकापीठेश्वर्यम्बायै० जालंधरपीठेश्वरसहितजालंधरपीठेश्वर्यम्बायै० कोल्हागिरिपीठेश्वरसहितकोल्हागिरिपीठेश्वर्यम्बायै० पूर्णागिरिपीठेश्वरसहितपूर्णागिरिपीठेश्वर्यम्बायै० संहारगिरिपीठेश्वरसहितसंहारगिरिपीठेश्वर्यम्बायै० कोल्हापुरपीठेश्वरसहितकोल्हापुरपीठेश्वर्यम्बायै० कामरूपपीठेश्वरसहितकामरूपपीठेश्वर्यम्बायै० गं गणेशाय० क्षं क्षेत्रपालाय० पां पादुकाभ्यो० बं बटुकेभ्यो० जं जयायै० विं विजयायै० जं जयंत्यै० अं अपराजितायै० अग्निमुख-

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

वेतालाय॰ प्रेतवाहनवेतालाय॰ बालामुखवेतालाय॰ धूम्राक्षवेतालाय॰ कंदाय॰ नालाय॰ दलेभ्यो॰ केसरेभ्यो॰ कर्णिकायै॰ अं सूर्यमंडलाय॰ उं सोममंडलाय॰ मं वह्निमंडलाय॰ अं आत्मने॰ उं अंतरात्मने॰ पं परमात्मने॰ उं ज्ञानात्मने॰ विं विष्णुमायायै॰ चें चेतनायै॰ बुं बुद्ध्यै॰ निं निद्रायै॰ क्षुं क्षुधायै॰ छां छायायै॰ शं शक्त्यै॰ तृं तृष्णायै॰ क्षां क्षांत्यै॰ जां जात्यै॰ लं ललितायै॰ शां शांत्यै॰ श्रं श्रद्धायै॰ कां कांत्यै॰ लं लक्ष्म्यै॰ धृं धृत्यै॰ वृं वृद्ध्यै॰ स्मृं स्मृत्यै॰ दं दयायै॰ तुं तुष्ट्यै॰ पुं पुष्ट्यै॰ मां मातृकायै॰ भ्रां भ्रांत्यै॰ ह्रीं सर्वशक्तिकमलासनाय॰ सर्वात्मसंसर्गयोगपीठात्मने॰ इति पीठदेवताहोमः॥

अथावरणदेवताः। ऐं महाकाल्यै विच्चे ह्रीं महालक्ष्म्यै विच्चे क्लीं महासरस्वत्यै विच्चे हूं महिषाय॰ क्षं सिंहाय॰ गं गणपतये॰ हूं कालाय॰ हूं मृत्यवे॰ हैं रुद्राय॰ ह्रौं गौर्यै॰ श्रीं विष्णवे॰ श्रीं लक्ष्म्यै॰ ऐं ब्रह्मणे॰ ऐं सरस्वत्यै॰ ह्रां हृदयाय॰ ह्रीं शिरसे॰ ह्रूं शिखायै॰ ह्रैं कवचायहुं॰ ह्रौं नेत्रत्रयाय वौषट्॰ ह्रः अस्त्रायफट्॰ गुं गुरुभ्यो॰ पं परमगुरुभ्यो॰ पं परमेष्ठिगुरुभ्यो॰

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

हरये० हराय० गणेशाय० नंदजायै० रक्तदंतिकायै० शाकंभर्यै० दुर्गायै० भीमायै० भ्रामर्यै० ब्राह्म्यै० माहेश्वर्यै० कौमार्यै० वैष्णव्यै० वाराह्यै० इंद्राण्यै० नारसिंह्यै० चामुंडायै० अं असितांगभैरवाय० रुं रुरुभैरवाय० चं चंडभैरवाय० क्रों क्रोधभैरवाय० उं उन्मत्तभैरवाय० कं कपालभैरवाय० भीं भीषणभैरवाय० सं संहारभैरवाय० लं इंद्राय० रं अग्नये० मं यमाय० क्षं निर्ऋतये० वं वरुणाय० यं वायवे० सं सोमाय० हं ईशानाय० वज्राय० शक्त्यै० दंडाय० खड्गाय० पाशाय० अंकुशाय० गदायै० त्रिशूलाय० ॥ एवं होमं कृत्वा स्विष्टकृदादिप्रायश्चित्तहोमांतं कृत्वा इंद्रादिनवग्रहक्षेत्रपालादिभ्यो माषभक्तबलींस्तत्तन्मंत्रैर्दद्यात् ॥ तत्र मंत्राः ॥ इंद्रं वा० इंद्रः सुरपतिश्चैव वज्रहस्तो महाबलः ॥ शतयागाधिपो देवस्तस्मै नित्यं नमो नमः ॥ इंद्राय सांगाय सपरिवाराय सायुधाय सशक्तिकाय इमं माषभक्तबलिं समर्पयामि भो इंद्र इमं बलिं भक्ष दिशं रक्ष मम यजमानस्यायुःकर्ता शांतिकर्ता पुष्टिकर्ता तुष्टिकर्ता कल्याणकर्ता वरदोभव ॥ अनेन बलिदानेन इंद्रः प्रीयतां ॥ १ ॥ अग्निदूतं० आग्नेयः पुरुषो रक्तः

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

सर्वदेववयोऽव्ययः ॥ धूमकेतुरनाधृष्यस्तस्मै नित्यं नमो नमः ॥ अग्नये० इत्यादि० ॥ २ ॥ यमाय सोमं० । यमश्चोत्पलपत्राक्षः किरीटी दंडधृक्सदा ॥ लोकसाक्षी विशुद्धात्मा तस्मै नित्यं नमोनमः॥ यमाय सांगायेत्यादि० ॥ ३ ॥ मोषुणः परापरा० निर्ऋतिस्तु पुमान्कृष्णः सर्वरक्षाधिपो महान् ॥ खड्गहस्तो महासत्वस्तस्मै नित्यं० निर्ऋतये सांगायेत्यादि० ॥ ४ ॥ तत्त्वायामि० वरुणः सर्वलोकेषु पुरुषो निम्नगाधिपः ॥ पाशहस्तो महाबाहुस्तस्मै नित्यं० वरुणाय सांगायेत्यादि० ॥ ५ ॥ तववाय० सर्वप्राणात्मको वायुः सर्वजंतुष्ववस्थितः ॥ ध्वजहस्तो महाप्राणस्तस्मै नित्यं० वायवे सांगायेत्यादि० ॥ ६ ॥ सोमोधेनुं० गौरो यस्तु पुमान्सौम्यः सर्वौषधिसमान्वितः ॥ नक्षत्राधिपतिः सोमस्तस्मै नित्यं० सोमाय सांगायेत्यादि० ॥ ७ ॥ तमीशानं० ईशानः पुरुषः शुक्लः सर्वदेवाधिपोमहान् ॥ शूलहस्तो विरूपाक्षस्तस्मै नित्यं० ईशानाय सांगायेत्यादि० ॥ ८ ॥ आयं गौः पृश्नि० योसावनंतरूपेण ब्रह्मांडं सचराचरम् ॥ पुष्पवद्धारयेन्मूर्ध्नि तस्मै नित्यं० अनंताय सांगायेत्यादि० ॥९॥ ब्रह्मजज्ञानं०

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

पद्मयोनिश्चतुर्मूर्तिर्वेदावासः पितामहः ॥ कमंडलुधरो देवस्तस्मै० ॥ ब्रह्मणेसांगायेत्यादि० ॥ १० ॥ नवग्रहेभ्यः सांगेभ्य इत्यादिना ग्रहेभ्यो बलिं दत्त्वा क्षेत्रपालाय दद्यात् ॥ क्षेत्रस्य पतिना० सर्वभूताधिपाय क्षेत्राधिपतये शाकिनीडाकिनीभूतप्रेतपिशाचादिपरिवारसहिताय इमं बलिं समर्पयामि ॥ भो क्षेत्रपाल इमं बलिं भक्ष दिशो रक्ष मम यजमानस्य वा आयुः कर्तेत्यादि० । बलिं गृह्णंत्विमं देवा आदित्या वसवस्तथा ॥ मरुतश्चाश्विनौ रुद्राः सुपर्णाः पन्नगाः खगाः ॥ असुरा यातुधानाश्च पिशाचोरगराक्षसाः॥ डाकिन्यो यक्षवेताला योगिन्यः पूतनाः शिवाः । जृंभकाः सिद्धगंधर्वा नागा विद्याधरा नगाः ॥ दिक्पाला लोकपालाश्च ये च विघ्नविनायकाः । जगतां शांतिकर्तारो ब्रह्माद्याश्च महर्षयः॥ मा विघ्नं मा च मे पापं मा संतु परिपंथिनः। सौम्या भवंतु तृप्ताश्च भूतप्रेताः सुखावहाः ॥ इति मंत्रान्पठेत् ॥ अयं बलिः शूद्रेण दुर्ब्राह्मणेन वा नेयः ॥ ततो हस्तौ पादौ प्रक्षाल्याचम्य पूर्णाहुतिं जुहुयात् ॥ स्रुचि स्रुवेण द्वादशवारमाज्यं गृहीत्वा नारिकेलादि च गृहीत्वा ॥ समुद्रादूर्मि० ३ मूर्धानं०

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

१ पुनस्त्वा० पूर्णादर्वि० सप्ततेअग्ने० धामं ते विश्वं० मूलमंत्रः नमो देव्यै इत्यादिमंत्राश्च ॥ ततो वसोर्धारां हुत्वा प्रणीताविमोकादिकर्मशेषं समाप्य ॥ मूलमंत्रेण होमदशांशेन दुग्धेन जलेन वा तर्पणं कृत्वा तेनैव मंत्रेण तद्दशांशेन मार्जयेत् ॥ ततो यजमान आचार्यादीन्वस्त्राद्यैः संपूज्य तेभ्यो गोमिथुनानि हिरण्यं च दद्यात् तत आचार्यादिभ्योऽन्येभ्यो वा कपिलागो नील-मणि श्वेताश्वछत्रचामर-भूमि-शय्या-सप्तधान्यानि यथासंभवं वा दद्यात् ॥ तत आचार्यादयः कलशोदकेन सपत्नीकं सकुटुंबं यजमानं समुद्रज्येष्ठइत्यादिभिः सुरास्त्वेत्यादिभिर्ग्रहमंत्रैश्चाभि-षिंचेयुः ॥ ततो यजमानो ग्रहाणामुत्तरपूजां कृत्वाचार्येण विसर्जने कृते ग्रहपीठदानं कृत्वा देवीं पंचोपचारैः संपूज्य महाबलिं दद्यात् ॥ तत्र क्षत्रियादिनाश्वमेषछागमहिषाणामन्यतरो देयः ॥ विप्रेण तु कूष्मांडबिल्वमित्तवश्च देयाः ॥ सचेत्थं ॥ देवीं द्रोणपुष्पबिल्वाम्रदलजातीचंपकैः संपूज्य कर्ता उदङ्मुखः देवीमुखं वा बलिं गंधादिनाभ्यर्च्य ॥ पशुस्त्वं बलिरूपेण मम भाग्यादुपस्थितः । प्रणमामि ततः सर्वरूपिणं बलिरूपिणम् ॥ चंडिकाप्रीतिदानेन

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

दातुरापद्विनाशनम् । चामुंडाबलिरूपाय बले तुभ्यं नमोऽस्तुते ॥ यज्ञार्थे बलयः सृष्टाः स्वयमेव स्वयंभुवा । अतस्त्वां घातयाम्यद्य तस्माद्यज्ञे वधोऽवधः इति बलिमभिमन्त्र्य ऐं ह्रीं श्रीं इति मंत्रपुष्पं क्षिप्त्वा ॥ रसना त्वं चंडिकायाः सुरलोकप्रसाधकः ॥ ह्रांह्रींखड्गआंहुंफट् इति खड्गमन्यद्वा शस्त्रं संपूज्य ॐ कालि कालि यज्ञेश्वरि लोहदंडायै नमः ॥ इति बलिं छेदयित्वा ॐ ह्रीं ऐं ह्रीं कौशिकरुधिरेणाप्यायतां इति देव्यै निवेद्य ततो माषपिष्टमयं शत्रुं कृत्वा खड्गेन छेदयित्वा स्कंदाय विशिखाय च दत्त्वा बलिशेषं रक्षोभ्यो हरेत् ॥ मंत्रस्तु ॐ ह्रींस्फुरस्फुर कुंभ २ सुनु २ गुलु २ धुनु २ मारय २ विद्रावय २ विदारय २ कंपय २ कंपातय २ पूरय २ ॐ ह्रीं ॐ हुं फट् २ हुं मर्दय २ हुं ॥ ततः शेषं बहिर्दद्यात् । तत्र मंत्राः । बलिं गृह्णंत्विमं देवा इत्यादयः पूर्वोक्ता एव । ततः स्नात्वा तिलकं धृत्वा देवीं प्रार्थयेत् ॥ तत्र मंत्राः ॥ खड्गिनीशूलिनीघोरा० १ शूलेन पाहि नो देवि० ४ नमोदेव्यै महादेव्यै० ६ रूपं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

देहि यशो देहि भगं भगवति देहि मे । पुत्रान्देहि धनं देहि सर्वान्कामांश्च देहि मे ॥ महिषघ्नि महामाये चामुंडे मुंडमालिनि । आयुरारोग्यमैश्वर्यं देहि देवि नमोऽस्तुते ॥ इति देवीं संप्रार्थ्य गुह्यातिगुह्यगोप्त्री त्वं गृहाणास्मत्कृतं जपं । सिद्धिर्भवतु मे देवि प्रसादात्तव सुंदरि ॥ इति देव्यै जपं निवेद्य ॥ कृतस्य कर्मणः सांगतासिद्ध्यर्थं कुमारीब्राह्मणसुवासिनीः पूजापूर्वकं संभोज्य संकल्प्य वा न्यूनातिरिक्तदोषपरिहारार्थं ब्राह्मणेभ्यो भूयसीं दक्षिणां दत्त्वाग्निं संपूज्य विभूतिं धृत्वा गच्छगच्छेत्यग्निं विसृज्य मूलमंत्रेण पुष्पेण देवीमुद्वास्य तेनैव षडंगं कृत्वा उत्तिष्ठ ब्रह्मणः अभ्यार० उत्तिष्ठ देवि चंडेशि शुभां पूजां प्रगृह्य च ॥ कुरुस्व मम कल्याणमष्टभिः शक्तिभिः सह ॥ इति मंत्रैर्विसृज्याचार्याय दत्त्वा मंत्रं पठेत् ॥ त्रैलोक्यमातर्देवि त्वं सर्वभूत दयान्विते । दानेनानेन संतुष्टा सुप्रीता वरदा भव ॥ ततः यस्य स्मृत्या० प्रमादात्कुर्वतां कर्म० इत्यादिजपित्वा कर्मेश्वरार्पणं कृत्वा सुहृद्युतो भुंजीत ॥ इदमेव पूजा होमबल्यादिविधानं

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

नवरात्रेपि ज्ञेयम् ।। तत्र विशेषस्तु दशम्यां प्रातर्देवीविसर्जनम् ।। अन्यच्च महानिबंधेभ्योवगंतव्यम् ।। इति संक्षेपेण नवचंडीशतचंडीसहस्रचंडीप्रयोगः ।।

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

इति

दुर्गासप्तशती

समाप्ता

केसरीदास सेठ द्वारा, नवलकिशोर-प्रेस लखनऊ में मुद्रित और प्रकाशित सन् १९३९ ई०

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection

Digitization by Agam Nigam Digital Preservation Trust, Chandigarh. Funding by IKS-MoE

CC-0. All India Ayurvedic Congress (A.I.A.C), Dhanwantri Bhawan New Delhi Collection